

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre
de la UCP

Catalunya Cristiana

"Pilat li digué: Ets
el rei dels jueus, tu?...
Jesús respongué: El
meu regne no és
d'aquí. Pilat li digué:
Però, de fet, ets rei?
Jesús va respondre:
Sí, tu ho dius, sóc rei".

Jo 18, 33-38

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any V N.º 217

Setmana del 20 al 26 de novembre del 1983

50 Ptes.

Afinant

Crist Rei, avui i sempre

En l'Any Sant de la Redempció —ara fa 1950 anys dels fets redemptors: la mort i la Resurrecció de Jesús i del començ de la predicació del seu Evangelí després de la Pentecosta— fa bo d'aclamar com cada any però amb més força a Jesucrist Rei.

L'afirmació de la reialesa de Jesucrist ens ve profèticament dels temps bíblics i té el seu moment culminant i paradoxal en la tragèdia del Gòlgota. El crucificat ho és perquè és rei.

L'Església —nosaltres— el continuem aclamant com a Rei prop de dos mil anys després perquè, també paradoxalment, el creiem vivent a la dreta de Déu. El que fou mort és vivent. El Rei pel qual tot viu, morint destruí la mort i restaurà la vida. Heus ací la Redempció que commemorem enguany, i no pas com un fet d'un passat llunyà, sinó com una realitat actual. L'Esposa de l'Anyell occit sostinguda per l'Esperit refà cada dia, els gestos redemptors en l'avui de Déu.

Joan E. Jarque
i Jutglar

Sumari

6

MARE I MESTRA
Sínodo: Missatge dels
bisbes a favor de la pau

11 i 13

CATALUNYA
Girona: 1.500 anys
de la Canònica
Urgell: Set joves maristes
professen els vots
perpetus

24

MISCEL·LÀNIA
VI Trobada de les
Comunitats Cristianes
Populars

CENTRALS
La pobresa consentida
dels vells que viuen
del fons d'Assistència
Social

20 Novembre 1983

**VERS EL FINANÇAMENT
SOLIDARI
DE L'ESGLÉSIA
A CATALUNYA**

Entre tots
hem de sostenir
la nostra Església

DIÒCESIS
DE BARCELONA, GIRONA, LLEIDA,
SOLSONA, TARRAGONA, TORTOSA,
URGELL I VIC

L'Església

catalana

vol

autofinançar-se

Aquest diumenge l'Església catalana fa una crida als cristians de Catalunya a fi que es pugui donar un pas endavant prou important vers la fita desitjable de l'autofinançament de les vuit diòcesis del Principat.

No és, aquest, un voler per un voler. L'Església no aspira a l'autofinançament com una expressió d'un gest buïdat de contingut, com una independència només de paraula que no té res de cert al darrer. Si l'Església catalana vol autofinançar-se, ho vol per tal de no dependre d'altre poder que no sigui el que li dona el suport dels seus fidels; per tal de tenir, sempre, les mans lliures per a poder fer, dir, i pensar el que cal, de veritat, per a un testimoniatge de l'Evangelí, que és la missió que Jesucrist encomanà als seus apòstols.

Centenari de l'edifici del Seminari de Barcelona

Celebració eucarística presidida pel cardenal Jubany

Dintre dels actes commemoratius del primer Centenari de l'edifici del Seminari Conciliar de Barcelona, el proppassat dilluns dia 14, el cardenal-arquebisbe de Barcelona, doctor Narcís Jubany, concelebrà l'Eucaristia juntament amb el doctor Ramon Torrella, arquebisbe de Tarragona, el doctor Ramon Malla, bisbe de Lleida, el doctor Josep M.ª Guix, bisbe de Vic, el doctor Ramon Buxarrais, bisbe de Màlaga, el doctor Ramon Daumal, bisbe auxiliar de Barcelona, el doctor Josep Capmany, delegat nacional de Missions, el pare Ramon Garreta, abat de Solius (tots ells ex-alumnes del Semi-

nari de Barcelona) i uns tres-cents cinquanta sacerdots del bisbat.

En l'homília, el doctor Jubany ressaltà la importància del Seminari com a fogar cultural, pastoral i espiritual de la vida diocesana, al llarg d'aquests cent anys. Demanà de tots els assistents l'amor al Seminari, i que pensant en el poble de Déu, i en la missió de l'Església en el món, promoguin amb la pregària, amb l'exemple de comunió eclesial i amb zel pastoral el ressorgiment de les vocacions al sacerdoci.

Abans de la celebració, l'actual rector del Seminari, doctor Ramon Prat adreçà als partici-

pants en l'acte unes paraules de benvinguda.

Després de la missa, s'inaugurà una interessant exposició gràfica sobre el passat, present i futur de l'edifici del Seminari que actualment és la seu de la Facultat de Teologia de Catalunya, amb alumnat de totes les diòcesis catalanes.

S'estrenà un vídeo sobre la vida del doctor Pere Tarrés i Claret, també ex-alumne del Seminari.

A continuació hi hagué una taula rodona, en la que hi participaren sacerdots de diferents generacions sobre la vida cultural i espiritual en les diferents etapes.

Intervingueren el doctor Joan Tusquets, mossèn Francesc Sardà, mossèn Santiago Ordóñez, mossèn Joan Carrera, mossèn Joan Soler, mossèn Ignasi Mora i mossèn Josep M. Domingo. Va cloure l'acte mossèn Joan Antoni Ventosa, antic rector del Seminari.

A continuació se celebrà el dinar de germanor, al que s'aplegaren uns tres-cents sacerdots i els senyors bisbes assistents a la diada.

A les postres, es féu ofrena al doctor Josep M. Guix de l'obsequi dels sacerdots de la diòcesi amb motiu del seu nomenament com a bisbe de Vic.

SOLIDARITAT CONTRA L'ATUR

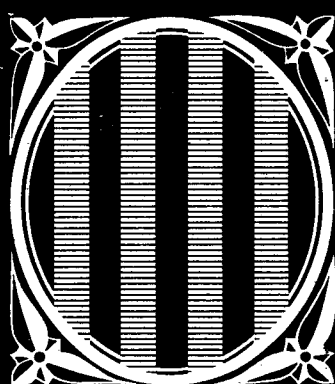
SI ESTÀ SENSE FEINA I SENSE SUBSIDI, TREBALLI EN:

LA REPOBLACIÓ FORESTAL O LES EXCAVACIONS ARQUEOLÒGIQUES

SITÉ UNA RENDA PER CÀPITA FAMILIAR INFERIOR A 7.000 PESSETES,
I NO HA REBUT DEL DEPARTAMENT DE TREBALL CAP CITACIÓ
PROVINENT DE LES LLISTES DE L'I.N.E.M.,

GENERALITAT
DE CATALUNYA

DEPARTAMENT
DE TREBALL

ACUDEIXI A LES OFICINES DE LLUITA CONTRA L'ATUR DEL DEPARTAMENT DE TREBALL DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Editorial

L'operació "Germanor" i nosaltres

La diada de la "Germanor" se celebra enguany, aquest diumenge, a totes les diòcesis de Catalunya. És una bona notícia. L'operació "Germanor" es proposa sensibilitzar tot el cos eclesial —des dels bisbes fins als laics, passant pels capellans— a la necessitat de fer-nos càrrec entre tots del sosteniment econòmic de l'Església a casa nostra. Empresa àrdua. Molts prejudicis, molts hàbits mentals i moltes falses "informacions" han de caure; si es vol —i cal— que la massa dels fidels prenguem consciència que l'Església ha de ser sostinguda amb la contribució justa —no precisament generosa— de tots els seus fills. Per començar "l'Església" és per a molts cristians una idea abstracta que els costa d'identificar més enllà de l'ús utilitari que en fem habitualment: la missa dominical, aquest o l'altre sagrament, l'assistència a un moribund, l'enterrament d'un familiar. La catequesi, els moviments apostòlics, la necessària i indispensable administració, els seminaris, els centres d'estudis superiors, la premsa cristiana etc. no són percebuts pel cristià mig com una realitat de la seva Església que necessita del seu suport econòmic. És urgent, per tant, una informació constant, variada, àmplia sobre aquestes institucions, activitats i, al capdavant, necessitats sense les quals, a la llarga, el cristià ni tindria "on anar a missa" per dir-ho en un mot.

Des d'un altre angle, l'operació "Germanor", per a reeixir, necessita que se li aplani el camí costerut dels prejudicis tenaços. L'Església no és "rica". Les diòcesis catalanes no poseeixen uns patrimonis rendibles importants. La figura del "rendista" ha passat a la història, però hom vol creure encara que l'Església és una excepció. Ara, per desfer aquesta creença cal una informació transparent, les dades de la qual ja són a disposició de qui les sol·liciti en les diferents comissions econòmiques diocesanes. Però no n'hi ha prou. Cal divulgar-les amb insistència fins que esdevinguin "opinió pública".

Si d'aquest terreny de les dades i de les xifres passem al més subtil i sensible dels hàbits —per no dir dels vicis— la tasca a fer és gegantina. Canviar les mentalitats és molt més difícil que fer pressupostos clars i ens costarà potser una generació passar de l'actitud de l'almoina a la de la contribució; del prendre una "calderilla" escadussera per a la bacina a l'asseure's a la taula a construir el pressupost familiar incloent-hi el capítol "Església" al costat dels capítols "plaça", "vestit", "cotxe", "vacances", etc.

Per concloure, no ens podem estar de fer una reflexió que algú potser —equivocant-se— trobarà interessant. Som del parer i ho demostrarem amb fets que els objectius que es proposa l'operació "Germanor" són inassolibles sense uns mitjans d'informació de masses moderns i tècnicament capaços d'informar, com hem dit, amb insistència i per tant de crear un estat d'opinió. I creiem, per tant, que invertir en l'existència i en la difusió d'aquests mitjans és el primer pas indispensable per a l'autofinançament de l'Església. No pretenem pas cap monopoli. Som els primers a estar convençuts de la importància de tenir cada bisbat una premsa pròpia, unes emissores de ràdio i la possibilitat d'oferir a la TV uns programes religiosos de categoria, però gosem afirmar, com a repte si es vol, que si, per exemple CATALUNYA CRISTIANA entrés habitualment a totes les llars dels fidels de Catalunya, com posem per cas ho fa el "Catholic Herald" a les angleses, l'operació "Germanor" fóra un èxit en pocs anys. Nosaltres fem el que podem, qui pugui fer més que ho faci.

COL.LABORACIÓ

Cristians pel socialisme?

Haureu segurament advertit que en les signatures de certs documents "progres" apareix aquesta denominació, segons sembla, d'un col·lectiu: "Cristians pel Socialisme". Ignorem si la denominació respon realment a una col·lectivitat de cristians o a un grup minúscul. Tant se val!

El cas és que considerem totalment equivoca la denominació al·ludida. Perquè, diguem: de quin socialisme es tracta? El mot "socialisme" és ambigu, si més no. De socialista se'n diu molta gent. Ara d'un temps ençà no es porta tant. Però d'un socialisme a l'altre socialisme, a voltes, hi ha una distància com d'ací a les antípodes. Socialistes s'anomenen els comunistes de la URSS i els de totes les dictadures que sosté el sabre soviètic a Europa. Socialistes es diuen els socialdemòcrates de l'Europa lliure. Socialistes s'anomenaven àdhuc els nazis de Hitler (Partit Obrer Alemany Nacional-socialista). Creiem, doncs, que els cristians no podem anar de bracet amb ideologies confusiónaires, també per allò que ha declarat recentment el P. Abat de Montserrat a un periodista mexicà: "Jo no he vist encara una realització política d'aquest socialisme que respecti veritablement els drets humans". Socialisme? I hom queda perplex. El de Lenin? El de Stalin? El de Hitler? El de Mao? El de Willy Brandt? Quin?

L'Església ha estat parca a emprar adjectius societaris, sortosament. A tot estirar els

peoners Ketteler, Toniolo, etc., s'anomenaven catòlics socials. Sistemàticament l'Església ha desterrat adjectius inconvenients. I encara la fórmula "catolicisme social" esdevé pleonàstica. Giorgio La Pira desaprova l'expressió. No es pot ser cristià i antisocial o bé cristià i indiferent davant el problema social... Ser cristià, és ser social".

No ens calen, doncs, adjectius. Però si hom s'entossudeix a accentuar el sentit social del cristianisme, no té perquè manllevar mots inconvenients que poden desfigurar la imatge cristiana.

La circumspècció eclesial davant expressions que giren entorn del mot "social", potser derivin dels primers embats del socialisme, execrat per Lleó XIII i, a casa nostra, pel Dr. Torras i Bages. Dos profetes, ens aventurarem a afirmar. Perquè si ara, després dels "filòsofs francesos", dels "gulags" i del sindicat "Solidaritat" polonès, hom veu molt clara la praxis socialista, no ho era tant, per manca de perspectiva, l'any 1891 quan el Papa refutava enèrgicament en la "Rerum Novarum", els errors socialistes, o el Bisbe de Vic l'any 1905 quan en "L'elevació del poble..." afirmava que el socialisme és "una imposició tirànica que anihila la llibertat". Hom podrà argüir que els temps han canviat des d'aleshores. És veritat que les mutacions es succeeixen, però no és menys cert que ens ha tocat a nosaltres presenciar, com diu Glucksmann, que "la unió de la Raó i

de l'Estat és l'essència del totalitarisme". Ho hem presenciado en les tortures dels camps de concentració. Llavors potser en comptes de cercar en l'Encíclica i en La Pastoral condemnatòries del socialisme, arcaics "cops de crossa", hauríem de pensar si la visió del Papa i del Bisbe no és veritablement profètica.

Mai l'ideari cristià no podrà lligar amb filosofies o praxis que atemptin contra la dignitat humana. On, verbigràcia fa poc a Albània, els guardes del camp de concentració torturin i assassinin un bisbe —monsenyor Ernest Coba— pel greu delictes (?) de realitzar un servei religiós. I si algú sospités que amb aquestes ratlles pretenem vindicar el capitalisme, direm que el capitalisme és tant monstruós que ha estat capaç d'engendrar el socialisme.

El tema és francament espinós i més perquè tenim el convenciment que hi haurà entre els "Cristians pel Socialisme" persones de bona fe, germans nostres que amb recta intenció —no podem pas dubtar-ne— creuran que el camí que han emprats és el millor. Però si respectem llur bona voluntat, no per això, com a cristians, podem passar per alt la impressió lamentable que ens fa quan veiem unit el nom inefablement honorós de cristià amb el socialisme, ambigu, inconvenient i confús. I si un dia ens avinguéssim els cristians a lluitar sota el lema "Cristians pel Cristianisme"?

A. Dalmau i Jover

**Catalunya
Cristiana**

Redacció Administració C/. València, 244, 2.º Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2805 - 2433

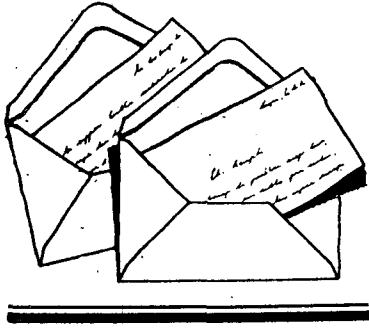
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Subscripció anual: 2.500 pts.

Impressió: Promotora de Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L. Dipòsit Legal: B-14387-1979

Difusió
controlada
per O.J.D.

Es permès combregar més d'una vegada en un mateix dia?

L'article "Novetats d'interès en el nou Codi per als fidels", publicat a C.C. n.º 210, era molt interessant i presentava un bon resum d'alguns aspectes del nou Dret. No obstant, el títol que se li va donar: "Es podrà combregar en totes les misses que es participi al dia", crec que no correspon exactament, ni al cos de l'article, ni al canó 917. El text de l'article diu, en efecte, simplement: "Permet combregar més d'una vegada en el mateix dia quan es participa en una missa, no fora d'ella", i el can. 917 (copio la traducció castellana aprovada, en espera que surti aviat la catalana): "Quien haya recibido ya la Santísima Eucaristia

puede de nuevo recibirla el mismo día solamente dentro de la celebración eucarística en la que participe".

La concessió que es fa en aqueix canó és solament per a combregar una segona vegada o bé tantes vegades com misses en què hom participi? Tant la Constitució Apostòlica **Sacrae Disciplinae Leges**, que promulgà el Codi, com el seu extens Prefaci, diuen ben clar que l'Església, a través del nou Codi, ha volgut incorporar al seu ordinament jurídic les normes del Concili Vaticà II i de la legislació postconciliar. Aquesta, en el "Ritual de la Sagrada Comunió i del culte a l'Eucaristia fora de la Missa", estableix, com a norma general obligatòria, que els fidels combreguin una sola vegada al dia, quan estiguin ben disposats, però afegeix: "Pueden presentarse, sin embargo, circunstancias especiales en las que los fieles, que ya recibieron ese mismo día... participen después en una celebración comunitaria. A todos ellos les será permitido recibir por segunda vez la sagrada comunió en los casos siguientes...". I fa una enumeració no exhaustiva d'aquests casos particulars: missa d'exèquies, misses rituals, etc. i altres casos que el Bisbe cregui justificats.

La meua opinió —que crec la

més fundada, almenys fins que la nova Comissió Interpretativa no digui altra cosa— és que es pot combregar solament una segona vegada. Es a dir, que el Codi —que en principi conserva les lleis litúrgiques tal com són (cfr.can.2)— ha estès aquells casos especials a qualsevol tipus de celebració en la que hom participi.

A més, la paraula que el can. 917 empra és **iterum**, que el meu diccionari castellà-llatí tradueix com a: "una vez más, de nuevo, por segunda vez", i que contraposa a "tres veces" en l'expressió comuna llatina **iterum ac tertium**.

Per tant, pel significat estricte de les paraules, i més per la legislació postconciliar, crec que el títol en qüestió era equivocat.

Mn. Ignasi Segarra, pvre.

L'impost religiós?

Ja fa temps que es parla de la possible implantació de l'impost religiós que consisteix en una contribució que s'hauria d'efectuar a base de retenció d'un percentatge del sou.

Aquest nou impost, com to-

tes les coses, ofereix avantatges i inconvenients. Sembla, doncs, que abans de ser aprovada la seva posta en pràctica, s'hauria d'estudiar molt bé per una comissió en la qual estiguessin representades les diverses Esglésies, el poble i l'Estat. I després, potser fins i tot, sotmesa a referèndum.

La meua opinió és que, malgrat els indiscutibles avantatges que té aquest sistema, són més els inconvenients i em declaro obertament contrari a la seva implantació. Només faltaria, que després de tants anys d'anar contra la "paga" de l'Estat i quan sembla que per fi es pot arribar a l'autofinançament de l'Església i la conseqüent abolició de l'aportació de l'Estat, ara n'implantéssim una altra.

Per a mi, el principi decisiu és que no ha d'intervenir una institució més elevada en els assumptes que poden arreglar les inferiors. I crec que estem anant per molt bon camí quan es responsabilitzen, cada dia més, els fidels de cada religió i es comprometen a mantenir llurs Esglésies sense necessitat d'uns administradors estranys, als quals, a més a més, ni se'ls pot controlar.

Les nostres aportacions han d'anar directament a la parròquia i cada bisbat ja es cuidarà

d'administrar el fons de compensació, però sobretot no hi posem intermediaris innecessaris... que resulten cars.

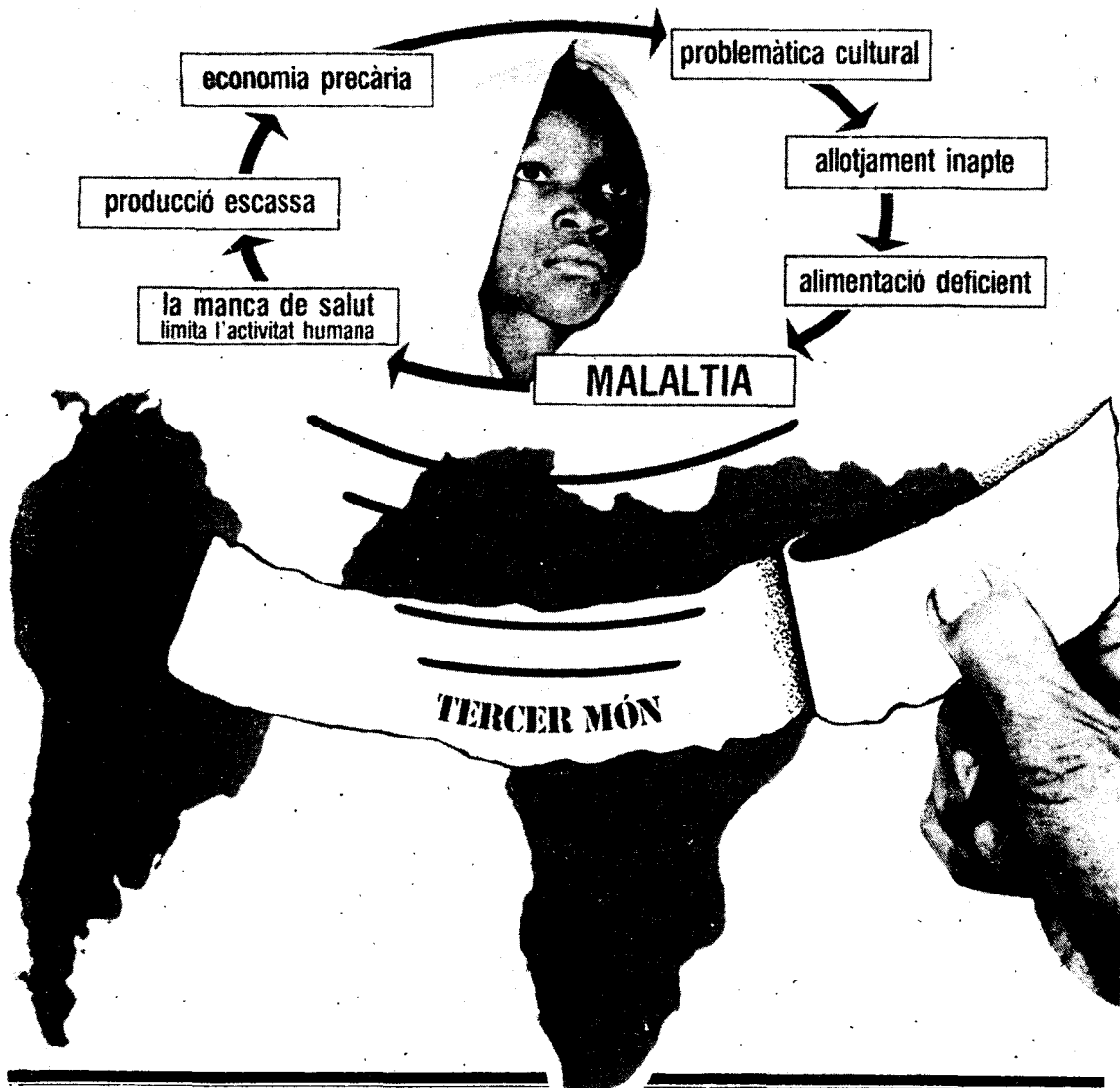
Antoni Munné

Santa Silvia, 3 de novembre

Tornant a fullejar el CATALUNYA CRISTIANA n.º 214, de la setmana del 30 d'octubre al 5 de novembre 1983, m'he sorprès en veure que poseu el mot "**verge**" després del nom de santa SILVIA, en el vostre **Calenari**. Sempre m'havien dit que santa Silvia era la mare de Sant Gregori el Gran, Papa... Que potser el va tenir per partenogènesi? O bé volíeu posar "viuda" i el follet de la impremta us ho ha canviat per "verge"?

M.ª Montserrat

N. de R. Es publicaran, preferentment, les cartes escrites a màquina a doble espai i d'una extensió, màxim, d'un foli. La Redacció no es compromet a retornar les cartes no publicades ni a contestar-les particularment.

ENFRONT D'AQUESTA REALITAT... HI HA QUELCOM A FER

- divulgar una educació sanitària bona i extensa.
- prodigar la medicina preventiva i la higiene.
- formar personal sanitari i proporcionar-ne quan calgui.
- sostenir hospitals i dispensaris.
- contribuir amb medicaments, material sanitari i ambulàncies.

MEDICUS MUNDI, Organisme Benèfic de Cooperació Sanitària, ha contret el compromís d'ajudar el Tercer Món en tot allò que es refereix a l'àmbit de la salut. Si podeu col·laborar amb nosaltres en aquesta tasca, us ho agraïrem. Escriviu-nos o bé veniu a veure'ns.

MEDICUS MUNDI - Rosselló, 223 - Barcelona-8

GENERALITAT DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT SERVEIS TERRITORIALS A BARCELONA

Els Serveis Territorials del Departament d'Ensenyament a Barcelona comuniquen que al taulell d'anuncis, consten les llistes provisionals d'admesos al concurs de mèrits per a cobrir places de pedagogs, psicòlegs i assistents socials per als Equips d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica (Resolució 28.9.83).

Els interessats poden consultar-les a la seu de l'esmentat servei en horari de matins i tardes.

GENERALITAT DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT SERVEIS TERRITORIALS A BARCELONA

**PROVES DE LLENGUA I CULTURA CATALANA
PER ALS OPOSITORS DE LES PROMOCIONS
1981 (Ordre 28 febrer 1981), 1982 (Ordre 3 de
març 1982), QUE NO LES VAN SUPERAR EN EL
SEU MOMENT.**

Conforme a la Resolució de 28 d'octubre de 1983:

Es convoca als opositors de les promocions 1981 i 1982 que no van superar en el seu moment les proves de **Llengua i Cultura Catalana**, a la realització de proves extraordinàries sobre el particular que tindran lloc, per a tota Catalunya, a Barcelona.

- Lloc: Centre Públic «Les Corts»
- Dia: 26 de novembre de 1983.
- Hora: 10 del matí

Tribunal:

- President: Sr. Joan Bastida.
- Vocals: Sra. Ma. Rosa Montero i Lorenzo.
Sr. Antoni Ripoll i Escandell.

Metro línia III - Sortida parada de Les Corts.
Autobusos: Nos. 43, 50, 59 i 15.

Catalunya

Els veïns del Polígon Gornal volen accedir a la propietat

Miquel Roca Junyent, portaveu del grup parlamentari de la Minoria Catalana, ha presentat una interpel·lació al Govern amb la finalitat que aquest expliqui quina és la seva posició respecte a la situació del polígon Gornal de l'Hospitalet de Llobregat, projecte ministerial de 1969 pel qual es construïren més de dues mil vivendes.

Les queixes dels ocupants de les vivendes se centren en el fet que el ministeri no està respectant les condicions inicials per les quals es van poder habitar.

Aquestes condicions parlaven d'un contracte de promesa de venda i no de lloguer, com actualment es pretén.

El diputat català vol, doncs, que es doni una resposta per solucionar el problema tant de contractes com de rehabilitació de les vivendes, ja que aquestes tampoc no reuneixen els requisits necessaris de qualitat.

★ ★ ★

Inundat l'arxiu de TVE a Sant Cugat

Com a conseqüència de les intenses pluges que s'han produït aquests dies, les quals acostumen a flagel·lar la comarca del Vallès, bona part dels arxius de TVE instal·lada a Sant Cugat, entre l'esmentada població i Bellaterra —concretament a Sant Joan— han quedat destruïts. Això explica perquè, en lloc de situar-los a la part alta de l'edifici, ho foren en els soterranis, on, tant si es produeix una pluja torrencial com si es declara un incendi, són en perill més immediat i evident.

Cal assenyalar per altra banda, que per la mateixa raó, les línies telefòniques que connecten TVE des de Sant Cugat a l'exterior, quedaren paralitzades.

★ ★ ★

Es denuncia la poca qualitat del pa

Tres-centes trucades denunciant la mala qualitat del pa s'han rebut els darrers tres mesos al servei d'informació, orientació i defensa del consumidor de l'Ajuntament de Barcelona. El frau més corrent a les flaques és vendre pa especial en lloc de pa comú.

Però no sols hi ha irregularitats en el pa. També dos mil establiments han estat multats per l'Ajuntament els darrers sis mesos. Fraus en el pes, manca de preus visibles al públic i irregularitats burocràtiques són les causes de les denúncies, que en aquest període han arribat a 2.237. Bars, parades de mercat i botigues de queviures són els principals establiments multats entre dues mil cinc-centes i vint-i-cinc mil pessetes.

Els serveis municipals tenen competències directes en el control de l'alimentació, uns serveis tècnics i un laboratori

d'anàlisi. En la resta del consum és la Generalitat qui té les competències. "El vuitanta-cinc per cent de les denúncies han donat peu a una col·laboració amb la Generalitat".

★ ★ ★

Mestres contra les limitacions del català

La situació del català és el punt central de la majoria de les conclusions de les Primeres Jornades de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya, reunits a Roses. A aquest Congrés, organitzat pel Moviment de Mestres de l'Alt Empordà, assistiren més de quatre-cents professionals.

Els congressistes aprovaren manifestar al Govern de Madrid el seu desgat per la recent impugnació de l'article nové de la Llei de Normalització Lingüística. Referent a això, denunciaren "un clar retrocés en el procés de catalanització de l'escola".

Una ponència va manifestar que el català té un "status" de la llengua estrangera i està en retrocés a favor del castellà. És un procés al qual "si no s'hi posa remei —va dir-se— aviat serà irreversible".

Els mestres proposaren "la catalanització total dels Moviments de renovació en el seu funcionament intern i l'ús exclusiu del català en les seves activitats".

Espanya

TVE produirà òpera per a tot el món

TVE produirà, segons, "Tele-radio", l'esdeveniment perio-

dístic de l'any: des del Patio de los Reyes del monestir de l'Escorial es transmetrà a tot el món l'òpera Don Carlo, de Giuseppe Verdi, interpretada per Josep Carreras, Katia Ricciarelli, Ruggero Raimondi, Elena Obraztsova i Sergio de Salas. La direcció escènica anirà a càrrec del realitzador italià Franco Zeffirelli i la música serà dirigida per Leonard Bernstein.

★ ★ ★

Augmenta el preu de la publicitat a TVE

Un anunci de vint segons emès per la primera cadena de Televisió Espanyola el dissabte a la nit costarà, a partir de l'1 de gener de 1984, 2.900.000 pessetes. Les noves tarifes de publicitat per a l'any que ve ja estan pràcticament elaborades. Fins ara valia 2.600.000 pessetes.

★ ★ ★

L'OIT admet a tràmit una denúncia contra el Govern espanyol

La secretaria general de l'Organització Internacional del Treball (OIT) ha admès a tràmit la denúncia presentada per Comissions Obreres contra els serveis mínims establerts pel govern amb motiu de la vaga que va tenir lloc a RENFE el mes d'octubre. La denúncia ha estat presentada per presumpta violació dels drets sindicals en augmentar considerablement aquests serveis mínims.

ARA MATEIX...

En la mort de Joan Sales

La mort de Joan Sales, excel·lent escriptor i cristià de fe madura i humil, no gens convencional en cap d'aquests dos vessants de la seva vida, fa tristesa. Com totes les morts, no cal dir-ho, però, en aquest cas també perquè la seva desaparició ens empobreix col·lectivament, deixa un buit a Catalunya, en un moment de la nostra cultura més aviat escàs de punts de referència segurs.

El millor homenatge a la seva memòria serà conèixer i fer conèixer el seu pensament, llegir la seva obra que, situada més enllà de l'enganyosa dicotomia integrista-progressista, estimula la creativitat i la independència i, potser per això mateix, resta una mica a la penombra.

Dos llibres —a part dels de poesia o de temàtica més estrictament literària— dibuixen l'univers d'experiències, d'imaginació i de pensament de Joan Sales: la novel·la "Incerta glòria" (Club Editor, Barcelona, 1969) i les "Cartes a Màrius Torres" (Club Editor, Barcelona, 1976). El lector que s'hi endinsa descobreix, a través del drama de la guerra civil de 1936/1939 que l'autor visqué amb tota la força de la seva joventut, una anàlisi penetrant i lúcida de la condició humana, a través d'un moment significatiu de la història del nostre país. Vegeu-ne, breuissimament, alguns aspectes destacats.

1. Catalunya és al centre de l'obra de Sales. Però en banda tan el derrotisme com els tòpics tendents a l'autocomplacència. Ni la passió li fa perdre la claredat del judici, ni aquesta el priva de fer professió oberta de patriotisme.

2. Les ideologies no l'enganyen. Sense estarse de reconèixer valors del marxisme i del anarquisme, sap fer-ne una crítica clara i dura, sobretot pel que fa a la seva manera d'actuar

durant la guerra civil... La lluita contra el feixisme i l'assimilisme centralista no el porta mai a justificar qualsevol company circumstancial en aquest combat. Tot el contrari.

3. Sales critica els homes públics amb rigor, des d'una actitud constructiva. Quan s'ha fet tan habitual parlar simplement dels "últims quaranta anys" i concentrar-hi tota la crítica, Joan Sales ens ensenya a allargar el període: els catalans necessitem fer la nostra autocrítica des de més enllà. Companys i el 6 d'octubre, la impotència davant la disbaixa de la FAI, la progressiva subordinació de la Generalitat republicana a les forces dominants, el nou ordre comunista que s'imposa després dels fets de maig... són temes que l'autor tracta amb precisió i contundència.

4. La fe cristiana que avança, humil entre contradiccions i desgràcies, és un tema important en l'univers de Joan Sales. Des de la figura obscura però decisiva del jesuïta dels primers capítols d'"Incerta glòria" fins al "capellà ex-soldat" de les últimes planes, l'autor dibuixa un tipus de creient que desborda els esquemes convencionals.

1. per acabar, un pensament molt expressiu del tarannà profund de Joan Sales: "Però sé que molt li serà perdonat a qui molt hagi estimat. En altre temps hi havia més devoció a Sant Dimas i a Santa Maria Magdalena; és que no corria tanta pederastia com ara i la gent no tractava de dissimular amb tesis, missatges ni teories abstractes el fons apassionat que tots portem a dintre. Som pecadors amb una gran set de glòria. I és que la glòria és el nostre fi." (Confessió de l'autor al llibre de la 1.ª edició d'"Incerta glòria".)

J. Carrera Planas

BERIA

de (La Vanguardia)

Món

Cent cinquanta milions de persones amenaçades a morir de fam

Cent cinquanta milions de persones són "al caire de la inanició" a Àfrica per manca d'aliments, va afirmar en la seu de la Organització per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) el director general d'aquest organisme, Edouard Saouma. Davant d'aquesta situació, tots els països donants i la comunitat Econòmica Europea prometen intensificar i augmentar l'ajuda a les vint-i-dues nacions per la FAO com amenaçades per la greu crisi alimentària. Vint-i-dos països i cent cinquanta milions de persones en són afectades.

L'Església xilena demana la dissolució de la policia política

El bisbe auxiliar de Concepció, Alejandro Goic i els vicaris d'aquesta diòcesi xilena exigiren la dissolució de la CNP (policia política) "perquè les seves actuacions han perjudicat i continuen perjudicant profundament la convivència del nostre país".

En una carta firmada pels esmentats eclesiàstics s'afirma que "es continuen registrant detencions arbitràries per personal que no s'identifica i que no exhibeix ordres de detenció". També es denuncia que "persones ja alliberades han donat testimoni d'haver estat violentades físicament i moralment, fet que ha estat comprovat per exàmens mèdics posteriors".

Aquest text fou fet públic com a conseqüència de la mort a l'estil bonze de Sebastián Azevedo, el qual es va calar foc davant de la catedral de Concepció, dient que ho feia com a protesta perquè els seus dos fills havien estat detinguts per la CNP sense que sabés on es trobaven.

★ ★ ★

Manifestació de Solidaridad sense intervenció de la policia

Unes dues mil persones es varen manifestar el propassat diumenge a favor del sindicat dissolt Solidaridad a les rodalies de Varsòvia sense que la policia hi intervingués.

A la sortida d'una missa per la recuperació de la independència, el 65è aniversari de la qual se celebra aquests dies, els obrers de la barriada d'Ursus, on es troba la fàbrica més gran de tractors de Polònia, es dirigiren al monument als caiguts en 1976.

La policia no va acudir al lloc esmentat i els manifestants es van dissoldre pacíficament després de retre homenatge amb flors a les víctimes que moriren per defensar els drets dels obrers de la fàbrica.

Els manifestants portaven do cartells molt grans en els quals es llegia "Solidaridad, independencia, Ursus," i "Solidaridad avui, independència demà".

Missatge del Sínode dels Bisbes a tot el món

Serem incansables en la recerca de la pau

"No tenim cap poder polític, però serem incansables en la recerca de la pau i la consecució del desarmament" han proclamat els bisbes reunits en Sínode en un missatge final que han adreçat a tot el món i que es féu públic el dijous dia 27 d'octubre.

Publiquem íntegrament aquest important document.

El cor humà clama incessantment per alliberar-se de les seves angoixes i satisfer els seus anhels.

Nosaltres, els bisbes procedents de tots els països del món i congregats en Sínode, juntament amb el Sant Pare, ens sentim units a vosaltres en el dolor i l'esperança.

Els mals impedeixen una autèntica alliberació

Amb tristesa hem reflexionat sobre els mals que en el món d'avui impedeixen als homes la possibilitat d'una autèntica alliberació i l'assoliment de la plenitud de la mateixa vida humana. Particularment deplorem i condemnem:

—la privació dels drets humans i els atacs a la dignitat i llibertat dels homes, així com a la vida i a les possibilitats d'acció dels indefensos;

—els obstacles a la llibertat religiosa que impedeixen als creients realitzar els seus deures i dur a terme les seves tasques;

—tota discriminació racial; tota guerra d'agressió, la violència i el terrorisme;

—l'acumulació d'arsenals, sobretot atòmics, i l'escandàlós tràfic d'armes de guerra.

—la injusta distribució dels recursos del món i aquestes estructures amb les quals els rics es fan cada vegada més rics i els pobres cada vegada més pobres.

Déu parla al cor humà sobre les seves penes i les seves esperances

Abunda en el món la injustícia i la pau perilla constantment. Tanmateix, l'esperança no es pot extingir mai. En mig d'aquest profund dolor, el cor humà no deixa mai d'anhelar la vida i l'amor.

Tanmateix, el mateix cor humà està dividit i és pecador. Per això d'ell ha brollat amb freqüència la crueltat i la injustícia de la societat que vivim.

La Paraula de Déu parla al cor humà sobre les seves

"En el món abunda la injustícia i perilla constantment la pau. Però, l'esperança mai no pot extingir-se."

penes i les seves esperances. El crida al penediment i a la seva conversió a Déu. La paraula pronunciada pel Senyor en començar el seu ministeri de reconciliació s'adreça a tots els creients i els no creients amb especial força, sobretot durant aquest Any Sant: "Penediu-vos i creieu en l'Evangeli" (Mc 1,15).

Aquesta Paraula de Déu ens urgeix al penediment i al canvi de cor, a cercar el perdó i així reconciliar-nos, amb el Pare. El disseny del Pare sobre la nostra societat és que visquem com una família en justícia i en veritat, en llibertat i en amor.

La Paraula de Déu ens condueix al misteri de l'amor de Déu envers nosaltres, i també a comprendre el precepte que el Senyor ens dona en l'Evangeli: Estimar Déu en canvi del seu amor i al proïsme com a nosaltres mateixos. Obrant així, juntament amb tota l'Església, participem en la missió que Crist ens ha donat de crear la civilització de l'amor, guarint, reconciliant i recomponent aquest món dividit i trencat. Però abans de tot,

com a cristians, demanem perdó per les nostres fallides i pecats, que han estat causa de moltes divisions.

Els Pastors i els fidels realitzen junts aquesta missió en nom de Crist. Com Ell, estem identificats amb els pobres, amb els que pateixen, amb els oprimits, amb tota la humanitat. És necessari que tot el món, es faci cada vegada més una comunitat de pobles reconciliats.

Col·laborar amb tots pel bé de la humanitat

L'Església, com a sagrament de reconciliació del món, ha d'ésser un signe vàlid i eficaç de la misericòrdia de Déu. Especialment en el sagrament de la reconciliació celebrem i rebem el perdó de Déu i experimentem el seu amor que ens salva. El sagrament restaura i aprofundeix l'amistat personal amb Déu i ens allibera per al seu servei.

L'oració, el dejuni i l'almoïna, juntament amb la fidelitat i la paciència en suportar les proves de la vida diària; són necessàries per créixer en santedat personal.

L'Esperit Sant parla a la nostra generació amb força extraordinària. Es tracta d'una crida a la renovació espiritual radical i a la unitat en la fe. El Concili Vaticà II indicà clarament el que hem de fer per realitzar el pla de Déu sobre el seu poble en el nostre temps. A fi de poder dur a terme aquesta missió hem d'estar units en els pensaments i en el cor. Fem una crida per a una major harmonia dins de la nostra Església. Urgim a tots els batejats a descobrir junts el camí que ens ha de portar a la unitat visible dels cristians lliurant-se totalment a la veritat de l'Evangeli. Hem de col·laborar amb altres religions i amb les persones de bona voluntat per al bé de la humanitat. Aquesta crida no la fem simplement en nom nostre: "Per tant, nosaltres fem d'ambaixadors de Crist, i Déu mateix us exhorta a través nostre. Us ho demanem en nom de Crist: reconcilieu-vos amb Déu" (2Cor 5, 20).

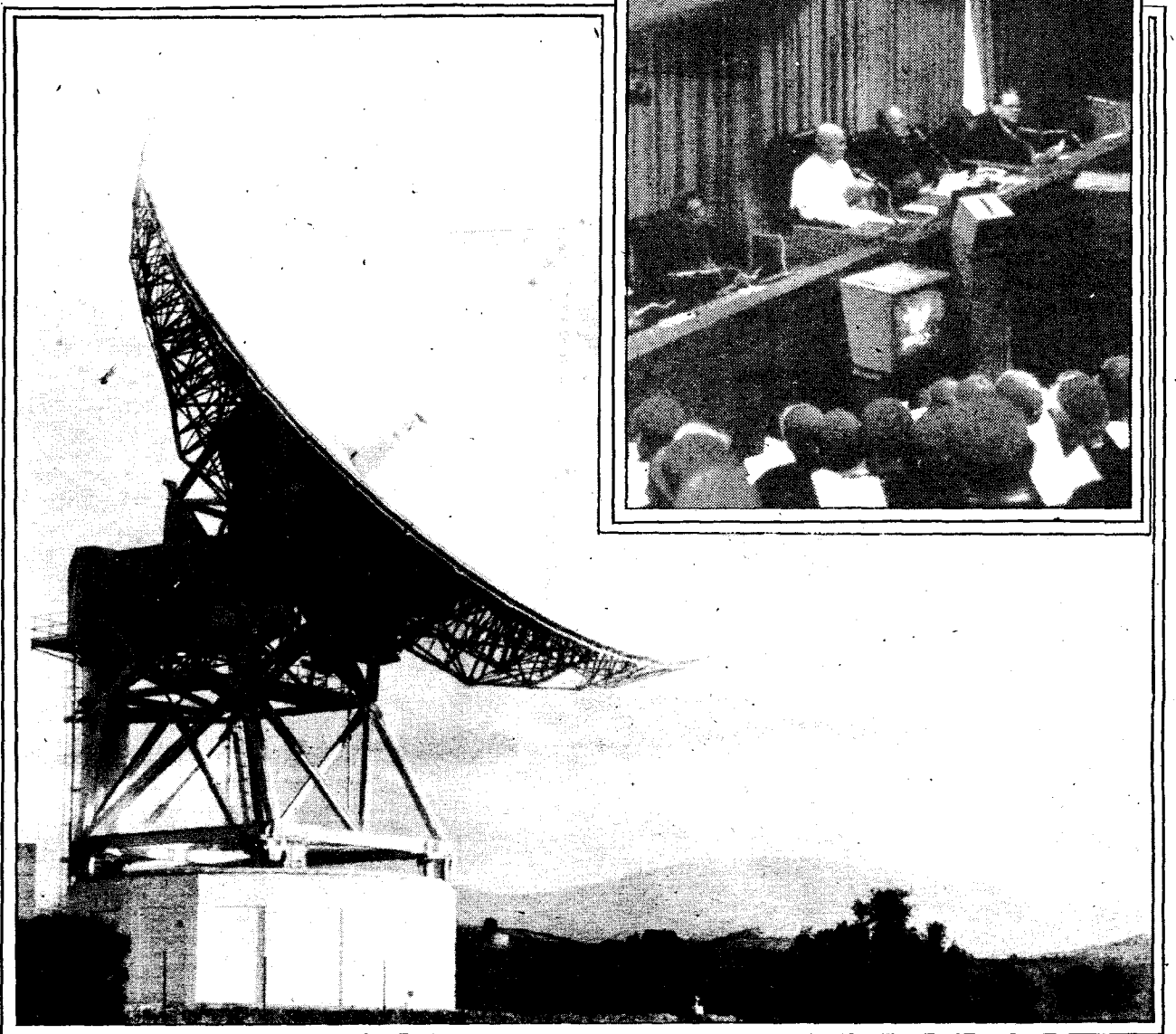
No aprovarem estructures que perpetuen la injustícia

L'Església treballarà per su-

perar les divisions i tensions del món. Serem incansables en la recerca de la pau i la consecució del desarmament, i també en la reducció de la tensió existent entre l'Est i l'Oest. No tenim cap poder polític, però podem proclamar i fer-nos intèrprets davant els capdavaners de les nacions l'anguniós anhel de llurs pobles per un món més segur i més pacífic.

L'Església mai no podrà aprovar estructures econòmiques i polítiques que perpetuen la injustícia. Utilitzarem, per exemple, l'autoritat i la força de què disposem per obtenir la reforma efectiva de les desigualtats que existeixen entre l'hemisferi nord i l'hemisferi sud.

L'Església, sobretot per mitjà de la veu del Successor de Pere, ha urgint sempre la justícia i la pau en la nostra societat. El Sínode reconeix que molts volen realitzar el canvi, però els manca poder per això. Així, doncs, fem una crida a tots els que tenen el poder perquè uneixin els esforços necessaris en ordre a assolir una societat més pacífica i més justa.

Vaticà dia a dia

Entrevista Martínez Somalo amb Ledesma

Una hora i quart durà l'encontre del ministre de Justícia, Fernando Ledesma, amb el substitut de la Secretaria d'Estat del Vaticà, monsenyor Eduardo Martínez Somalo, durant l'estada del ministre espanyol a Roma. Assistiren a l'entrevista l'ambaixador prop de la Santa Seu, el subsecretari de Justícia i el director general d'Afers Religiosos.

L'entrevista es desenvolupa en termes amistosos. S'arribà a una "concordància genèrica" sobre punts que resten dins el marc de problemes estudiats per la Comissió mixta tècnica d'Església-Govern. Existeix la intenció de reprendre aquests encontres periòdics, d'alt nivell, entre el ministre de Justícia i el substitut de la Secretaria

ria d'Estat, encara que no s'ha fixat data del pròxim.

☆☆☆

Documental sobre la visita del Papa a Espanya

La Societat Sant Pau Films ha presentat, amb motiu de l'aniversari de la visita de Joan Pau II a Espanya, sis documentals en els quals es recullen diversos aspectes de la visita apostòlica.

Els documentals, en formats de 35, 16 i Super 8 mil·límetres, pròximament també seran editats en vídeo.

☆☆☆

Joan Pau II demana el desarmament a Reagan i Andròpov

Els missatges tramesos pel Papa a Reagan i Andròpov coin-

cideixen amb la publicació del missatge adreçat al món pel Sínode dels Bisbes. El Sant Pare demana als dos mandataris "que no desisteixin de la negociació, com a únic mitjà per compondre les diferències i els conflictes d'interès, i que posin fi a la cursa d'armaments, que tenen amb gran inquietud a la humanitat contemporània".

☆☆☆

Intents d'ofegar la llibertat d'expressió

A Dublín se celebrà el XIII Congrés Mundial de la UCIP (Unió Catòlica Internacional de Premsa). Hi assistiren representants de tots els països, i el lema escollit fou "La paraula és de tots".

En el curs de la primera sessió es donà lectura a un missatge del Papa que, entre altres coses, deia: "Ja que la

paraula s'adreça a tots i a cada ú, és indispensable una autèntica llibertat d'expressió. Malauradament existeixen diverses formes de limitar i d'ofegar la llibertat tant de qui treballa en els mitjans de comunicació social com en aquells als quals aquesta es dirigeix. Els membres de la UCIP, en comú amb tota l'Església, tenen la tasca de servir la veritat i assegurar que aquesta arribi a tots els sers humans".

☆☆☆

Assisteixen dos germans a la beatificació de Domingo Iturrate

"Beneïda la família que té a un dels seus beatificats", digué el papa Joan Pau II a Maria Iturrate, germana del nou beat el basc Domingo Iturrate, religiós trinitari, que assolí la san-

tedat en la seva vida breu de només 26 anys.

Cal dir que un altre germà del beat, el pare Ignacio Iturrate, concelebrà amb el Sant Pare, juntament amb altres cardenals i bisbes. Fou tanta la seva alegria que, segons manifestà, li semblà viure un somni.

Joan Pau II, adreçant-se després al pare Ignacio li digué: "A veure si la santedat del germà es comunica a vostè".

El pare Ignacio Iturrate dona molta importància al missatge de Joan Pau II al poble basc en la seva pròpia llengua: "Ens ha indicat a Domingo com a guia i model per anar vers Déu; ens ha parlat de la felicitat que ha de sentir el nostre poble en aquest dia i ens ha confirmat que ell ha demanat intensament al meu germà Domingo, per tal que acabin els assassinats terroristes i que es revitalitzin les tradicionals virtuts cristianes del poble basc".

El fundador del "Camí neocatecumenal"

Kiko Argüello parlà als bisbes en el Sínode

El fundador del moviment "Camí neocatecumenal", Kiko Argüello, intervingué en la XXI Congregació general del Sínode dels Bisbes, celebrat recentment a Roma. Informà sobre el moviment fundat per ell.

Aquestes foren les seves paraules:

Aquestes foren les seves paraules:

Per comprendre el camí neocatecumenal em remeto al que feien els Apòstols en l'Església primitiva. Transformats en Pentecostès per la presència de l'Esperit Sant, recorrien les sinagogues en petits equips de tipus itinerant anunciant el **Kerigma**, és a dir, la mort i la resurrecció de Crist i la necessitat de la conversió per aconseguir la salvació. El baptisme en l'Església primitiva no era una cosa màgica ni immediata, sobretot amb els gentils; era entrar en un camí d'iniciació a la fe, que més tard s'anomenà catecumenat, en el qual, mitjançant catequesi, ritus d'admissió, escrutinis, impositions de mans, exorcismes, signes com la sal, la vestidura blanca, etc., eren gestats en la nova creació operada en el baptisme.

La formació a la fe es desenvolupava en tres etapes fonamentals: 1) kerigmàtica (anunci del pla salvífic de Déu), que suscitava la fe; 2) catequètica o didascàlica (confrontació de la pròpia vida amb els continguts del kerigma); 3) homilètica (un cop batejats se'ls exhortava a seguir el camí de conversió).

Aquest és sintèticament també l'esquema del camí neocatecumenal. Anunciem el kerigma per les parròquies a tot el món, per mitjà de petits grups itinerants (sempre amb

un prevere al mig), persones que, abans de partir, venen tots els seus béns i ho deixen tot, entregant la seva vida a aquest servei. L'anunci de la salvació i la invitació a la conversió es realitza durant un període de dos mesos en una parròquia, i, després d'anunciar el perdó dels pecats, segellen llur conversió en el sagrament de la penitència, tenint a continuació un "àgape" per significar l'alegria del retorn a Déu, de la festa, com en el fill pròdig. Així recuperen el sentit de la confessió i la pràctica del sagrament en alguns països. La fase kerigmàtica acaba amb el lliurament de la Bíblia pel bisbe i amb la formació d'una comunitat de 40 a 50 germans. Així comença el veritable camí caracteritzat per l'estudi de la Bíblia i per celebracions de la Paraula. L'experiència ens ensenya que no existeix un autèntic camí de conversió sinó dintre d'una comunitat, presidida sempre per un prevere; cosa que ofereix dos avantatges: l'experiència en petit de l'Església universal, i la creació de relacions interpersonals molt profundes.

En la fase catequètica es recorren les diferents etapes del nostre baptisme, que inclou la renúncia als ídols del món, la iniciació a l'oració, la tradició del Credo i el lliurament del Parenostre.

La tercera fase, després d'alguns anys, té com a finalitat fer més profund el camí de

Kiko Argüello saluda el Secretari general del CELAM, monsenyor Darío Castrillón Hoyos, bisbe de Pereira (Colòmbia).

conversió i de fe, i té com a centre la participació en l'Eucaristia. El camí, doncs, es basa en tres pilars fonamentals: la Paraula de Déu, l'Eucaristia i la comunitat.

El camí neocatecumenal compta amb una experiència de 14 anys, i s'ha difós a 77 nacions. No es tracta d'un moviment en el veritable sentit de la paraula; és més aviat "un temps" per ajudar la gent a redescobrir la seva fe. Per tal que el camí de conversió pugui iniciar-se és necessària una predicació que situï l'home enfront a la creu de la pròpia vida, per reconciliar-lo amb ell mateix i amb la seva pròpia història il·luminada per la fe.

Déu realitza "miracles" entre nosaltres; molts joves han

estat salvats de la droga i del terrorisme; molts ateus s'han convertit; han sorgit moltes

vocacions sacerdotals; i molts matrimonis destruïts s'han salvat.

PEDRO ROVIRA
GRANDES VINOS Y BRANDY

BARCELONA

Casal del Mestre catòlic. - El dia 26 de novembre honorarà al seu Patró St. Josep de Calassanç. Matí a les 11, a la capella dels PP. Jesuïtes, c/. Llúria, 15, celebració de l'Eucaristia. A les 12, conferència sobre: "Planificació divina de l'Univers", a càrrec de Mn. Jaume Ginèsca, i exposició de les activitats en el Casal del Mestre, c/. Llúria, 7, pral. Els actes finalitzaran amb un aperitiu, obsequi del Casal.

Trobades de Joves de Montserrat. - L'Equip ALFA, per a joves de 13-14 anys, es reunirà els dies 3-4 de desembre, per parlar sobre: "Truqueu i se us obrirà", a l'antic monestir de Santa Cecília de Montserrat. Per a més informació: monestir de Montserrat, tel. 835 02 51, i c/. Llúria, 7, 3er., 1.ª, tel. 301 98 37 (de dilluns a dijous, de 6 a 9 de la tarda).

Trobades d'Espiritualitat. - Organitza: santuari-parròquia del Cor de Maria, avda. Sant Antoni M.ª Claret, 45. Dirigeix: P. Anton Vilarrubias i Codina. Dia 26, monestir de l'Encarnació, c/. Panamà, 12; a les 17, sortida del xamfrà P. Claret-Nàpols; a les 17.30, assaig; a les 18, oració de silenci; a les 18.45, CENT DE VESPRES (1er. diumenge d'Advent). Dia 27, santuari del Cor de Maria, a les 10, Cant de LAUDES; a les 10.30, col·loqui-aplicació actualitzada; a les 12, celebració de l'Eucaristia. Dia 3 de desembre, RECÉS D'ADVENT, a "La Verna" de Pallegà, des de les 17.30 de la tarda (dissabte) a les 17 del dia 4 (diumenge). Dirigeixen: P. Anton Vilarrubias i P. Josep Armengol. Inscripcions: Família Mora, tel. 235 24 85.

Institut de Teologia i Humanisme. - Curs sobre: "Les Cartes de

sant Joan". Prof. P. Josep Ll. Espinel, O.P. Les classes començaran el dia 22 de novembre, a les 19.30 h. El dissabte dia 26, Recés per a religioses, a les 17 h. Informació i inscripció: c/. Bailén, 10. Tel. 246 33 00. Curs sobre: "L'espiritualitat de l'Advent". Prof. Jaume Boada Rafi, O.P. Les classes començaran el dia 29 de novembre, i acabaran el dia 3 de desembre amb una experiència de Pustínia. Informació i inscripció: c/. Bailén, 10. Tel. 246 33 00.

Amics de Núria. - La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Núria celebra el diumenge dia 20, dins del programa commemoratiu del seu XXV aniversari, una Missa cantada amb la participació dels cantaires de l'Orfeó Laudate, a la parròquia de Ntra. Sra. de Núria de Barcelona. Seguidament, a l'Institut Francès, concert pel mateix Orfeó Laudate, ofert a tots els associats, familiars i amics, amb un repertori selecte de música sacra.

1.ª Trobada-Assemblea Animadors Pastoral de la Salut. - Se celebrarà el dia 26 de novembre, al Col·legi Jesuïtes de Sarrià, c/. Carrasco i Formiguera, 32, de les 10 a les 18. Ponències a càrrec de Mn. J. M. Galbany i Mn. Miquel Pesarrodona. Debat de les ponències i posta en comú. Celebració de l'Eucaristia, presidida per Mons. Ramon Daumal, bisbe auxiliar. Per inscripcions: Secretariat del vostre moviment, o al Secretariat de la Pastoral de la Salut del bisbat, tel. 317 15 97.

ANFE. Recés d'Advent. - Se celebrarà el diumenge, dia 27 de novembre, a l'església del Sm. Sagrament (c/. Aragó, 268), de dos quarts d'onze del matí a dos quarts de dues. Hi haurà celebració de l'Eucaristia. Dirigirà el P. Josep M. Dausà, C. O. Pot assistir-hi tothom qui ho desitgi.

Advent a l'església del Sm. Sagrament. - Per a una major vivència de l'Any Sant de la Redempció, durant els dissabtes d'Advent i Nadal es resarà l'Ofici de Vespres, a les 8 del vespre. A dos quarts de nou se celebrarà l'Eucaristia del diumenge. S'invita a tothom qui vulgui participar en aquesta celebració. Recordem que l'església del Sm. Sagrament, c/. Aragó, 268, està oberta al servei de la

Comunitat Diocesana com a lloc de recolliment i d'oració, de 10 a 2 del matí, i de 5 a 9.30 de la tarda.

L'Ancianitat, nova etapa creadora. - Les Jornades Interdisciplinàries que organitza L'ÀMBIT D'INVESTIGACIÓ I DIFUSIÓ MARIA CORRAL, i que se celebraran els dies 1, 2 i 3 de desembre, a la Caixa de Barcelona, c/. Diagonal, 530, a més dels ponents anunciats, senyors: Josep M.ª Forcada, Domingo García Sabell, August Corominas, Jean Vimort, Lluís Folch i Camarasa i José Luis L. Aranguen, comptarà també amb la participació de l'il·lustre metge gerontòleg, catedràtic de Patologia General de la Universitat Complutense de Madrid.

Recés per a Religioses. - Se celebrarà el dia 27 de novembre, de les 10 del matí a les 6 de la tarda. Director: P. Alfred Muntané. Lloc: Casa d'Exercicis de Sarrià, c/. Carrasco i Formiguera, 32. Tel. 203 88 62. Barcelona.

Presentació dels Moviments de Cristians Obrers. - Amb el títol "Ressorgiment dels moviments apostòlics en el món obrer", la Delegació de Pastoral Obrera ha editat un fulletó que aplega quatre aportacions dels moviments JO-BAC, JOC, ACO i HOAC, que presenten la seva identitat, el camí recorregut durant els últims anys, els projectes de futur, etc. Aquest opuscle es pot trobar a la seu de la Delegació Diocesana de Pastoral Obrera, c/. Bisbe Irurita, 5, Barcelona-2.

Girona

Curssets de Cristiandat. - Comarca de l'Alt Empordà, Sant Pere Pescador. El divendres dia 25 de novembre, a les 10 del vespre, a l'església parroquial, ULTREIA. Salutació, Vivències d'una noia, Vivències d'un home, Ressonàncies, Notícies, Punt doctrinal, celebració de l'Eucaristia. Hi haurà ressupó.

Pels dies 28 al 31 de desembre se celebrarà un Curset de Cristiandat, a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles. El dia 31, i dins de la cloenda del Curset, celebrarem el començament del nou any. Tothom hi és invitat. Per informació: tel. (93) 762 45 17.

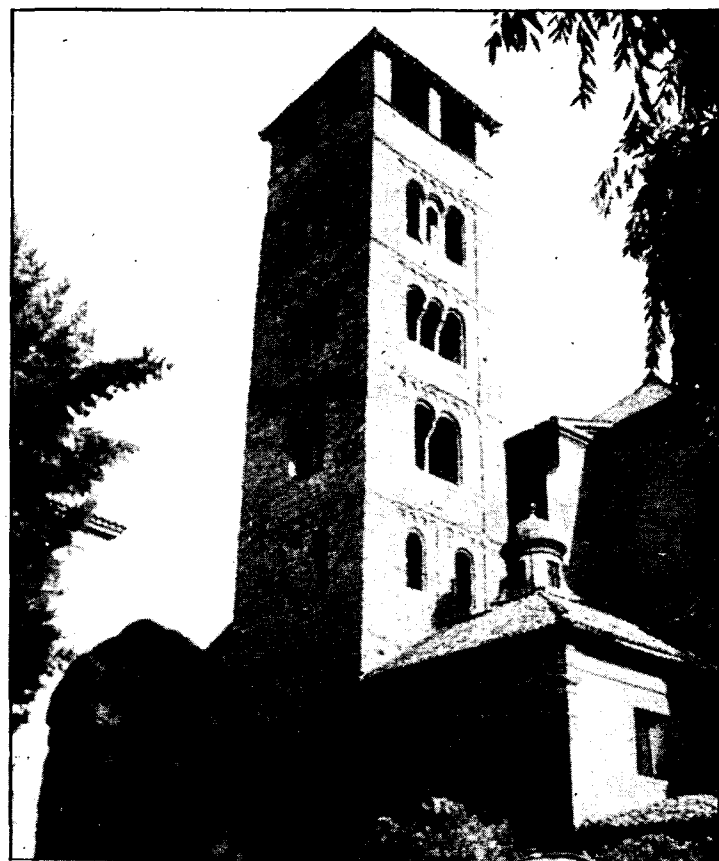
Fraternitats de Betània del germà Carles de Jesús (Foucauld). - El dia 27 de novembre us convidem a compartir un dia de Desert (Recés), vivint l'oració i compartint la Paraula, sobre el tema: "El cristià

espera contra tota esperança", predicat pel pare Pedro Solano, i acabant-ho amb l'Eucaristia. Lloc: Trafalgar, 70, 1r. 1a., tel. 302 71 77. Horari de 10 a 19.30. Es demana avisar abans.

RECORDEU:
Diumenge 20 de novembre
a totes les esglésies de Catalunya
DIADA
de

"GERMANOR"
VERS EL FINANÇAMENT SOLIDARI
DE L'ESGLÉSIA A CATALUNYA

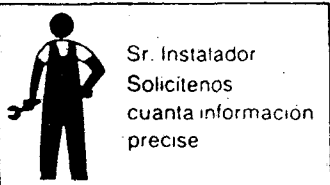
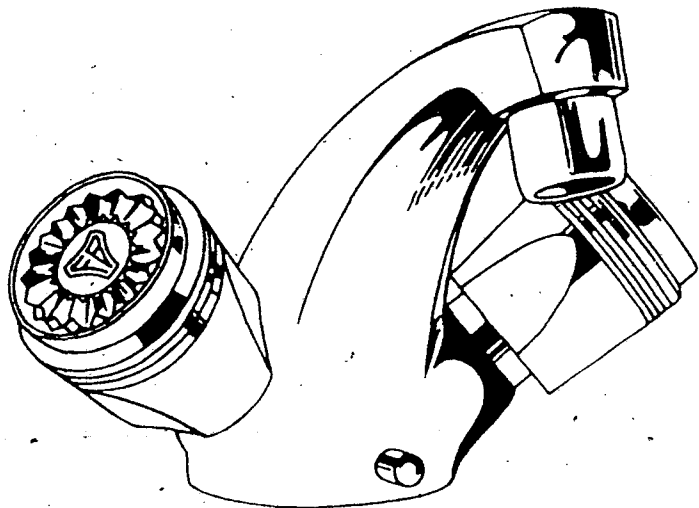
**Volem mantenir entre
tots la nostra Església**

Venc màquina fotocopiadora de paper tractat semi-nova. Preu a convenir. Interessats trucar al 257 13 77. (Barcelona)

Triación N

UNA GRIFERIA DE ALTA CALIDAD Y GRAN LUJO QUE SE SUMA
A LOS YA ACREDITADOS MODELOS MARBO, CRISTALIA Y BLUE-STAR

Sr. Instalador
Solicitenos
cuanta información
precise

De venta
en almacenistas
de saneamiento.

FELIU BOET S.A.
GRIFERIA NOBLE

Avda. de Roma, 137. Tel. 253 83 20 BARCELONA 11

**Federació de
Cristians de Catalunya**

REVISIÓ DE GRUPS

del Barcelonès a celebrar el proper diumenge dia 27 de novembre corrent a la parròquia de Ntra. Sra. del Roser, Gran Via Corts Catalanes, 796 (davant la plaça de braus Monumental), sota el següent:

ORDRE DEL DIA

A les 10 hores: Santa Missa.
A les 11 hores: 5è aniversari de la F.J.C. Grups Conquesta del Roser
A les 12 hores: Revisió de vida dels Grups
A les 13 hores: Dissertació de clausura

Confiem en la vostra assistència i dels vostres familiars i amics en aquest acte commemoratiu del cinquantè aniversari de la F.J.C. i de la revisió de les activitats dels associats a la Federació de la ciutat de Barcelona i entorns.

Cants de la Immaculada i de l'Eucaristia
Cants tradicionals i d'avui

Cara A: Cants marians populars: Ave de Lourdes, Ave de Fàtima, Rosa d'Abril, etc.

Cara B: Cants populars religiosos: Tantum ergo, Veni Creator Spiritus, Ulls el bon Jesús, etc.

Coral: NOYES VEUS, Vinyols (Tarragona)

Distribuidor: Mossèn Joan Dies - LLAVORSÍ (Lleida)

Quatre notícies de l'Església lleidatana

1

Alguaire recupera la nit del Merlí

Després d'anys oblidada Alguaire ha recuperat la Nit del Merlí, que tants d'anys havia tingut gran anomenada a la Parròquia i per la comarca.

La Nit del Merlí és una vesprada de pregària i reflexió en la qual la gent de la parròquia d'Alguaire i rodalies van en processó des de l'Església parroquial fins a l'ermita del Merlí. Per què? per donar gràcies a Déu dels favors i demanar un cop més el seu ajut, tenint per especial intercessora sa Mare en l'advocació del Merlí.

Aquest any la Nit del Merlí se celebra el dia 10 de setembre amb la tradicional romeria de torxes tot resant el Rosari. Els misteris del Rosari foren comentats pels mossens fills d'Alguaire Antoni Serramona, Ramon Vila i Antoni Guàrdia que per tal celebració es traslladaren dels seus llocs on avui fan de capellans al seu poble. I mossèn Carles Martí rector de la parròquia. L'endemà diumenge es continuà la festa amb la concelebració eucarística que presidí el Sr. Bisbe monsenyor Ramon Malla que concedí als esmentats actes el caràcter de Jubileu en l'Any Sant de la Redempció.

El sr. Rector amb els vilatans han fet possible el ressorgir d'una tradició que deixada un xic de banda és molt estimada pel poble. La gran afluència de gent a tots els actes n'és una prova i a més el compromís pres de celebrar d'ara endavant la Nit del Merlí cada any.

2

Festa del Sant Crist de Gràcia, a la Granadella

El poble de la Granadella té una gran devoció al Sant Crist. Devoció que aquest any una vegada més s'ha fet palesa amb la festa i rebombori que l'han celebrada.

Pocs pobles poden comptar amb tres esglésies. A més d'una anomenada Catedral per la veu del poble. Església parroquial vella de l'època gòtica que passà al segle XIX a hospital, després fou convent-collegi de les religioses de la Sagrada Família, més tard una Cooperativa Avícola.

L'altra església és l'ermita de Sant Antoni, a un quilòmetre de la Granadella; és del segle XIII, amb torre romànica, arcades exteriors neoclàssiques i la volta interior gòtica. Els retauls del segle XV i les imatges, tot molt valuós fou cremat al 1936.

La tercera església és la que avui és l'Església Parroquial, anomenada "Catedral de les Garrigues". Hom comença a construir-la l'any 1764. És un temple barroc, grandios, de proporcions catedralícies. Segons la tradició s'edificà en un terreny on al segle XVI hi havia l'ermita de Sant Sebastià.

En un preciós cambril a l'altar major presidint tot el temple hi ha el Sant Crist de Gràcia. Malauradament no és la imatge primitiva i original la que avui es venera sinó una còpia. La primitiva sofrí la crema durant la guerra del 36.

Se'n diu el Crist de Gràcia perquè on primer hi hagué la capella de Sant Sebastià i al mateix lloc després l'ermita de Ntra. Sra. de Gràcia, en aquesta hi residia la Confraria del Sant Crist. La tradició atribueix al Sant Crist miracles i gràcies abundants essent per tal renom molt venerat i de devoció popular.

Cada any la Granadella celebra la festa del Sant Crist, que és el 14 de setembre. Enguany també ho féu amb gran confluència de gent de tota la comarca. És la festa major grossa. El 17 de gener sant Antoni és la festa major petita.

3

V romeria del Ribagorça Oriental

Com en anys anteriors s'ha celebrat amb gran afluència de feligresos la romeria comarcal del Ribagorça Oriental que des de Valldellou fins a Senat agermana totes les parròquies, tributant aquest any culte i especial devoció al Sant Crist d'Aren.

Ha estat la cinquena vegada que demanera consecutiva any rera any s'han celebrat aquestes Trobades i Romeries tenint en aquesta ocasió especial relleu, perquè fou també un acte més i propi de la comarca en la celebració de l'Any Sant Jubilar de la Redempció. Assistiren feligresos de totes les parròquies, gairebé un miler, fet que representa un vint per cent de la població total de la comarca. Índex molt alt de participació tenint present que la romeria es va fer en un dia normal de treball, un dissabte.

Una dotzena d'imatges de la Mare de Déu dutes per les persones des dels seus respectius pobles, presidiren la romeria en torn al Sant Crist que des del temple parroquial d'Aren fins al lloc de la concen-

tració de la romeria, una roureda a uns quatre cents metres del poble, fou dut a les espatlles pels sacerdots de la comarca.

Els actes de la romeria foren presidits pel senyor Bisbe de la Diòcesi monsenyor Ramon Malla; també hi assistí el Vicari de Pastoral essent amb els sacerdots de la comarca i d'altres un total de quinze els que hi participaren. El senyor Bisbe va presidir la concelebració eucarística. De la missa cal destacar la participació activa dels assistents, en els cants, lectures, silencis. En el moment de la presentació dels dons per a l'Eucaristia el senyor Bisbe va rebre també l'ofrena dels símbols dels set sacraments.

Els actes acabaren amb un dinar de germanor i una vetllada amb folklòre típic del país. Tots els qui hi participaren pogueren apreciar la cura de l'organització i l'esperit d'amistat i servei fraterno que animà durant tota la romeria. Ara a esperar l'any vinent.

4

Memòria de les obres missionals Pontífiques

Amb ocasió de la celebració de la gran jornada missionera, del DOMUND la Delegació Diocesana de Missions ha fet

pública la Memòria corresponent a l'exercici 1982-1983. Segons dades de la Memòria la recaptació total de la Diòcesi a favor de les Missions, sumades totes les col·lectes de jornades missioneres i donatius és de 5.000.683 que suposa, en relació a l'exercici anterior, un descens de 4,49 per cent. La Memòria ofereix també una sèrie de cartes de missioners de la Diòcesi i com a novetat el plànol diocesà assenyalant els pobles que compten amb missioners i missioneres segons les dades que tenen en la Delegació, un informe sobre la campanya del segell missioner i un informe sobre la col·laboració infantil missionera amb reproduccions de murals missioners fets per nens.

PENSANT-HO BÉ

"Feta la llei, feta la trampa"

Des que l'home fa història, entre la llei i els seus acomplidors hi ha hagut un permanent jugar al gat i a la rata, i a l'acuit en el triple enclòs de la llei, la llibertat i la vida.

En un sentit ample i simple, tot ésser vivent és obedient, perquè necessita, si vol viure, obeir les lleis de la seva pròpia estructura. L'home, en això, és paradoxal. Acompleix forçosament les lleis biològiques que té en comú amb altres vivents, com la llei de menjar i beure, i de dormir com un soc, i àdhuc, sovint, passa de ratlla. En canvi, es nega a complir lliurement aquelles lleis que el portarien a esdevenir cada vegada més persona.

Tots tenim un rei al cos, diem. Jo diria, més aviat, que hi tenim un barrufet àvol i trapella que fa de punxa-sàrries i ens dóna inoportunament mala consciència. El manar (encara que promet més del que dóna), a tothom agrada. Però, nois, mana qui pot i obeeix qui vol. De manar tothom ho voldria, però no tothom pot. Obeir tothom pot, però no tothom ho vol.

La llei, per bona que sigui, és poc menys que inútil quan l'home s'hi gira d'esquena. I, girar-se d'esquena a allò que és raonable és girar-se al desraonament. Quan les lleis i les llibertats s'han de lligar i deslligar a les escrivanes dels palaus de justícia, malament rau! Ho sabem prou i massa en els nostres dies en què, els segabosses, saltabotigues i rebentacases fan sondollar la pau cívica, campant-se-les a tota vela, i obligant els ciutadans al campí qui pugui.

Per a l'home, la llei raonable expressa una exigència, petita o gran, de la seva pròpia realització. I, en aquest sentit, la llei és sempre alliberadora i suggerent, tot el contrari d'una imposició o d'un fardell a l'esquena. La bona llei obre camí i empeny a fites més altes. Tot ajut és bo quan un fa camí. Un rètol en una cruïlla de camins és una bona notícia. Una llum quan és negra nit, també. És clar, si la llei porta l'home a ser com una mosca esbategant entre les potes d'una aranya, malament!

Desobediència és també un nom del pecat, si no n'és l'origen. Les lleis que expressen el pensament de Déu sobre la vida de l'home, més que imposades ens són proposades. És un vot de confiança que el bon Déu ens ha fet. Cadascú es pot entretzenar en les seves falòrnies, i dir no, on hauria de dir sí. I a l'inrevés. És aleshores quan comença el desgavell. Mica de meu, mica de teu, mica d'aquí, mica d'allà, anem empastifant i entortolligant el viure fins que, parlant ecològicament, no n'hi ha un pam de net, ni de clar.

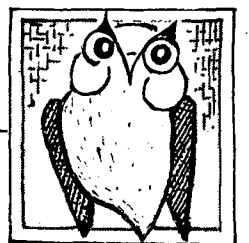
¿Per què aquesta al·lèrgia a la llei? Penso que l'home se sap i se sent més gran que les situacions i que les circumstàncies. Li ha estat donada una vocació irrenunciable a ser "senyor". Li costa d'acceptar que un altre li faci la llei. Ni que l'Altre sigui Aquell que li ha fet do del "ser-persona", que com tot ésser necessita assumir les lleis que li són pròpies per realitzar-se autènticament. I es rebel·la.

També passa que "al gat escaldat, l'aigua tèbia l'espanta". I la proliferació de lleis de l'embut, ha portat l'home a malfiar-se de la llei. Tothom és bo per fer lleis... i que els altres les compleixin. Però l'home més toix té moments de clarícia, i no és fàcil donar-li gat per llebre. Aleshores ve el fer-se l'orni i passar-se de llest. Passar-se l'stop, i clavar-se la castanya mare.

Ni patir legalitis, ni anar pel món com una bala perduda. La llei bona i raonable, no inventa res; expressa i formula allò que l'home es deu a si mateix, als altres i a Déu. Llei, llibertat i vida, no són tres antinòmies, sinó tres exigències plantejades a l'home. Conjugades harmònicament ens menen pel camí més escaient.

De cara a la Veritat, a la Justícia, a l'Amor, de cara a Déu, no hi valen trampes. Perquè, en últim terme, els entrampats seriem nosaltres mateixos.

Xesc Soliu

can
solé

restaurant

Passaig, 51 Tel. (93) 886 22 18
VIC

Barcelona

Els cristians hi tenen el seu paper a jugar

La Fundació per la Pau es presentà a la Facultat de Teologia

BARCELONA.— Aprofitant l'aveniment d'una hora setmanal que es dedica a activitats extra-escolars (organitzades pels alumnes o a voltes també per iniciativa del Centre) es va presentar a l'Auditori d'aquesta Facultat de Teologia el proper dia 2 de novembre, la Fundació per la Pau.

Prèvia introducció del delegat dels alumnes que explicà als assistents el motiu pel qual s'havia convidat a la Fundació a presentar-se en aquesta facultat, va prendre la paraula en nom de la Institució invitada l'Enric Masllorens (membre de l'equip fundacional) que va adreçar-se als assistents tot presentant de manera general algunes dades sobre la cursa d'armaments actual i la necessitat de mobilització per part de tot el poble (també els cristians), única manera d'aturar aquesta boja carrera que ens pot menar a la destrucció total.

Seguidament introduí la trama de la pel·lícula que tot seguit s'havia de projectar: "SI TU ESTIMES AQUEST PLANETA", film produït al Canadà i guanyador d'un "Oscar" al millor curt-metratge del 83; film, per altra banda, vetat pel govern americà en el seu dia. En aquesta pel·lícula se'ns mostren imatges de l'explosió d'Hiroshima (conseqüències físiques, ecològiques i sobretot humanes d'aquella execrable acció), presenta també un estudi comparatiu de la potencialitat actual de les armes atòmiques (tant potents com per a rebentar més de quaranta vegades tot el planeta) i finalment —en boca de la doctora que fa la conferència al llarg de la pel·lícula— ens dóna propostes d'acció com són la mobilització de les mares reclamant la possibilitat de vida per als seus nadons, pressió de la classe mèdica sobre els governants, educació per a la Pau, etc...

Abans de finalitzar l'acte (i davant la impossibilitat de debat per manca de temps) un dels alumnes promotors d'aquest acte féu una breu reflexió a partir del resseguiment dels documents papals i episcopals que han anat sorgint sobre el tema de la Pau i el Desarmament, a partir dels anys cinquanta (temps de Pius XII), arribant als nostres dies tot passant per la cèlebre "Pacem in Terris" de Joan XXIII fins als actuals documents de l'episcopat alemany i americà que s'han pronunciat de manera contundent sobre aquestes qüestions. Motiu suficient i veus prou autoritzades com per a adonar-nos que els cristians hem d'optar per treballar de manera valenta, clara, definida i evangèlica en favor de la Pau; no hi valen absentsismes ni falses omisions.

Blai Planes

25è aniversari dels equips de matrimonis de Sabadell

SABADELL.— Els equips de Matrimonis de Sabadell celebren aquests dies la cloenda del XXVè. Aniversari (1958-1983), amb una sèrie d'activitats, portats per la mateixa il·lusió amb què varen iniciar les primeres celebracions. Els actes de cloenda d'aquest XXVè. aniversari consistiren en una sessió retrospectiva i històrica dels Equips de Matrimonis

de Sabadell, presentació de murals amb fotografies i records a càrrec de cada equip, a la sala d'actes de l'Acadèmia Catòlica.

Trobada a Montserrat. Finalment, els Equips es reuniran al Santuari de la Mare de Déu de Montserrat el pròxim dia 27 de novembre. Després d'assistir a la missa conventual on faran la seva ofrena i pregària els Equips de

Matrimonis de Sabadell, es reuniran en una sala del Monestir on tindrà lloc un col·loqui a càrrec del monjo Salvador Plans, sobre el tema "La Redempció". Finalment seran rebuts en audiència pel P. Abat Cassià M.ª Just, i acabaran després en un dinar de germanor.

D.V.

Vic

Santa Maria de l'Estany: van concloure els actes del 850 aniversari

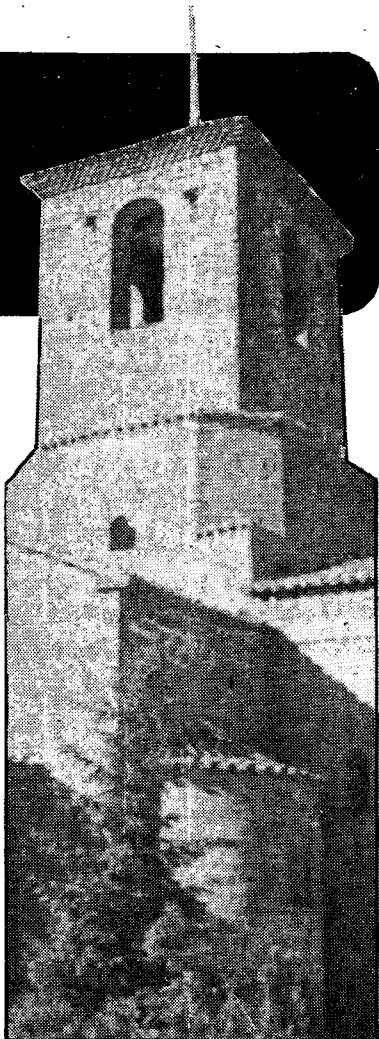
SANTA MARIA DE L'ESTANY.— Entre les velles pedres de l'extraordinari conjunt del monestir de Santa Maria de l'Estany es va celebrar el diumenge, 6 de novembre, la jornada de cloenda de l'any commemoratiu del 850è aniversari de la consagració de l'església del monestir, acte al qual hi van assistir quatre bisbes i gran nombre de fidels.

A migdia hi hagué una missa concelebrada, presidida pel cardenal Jubany, acompanyat pel bisbe de Vic, doctor Guix; el bisbe emèrit de la mateixa diòcesi, doctor Masnou, i el bisbe emèrit de Tarragona, doctor Pont. També van concelebrar 25 sacerdots entre ells el rector de Santa Maria de l'Estany, mossèn Aureli Pou, un infatigable promotor de la restauració material i espiritual del monestir. La part musical fou a càrrec del Grup Esclat, de Sabadell, dirigit per mossèn Al-

bert Taufé.

També hi assistí el director general del Patrimoni Artístic de la Generalitat, Jordi Bonet i Armengol. Actualment la Generalitat procedeix a l'obra de la restauració dels capitells del claustre; anteriorment va ser la Diputació de Barcelona la que va restaurar tota l'església. S'han habilitat sis sales de museu, en les quals s'hi ha recollit les peces d'orfebreria, ceràmica, arxiu i objectes litúrgics.

El cardenal Jubany en l'homília, va posar de relleu, que aquest monestir és un dels llocs més significatius de la comarca del Bages i la seva història evidencia la presència de la Mare de Déu en el naixement de la nacionalitat catalana, car el monestir va ser construït sobre una església dedicada a Santa Maria. El cardenal va invitar a revivir aquesta tradició amb un testimoni cristià autèntic i valent.

Curs bíblic a Ràdio Manresa

MANRESA.— Des del proper dia 4 de novembre, i així mateix cada **divendres a tres quarts de nou del vespre**, l'emissora de Ràdio Manresa que emet pels 1.521 KC. d'ona mitjana, ofereix, especialment per a tots els cristians de les contrades del Bages i de les altres comarques interiors de Catalunya on hi arriba la seva emissió (Anoia, Berguedà, Osona, Solsonès...), un interessant i aprofundit Curs Bíblic pensat especialment per a ésser divulgat a través del mitjà radiofònic i preparat per un equip d'especialistes de l'Associació Bíblica Catalana, dirigits tots ells per mossèn Joan Magí el qual n'és president.

El programa que té una durada d'un quart d'hora per sessió setmanal, és molt apte per a fer un estudi i reflexió personal de la Paraula de

Déu: font inexcusable d'on hem de pouar tots els qui volem seguir la crida i el missatge de Jesucrist.

L'estudi ha començat pel comentari i l'Evangeli de Lluc i seguirà pel coneixement dels altres evangelis i altres llibres del Nou Testament.

Amb aquesta iniciativa —per altra banda ben lloable— es possibilita a tots els radioients (especialment cristians) el coneixement i estudi sistemàtic, de casa estant i amb una despesa de temps irrisòria (un quart d'hora setmanal), de cadascun dels llibres de la Bíblia i de l'entorn socio-cultural i religiós que els va veure néixer. **UNA OPORTUNITAT D'ADQUIRIR UN BAGATGE DE CULTURA BÍBLICA QUE NO ENS HEM DE DEIXAR PERDRE.**

M.C.P.

Girona

Les catedrals i els monestirs eren els guardians de la ciència i al seu entorn es crearen les primeres escoles al nostre país.

El cardenal Jubany en presidí la missa commemorativa

1.500 anys de la Canònica

GIRONA.— Monsenyor Narcís Jubany, cardenal-arquebisbe de Barcelona presidí la missa solemne amb la qual es commemorà el mil cent aniversari de la creació del capítol catedral o canònica de Girona. Acompanyaven al Cardenal el bisbe de Girona, Monsenyor Jaume Camprodon, l'abat de Solius, Fra Edmund Garrèta, tots els canonges de la seu i també representants de les altres catedrals catalanes.

Monsenyor Jubany va recordar en la seva homilia que "la canònica de Girona fou la ciutatella de la formació religiosa durant els segles IX i X". En aquella època "les catedrals i els monestirs eren els guardians de la ciència i al seu entorn es crearen les primeres escoles del nostre país".

També recordà com Girona formava part important de l'anomenada "Marca Hispànica", lloc de pas de pobles i civilitzacions dife-

rents. Per això la canònica de la nostra catedral tingué una especial importància i relleu.

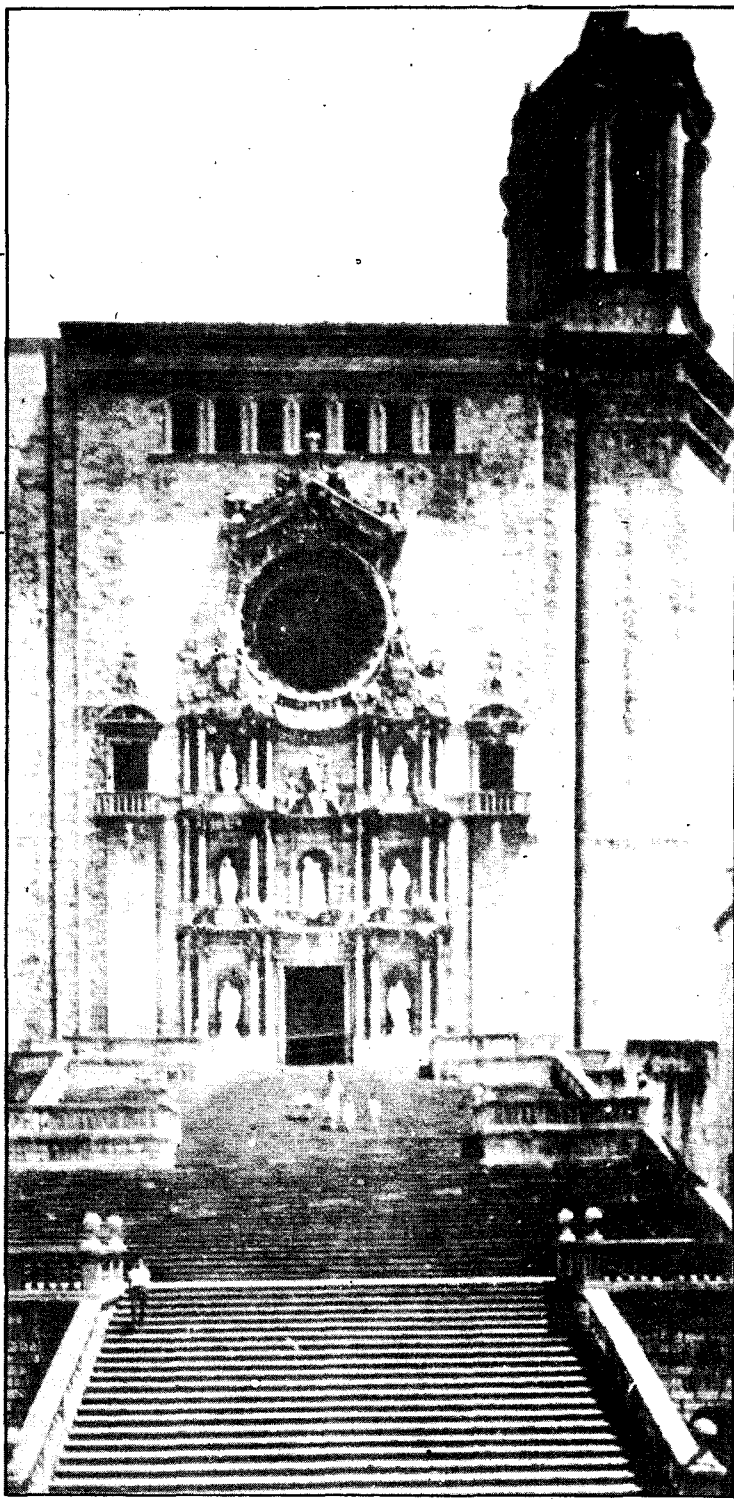
Finalitzà l'homilia amb uns versos de mossèn Pere Ribot, rector de Riells qui l'ha proclamada "immortal" a, la catedral de Girona, corprès pel seu silenci, la seva pau, la seva ombra protectora, la seva llum i la presència de l'Esperit de Déu". La coral "Polifònica" interpretà els cants de la missa i ensem algunes peces del seu repertori. La gent omplí tots els bancs de la nau central i les autoritats civils i militars ocuparen llocs d'honor.

El doctor Jaume Marquès ha escrit un resum de la història de la Canònica de Girona que es reinstaurà l'any 883. També l'arxiver del Bisbat, mossèn Gabriel Roura, n'ha fet una ressenya, recordant que fou l'emperador Carlemany qui duqué principalment a terme un intent seriós de reorganització i renovació de tots

els estaments de la societat, inclosa la mateixa Església.

I fou el bisbe de Girona, Teotari, qui el 24 de novembre del 882 va signar una important donació de diverses esglésies a favor de Santa Maria de la Seu, o catedral, "perquè els servents de Déu que allí serveixen disposin de les rendes i així preguin per l'estat de l'església i per tot el poble cristià...". Era l'acte de naixença de la canònica aquisgranenca de Girona, a semblança de tantes com es reinstauraren per tot l'Imperi carolingi. Constava de trenta-nou preveres i vivien al costat mateix de la catedral.

Disposaven d'una sala comuna per a menjar i dormir i de tot allò necessari per a viure: El claustre era el lloc d'esbargiment corporal i espiritual i comptaven amb una escola pels estudiants de la ciutat que ells ensenyaven. El bisbe vivia amb els clergues i els regia com l'abat d'un monestir.

El rostre de la mort

Cada any, quan per la diada de Tots Sants vaig a donar un tomb pel cementiri del meu poble, penso que la mort és sens dubte l'únic problema que per a l'home ho és de debò. En els moments de més goig, d'amor i d'esperança, el sol pensament seriós de la pròpia anihilació fa esfereir internament qualsevol. És com si els llavis tendres de l'amant, del nuvi o de la guívia esdevinguessin, de sobte, l'esmolada falç que talla d'arrel el projecte més sincer d'amor i d'intimitat. Em pregunto què hi fa tanta gent al cementiri... i no sé pas contestar-me bé la pregunta. Només reconec que l'home, per essència, és un ser radicalment qüestionat pel fantasma real d'aquesta senyora de rostre desconegut. Ell sap que en qualsevol moment la tal senyora de la dalla li pot prendre la vida. I tremola...

Penso, així mateix, en la història o llegenda del Comte Jaume el Dissortat, la de

la versió més patètica d'aquell comte de la Catalunya d'antany.

Després d'haver mort el rei Martí I l'Humà sense deixar successor, es van reunir a Casp nou compromissaris a fi d'elegir qui havia d'ésser rei d'Aragó. Es presentaren sis pretendents, i fou elegit Ferran d'Antequera, fill de la princesa Elionor, germana del rei Martí I i muller de Joan I de Castella.

Un dels pretendents era Jaume, Comte d'Urgell, el qual ultra ésser casat amb una germana del rei Martí I, era l'únic representant legítim per línia masculina de la nissaga dels Comtes de Barcelona, que havia començat amb Guifré el Pilós i fins aleshores no s'havia extingit. El Comte d'Urgell tenia alguns partidaris a la noblesa d'Aragó, molts a la de València i la majoria de la de Catalunya. La gent del poble era favorable al Comte en tots tres Estats, això sense cap dubte és ben història. Un fet ben real. La gent el volia.

Però la sentència de Casp era un fet consumat que, com a fet legal, va ésser reconegut després per les Corts de Barcelona, i això va fer decantar molts nobles a favor de Ferran d'Antequera i en va fer vacilar d'altres.

Fins el mateix Comte d'Urgell vacil·lava, però els seus partidaris, principalment alguns d'Aragó, l'ataven a la lluita per fer prevaler els seus drets. La comtessa Margarida també l'atavia i li repetia tot sovint aquelles paraules que s'han fet populars: "Fill meu: o rei o res". Tot això el féu decidir a lluitar per defensar els seus drets legítims, i després d'alguns episodis guerrers es va veure assetjat a la ciutat de Balaguer.

Tant el Comte com la ciutat aguantaren el setge amb una noblesa i un valor extraordinaris. Durant els tres mesos que van aguantar la lluita no va decaure l'ànim de ningú, i fins després d'haver-se acabat, els balaguerins van demostrar la fortitud de

llur esperit. L'ànima més lacerada en aquesta lluita fou la de la comtessa Isabel, muller del Comte Jaume. Aquí entra una llegenda. Quan la resistència de la ciutat esdevingué impossible foren enviats uns missatgers al rei, els quals van ésser rebutjats. Llavors ella sortí d'amagat, acompanyada només de dues donzelles, i s'agenollà davant de Ferran d'Antequera demanant-li perdó per al seu marit. El rei l'escoltà impassible i no en féu cas, però després d'haver reunit els personatges més importants del seu exèrcit la va cridar i li va prometre que respectaria la vida del Comte i que no el desterraria dels seus dominis. En retornar al costat del seu marit, Jaume, aquest no li perdonà —segons aquesta llegenda— la gestió humiliant de clemència que havia fet al seu enemic Ferran d'Antequera en contra de la seva voluntat, i l'enverinà posant-li metzines en una copa de vi que l'invità a beu-

re. Isabel morí després d'una agonia tremenda. Una vegada conquerida ja la ciutat, Ferran d'Antequera ordenà que portessin a Jaume presoner a Lleida. Però quina no fou la sorpresa del presoner quan dintre la presó va veure el cadàver de la muller, morta de pocs dies. L'horror s'apoderà d'ell.

L'anècdota em fa recordar que la mort és una realitat que no sabem com és. Només tenim experiència de la seva acció nefasta i prou. L'home no sap quin és el rostre de la mort, perquè la mort és el no-res i per això esdevé la inseguretat més radical que existeix i no tenim fe. Pel Comte Jaume el Dissortat el rostre de la mort era el cadàver de la seva muller que ell havia emmetzinat; per una altra persona pot ésser el vent o la pluja o un senzill tiri encès... Aneu-ho a saber.

• Josep Picàs i Pons

Urgell

Set joves maristes professen els vots perpetus

BELLPUIG DE LES AVELLANES. — En la Casa del Noviciat de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes (La Noguera, Lleida), va tenir lloc el passat dia 6 de novembre la professió perpètua dels GG. Maristes José Alegre, Xavier Barceló, Agustí Barbolla, Jaume Bofarull y Eduardo del Cura, que desenvolupen la seva missió apostòlica i educativa en diferents col·legis i comunitats de la província Marista de Catalunya.

També hi van assistir amb una activa participació litúrgica i animadora els vint novicis i els cinquanta seminaristes de BUP que en la mateixa casa d'Avellanes realitzen la respectiva etapa formativa. S'ha de destacar tanmateix la presència del consell provincial de l'Assemblea de Formadors i molts dels germans, amics i joves de grups apostòlics que units als representants de diferents comunitats educatives, van donar testimoni, amb els joves germans de la fidelitat i la felicitat de la crida de Déu seguint el carisme del Beat Marcel·lí Champagnat. En la mateixa Eucaristia —presidida pel pare Manuel Portillo— i abans de la professió perpètua, cada germà va sostenir públicament amb el Germà Provincial un diàleg sobre el sentit profund de fe i d'internacionalitat eclesial i apostòlica d'aquesta definitiva consagració al Senyor. També els pares i familiars dels germans, juntament amb qui va néixer i es va desenvolupar la primera fe, van sentir joia d'oferir a Déu el do del fill que d'Ell un dia van rebre.

Tots vam comprendre el missatge central del dia: Déu continua cridant. I els joves continuen responent. Una resposta que per la professió perpètua és un compromís total i definitiu amb l'amor que Déu ens té en Crist Jesús. I com a Maristes sota la llum i la mirada de Maria, la nostra Mare. El risc de lliurar-ho tot només es comprèn, és clar, en una opció de fe i amor.

El dinar de germanor i una animada sobretaula va acabar la festa de fe, d'acció de gràcies i de fraternitat eclesial i marista.

G. R. B.

Dos instantànies de la solemne cerimònia religiosa en la qual set joves maristes es van consagrar a Déu.

Pepita Serrano, una advocada dels desheretats

Molts gironins coneixien a la Pepita Serrano. Possiblement l'havia tractat més la gent humil i necessitada, que els que ja disfruten de benestar i no han de menester ajuda. Fa pocs dies ha acabat el seu treball en aquest món i ha tornat a la Casa del Pare a rebre el premi de les seves obres bones.

La "señorita Pepita", com l'anomenaven els immigrants de les barraques del castell de Montjuïc, a Girona, allà pels anys cinquanta, era la confident dels problemes familiars que tenien els immigrants. Una mà bondadosa que els ajudava a obrir camí en la dura vida, lluny de la seva terra, per a integrar-se en la nostra. Penúries econòmiques, conflictes familiars, dificultats de treball... tot anava a mans de la Pepita, com si fos una advocada dels desheretats. Fou un apostolat anònim i esgotador, on ella deixà els millors anys de la seva vida.

Però no seria el seu retrat, si penséssim que era una mena d'assistenta social. El treball anava sempre de cara a Déu: El lema de l'Obra d'Exercicis Espirituals, de la qual fou presidenta fins a la seva mort, es feu tangible: tot de cara a la major

glòria de Déu. Ajudant materialment, encaminar-los a lloar el Pare; ensenyant els infants, fer-los estimar la Mare; estimulants els desanimats, tenir confiança en la Providència; consolant els desvalguts i els malalts, mantenir viva l'esperança en el Senyor. Així es va anar teixint el seu apostolat treball i oració.

Una virtut que sempre m'havia impressionat d'ella fou la plena esperança de poder solucionar les dificultats que es presentaven. No s'espantava per res. Infonia ànim als que estaven al seu costat i estimulava a l'acció apostòlica encara que hom no volgués o es sentís pessimista. Fou, per tant, promotora d'apòstols i animadora de comunitats, en un temps en què els cristians a vegades n'estem poc.

Sense tenir res, donava a tothom. Prou s'espavilava per a trobar qui podia pagar un deute o comprar un matalàs. Les seves mans eren sempre buides perquè els béns materials no s'aturaven en elles, sinó que relliscaven cap al qui en tenia necessitat.

El motor de l'apostolat —ho hem dit— fou

l'oració. El Grups d'Oració, l'Obra d'Exercicis, l'Apostolat de l'Oració, F.A.C. parroquial, no hi ha obra d'espiritualitat que no tingués en ella una militant i propagandista. Darrerament promogué un grup de persones de la tercera edat a la parròquia del Mercadal; trobades de reflexió i amistat a l'Hospital Geriàtric; col·laborà amb les Germanes de la Caritat a l'Hospital de Girona, i en un camp més ampli, fou cooperadora de l'obra de la Mare Teresa de Calcuta.

Possiblement deixem moltes coses que sols el Senyor les sap, i ara l'ha pogut premiar. Quedi constància d'una vida dedicada plenament als altres en tan diverses activitats apostòliques. Ara, quan va "arribar a dalt la carena" —com cantàrem en la despedida—, els seus ulls tot just immortals, ens devien mirar per estimular-nos a tots els qui l'han coneguda i els qui no saben qui era. La fusta d'apòstol és sempre la mateixa a tot arreu. Avui ha acabat la seva feina una de Girona. Demà serà d'un altre lloc. Tots han fet el mateix: donar als altres. Ben senzill. Pepita Serrano ho sabé fer.

Josep M.ª Ministrall i Masia

Barcelona

La fe del Dr. Tarrés

Tota la vida i el nervi del Dr. Tarrés fou un abrandament de fe interior i que es vessava en el seu cos, en la seva sensibilitat, a fora. Per això els seus parlaments desvetllaven entre els joves de la "Federació" un entusiasme espontani, fervorós. Encomanava la seva fe. L'home exterior i interior formaven en ell el sentit de la vida. Era, de fet, el just que viu de la fe.

Aquesta llum —perquè la fe és llum— li venia del baptisme. Viví el seu baptisme en totes les seves activitats. Quan actuà de doctor féu de la fe un apostolat, i sense vergonya. Quan prenia la paraula davant la multitud, la seva veu era forta i convincent i els dits de les mans se li obrien com un ventall, com si fossin flames encomanadisses. Els de la "Federació de Joves Cristians de Catalunya" intuïem, en ell, un proclamador i defensor de les nostres essències espirituals, sobrenaturals. Era l'atleta de la fe que enardia els oïents. Aquesta fecunditat de la fe arribà a plenitud en el seu sacerdoci. No era, ara, l'enardidor de masses, de cara la multitud, sinó un forjador d'ànimes selectes, formar equips d'espiritualitat, amb suavitat i sense decaure, amb converses i trobades de cercles, en excursions, en la forja d'esperits en el sagrament de la Confessió. Plenitud de fe sempre jove, vibrant fins a la imatge i el testimoniatge transparents de la seva mort edificant. Viure la fe és no moure's mai del costat de l'Esperit del Crist, deixar-se portar i deixar-se fer per a ser fet en Crist. En ell, la mort no fou més que viure per a sobreviure a un més alt viure.

P. Ribot

Un miler de persones recordaren a Sarrià la vida i l'obra del Dr. Tarrés

BARCELONA.— El dissabte, dia 5 de novembre, se celebrà a l'església parròquial de Sarrià una concelebració amb motiu del vuitè aniversari del trasllat de les despulles mortals del Servent de Déu, el Dr. Pere Tarrés del cementiri de Montjuïc a l'esmentada església.

L'església era plena (es calculen més d'un miler de persones) i presidia la concelebració de disset preveres el Pare Abat de Montserrat, Cassià M.ª Just.

A l'hora de l'homília el Pare Abat va glossar les lectures del dia fent un record del Dr. Tarrés en el comentari de cada una. En parlar dels Macabeus, recordà els màrtirs de la Federació de Joves Cristians, que molts d'ells havien rebut l'encoratjament d'en Tarrés en les seves conferències; en el comentari de la segona va assenyalar com l'amor a Déu va centrar, sempre, la vida del Dr. Tarrés; i en el comentari de l'Evangeli, entre altres coses assenyala la puresa, viscuda i predicada, del Dr. Tarrés.

Tota la celebració va ser molt participada. Al final es va cantar l'himne de la Federació, i el vice-postulador de la Causa de Beatificació Mn. Francesc Raventós va donar les gràcies a tots els assistents, animant a pregar Déu, com es va fer en tota la Missa, per la prompta glorificació del Servent de Déu. També es va distribuir un recordatori, obra de l'artista i company de grup de la Federació del Dr. Tarrés, en Josep M.ª Nuet Martí.

Ajuda a l'Església necessitada

1947. Més de dotze milions d'alemanys són expulsats d'Europa Oriental i arriben a Alemanya Occidental. La nova pàtria no té res a oferir-los. No hi ha vivendes per allotjar-los. No hi ha queviures per alimentar-los. No hi ha combustible per escalfar-los. Des de l'Abadia de Tongerlo (Bèlgica), en la revista TOREN (Torre) el pare Werenfried fa una crida urgent a favor dels alemanys desplaçats i prega als lectors que facin quelcom per alleujar la misèria d'aquesta gent. Després d'una crida escrita, el pare Werenfried organitza una col·lecta de cansalada d'àmbit nacional. Per posar en marxa aquesta acció, recorre les ciutats i pobles de Flandes. En els Països Baixos fa criar ovelles que es venen en benefici de la seva obra. Després d'algunes dificultats, la seva iniciativa pren forma, amb una rapidesa sorprenent. Així, va néixer l'obra samaritana anomenada en l'actualitat "Ajuda a l'Església Necessitada".

Ajuda pastoral entre els refugiats

En els seus començaments l'obra

El pare Werenfried fou rebut per Joan Pau II a Castel Gandolfo el 29 de juliol de l'any 1979.

prestà especial atenció als refugiats alemanys provinents de l'Est, sobretot a les seves necessitats religioses. Molts "sacerdots de la

motxilla a l'esquena" eren vells o malalts, cansats o invàlids. Sorgiren les "capelles mòbils", una espècie d'Esglésies sobre rodes que

anaven de llogarret en llogarret en les zones dels refugiats, portant sacerdots estrangers que visitaven els feligresos. A més, es van motoritzar molts sacerdots desplaçats.

Interès pels germans de darrera del Teló d'Acer

Tot just, la situació a Alemanya Occidental havia millorat, "Ajuda a l'Església Necessitada" va dirigir el seu interès cap als cristians dels països de darrera del Teló d'Acer. La caritat no coneix fronteres. Encara, actualment nombrosos fidels i sacerdots a Txecoslovàquia, Hongria, Romania, Polònia i la Unió Soviètica són perseguits i a més se senten abandonats. Constitueixen l'Església perseguida, l'Església del silenci. L'obra dona ajuda allí on es possible. Aconseguí finançar, tota o parcialment, la construcció o restauració de més de tres mil esglésies. També per la construcció de l'Església de Nówa Huta, a prop de Cracòvia (Polònia) l'obra ha donat una considerable aportació. Proporciona llibres teo-

lògics i litúrgics a seminaris, subministra material didàctic als sacerdots per l'ensenyança religiosa, concedeix beques per a estudiants de teologia, etc.

Preocupació apostòlica pel Tercer Món

Una vegada que l'obra s'ha solidificat, eixampla una vegada més el seu camp d'acció, estenent la seva ajuda també a l'Església necessitada en el Tercer Món, on la gent, que ben sovint sofreix necessitat i és víctima d'explotació, és presa fàcil per a la propaganda marxista i atea. Així, s'inicien accions d'ajuda a gran escala a Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia. A Amèrica es realitza un gran projecte: es posa al servei de l'ajuda pastoral i de la veritable alliberació, més de tres cents camions.

Pels que desitgin conèixer millor la història i acció pastoral de la nostra obra, projectem pel·lícules i diapositives cada divendres laborable de 5 a 6 de la tarda a la nostra Seu.

Entrada gratuïta.

Osca

**Monsenyó Osés:
"No s'ha de refusar
la veu de la
consciència"**

OSCA.— "Optar, de manera habitual, contra la veu de la consciència, menysprear els seus dictats, és contradir la nostra pròpia dignitat personal, desvirtuar la llibertat humana, desobeir Déu i arriscar el nostre destí etern", ha dit monsenyor Javier Osés en la seva "orientació cristiana pel diumenge".

"La nostra societat —diu el pr— és com un gran mercat amb les més diverses ofertes: polítiques, culturals, religioses i morals. Són ofertes variades i contradictòries. Aquesta abundància de possibilitats és una dada positiva, però, a la vegada, és ambigua, perquè no tot és igualment bo i vàlid".

Recorda monsenyor Osés que no poden oblidar que, en la vida, es vulgui o no, s'està continuament i necessàriament elegint, optant, secundant la consciència o refusant la seva veu. I que mai podem esquivar aquesta decisió, personal i intransferible, perquè Déu ens ha fet éssers lliures.

El Bisbe d'Osca acaba dient: "Contradir la veu de la consciència serà la nostra ruïna, perquè la nostra realització personal, la nostra felicitat i la nostra salvació, serà si sabem escollir en consciència i a consciència".

Logroño

Monsenyó Alvarez escriu una carta pastoral sobre el tema

**La LODE no estableix una
real llibertat d'ensenyança**

LOGROÑO.— La importància del problema de la llibertat d'ensenyança i de l'ensenyança religiosa a l'escola, davant les possibles conseqüències del projecte de Llei Orgànica Reguladora del Dret a l'Educació (LODE), han donat peu al bisbe de Logroño, monsenyor Francisco Alvarez, per escriure als seus feligresos una carta pastoral sobre el tema.

Comença el prelat denunciant com la LODE subordina indegudament el deure-dret primari, insubstituïble i inalienable dels pares a educar els fills, segons les seves pròpies conviccions. Entre altres raons apunta monsenyor Alvarez que "des de la llei no queda suficientment assegurat, el dret dels pares a participar en la gestió

dels centres públics. Tampoc no s'harmonitza suficientment la llibertat de càtedra del professor amb les exigències que es deriven del caràcter pròpi dels centres privats, amb la qual cosa dona peu a una tensió entre la llibertat de càtedra i l'ideari propi. A més a més, si la llei obliga els centres privats concertats a impartir l'ensenyança gratuïtament, aquesta obligació no es veu compensada, en no organitzar el finançament complet dels esmentats centres, amb això tampoc no assegura una autèntica llibertat educativa i obliga els centres privats a viure dels seus propis recursos i de la contribució de les famílies, cosa que els fa aparèixer com a centres privilegiats".

"Per tot això —continua dient el prelat—, si la LODE, de fet, no arribés a establir una llibertat real d'ensenyança, es convertiria almenys, en una subtil manera de desvirtuar la lletra i l'esperit de la Constitució. Això ja no seria només qüestió pels centres de l'església i els privats, sinó que afectaria seriosament els pares, les famílies i els mateixos fonaments del pluralisme democràtic".

"Amb això l'església —acaba dient monsenyor Alvarez— no pretén privilegiar. Simplement mira d'aconseguir per l'ensenyança privada idèntic tractament que per les escoles públiques o de l'Estat, defensant una llibertat real dels drets educatius".

Madrid

**Acció Catòlica: 25
anys al servei de la
dona**

MADRID.— Més de 25 anys porten els Centres de Cultura Popular i Promoció Femenina al servei de la promoció de la dona.

Les dones d'Acció Catòlica, unides amb la Unió Mundial Organitzacions Catòliques Femenines, es van ocupar d'estudiar la situació de la dona en el món. D'aquest estudi va sorgir la necessitat de dedicar-se a fons a una promoció femenina, que fos humana i cristiana alhora, es a dir, una elevació de la personalitat de la dona en tots els plans, realitzada de forma harmoniosa i integral. Per aquest motiu i per promoure la formació de les dones dels medis populars, van sorgir els Centres de Cultura Popular el 1959.

Els grups, en nombre no superior a 25 persones, són assistits per una animadora sòcio-cultural diplomada. Els temes a tractar són desenvolupats per especialistes.

Totes les regions espanyoles compten amb aquests Centres de Cultura Popular; Múrcia n'és capdavantera en nombre, amb 20, seguida per Madrid i Biscaia amb 17, Cuenca i Navarra amb 13, Sevilla i Barcelona amb 12.

Màlaga

Monsenyó Buxarrais presenta algunes vies de solució al problema

**Alarmant baix percentatge de malaguenys que
participen en la missa dominical**

MÀLAGA.— El bisbe de Màlaga ha donat a conèixer la següent comunicació als seus diocesans:

La Comissió Episcopal de Litúrgia està preparant un estudi pastoral sobre la participació dels catòlics espanyols en la celebració de l'Eucaristia o Missa dominical.

L'esmentada Comissió ha aconseguit, a través d'una enquesta feta en la major part de les diòcesis d'Espanya, saber el nombre aproximat de participants en l'esmentada celebració litúrgica. Sembla que sobrepassa els nou milions.

A causa de les dificultats d'última hora, la nostra Diòcesi es veurà privada de poder constatar amb més certesa les dades recollides per la primera enquesta. En canvi, no s'exclou que, quan serà l'hora, es dugui a terme entre nosaltres una enquesta de "mostra".

Malgrat tot, les poques dades que es pogueren recollir, no sembla improbable que Màlaga figuri entre les últimes diòcesis espanyoles referent al percentatge de participació a la missa dominical.

Comprengueu que assenyalar ara les causes d'aquest gravíssim problema pastoral sobrepassa la intenció d'aquesta comunicació. Això, en canvi, no exclou que els responsables diocesans ens prenguem el fet com un dels objectius preferents de la nostra responsabilitat pastoral.

Entre niosaltres (hem de reconèixer-ho!) es donen actituds i es fan comentaris que erosionen, sobretot entre els nens i els joves, la convicció que participar en la missa dominical és obligada perquè és imprescindible per celebrar i enfortir la fe personal i comunitària.

Evitar els subjectivismes

En el problema que ara ens ocupa, com tot el que es refereix a la fe cristiana, hem d'evitar els subjectivismes. Les exigències del seguiment a Jesús estan per damunt del tañ repetit "m'agrada o no m'agrada", "en tinc ganes o no en tinc ganes". Hem d'ajudar els nostres nens i joves a créixer espiritualment; i no ho fem quan

justifiquem o permetem "els seus capricis". La fe en Jesús és un fet objectiu, avalat per l'Església, que se situa per damunt de qualsevol sentimentallisme o subjectivisme.

La celebració de l'Eucaristia és "arrel i seny de la comunitat religiosa" (PO.6) perquè "és font i cim de tota la vida de fe" (LG.11). L'Eucaristia fa Església. Així, doncs, quan no estimem degudament la missa dominical, no fem altra cosa més que debilitar la comunitat religiosa.

Us invito a rellegir la carta pastoral que vaig escriure pel març de l'any 1980 (Butlletí Interdiocesà número 2 del mateix any) en la que ja llavors, us donava unes raons escrites, teològiques i històriques, demanant-vos, al mateix temps, que us prenguéssiu molt seriosament l'estima de la missa dominical. Ara, amb motiu del primer centenari de la fundació de l'Adoració Nocturna a Màlaga, us oferiré una nova carta pastoral en la qual, una vegada més, incideixo en el tema d'aquesta breu comunicació.

A cadascú correspon fer tot

allò que estigui de la seva part per tal de revitalitzar les nostres celebracions eucarístiques dominicals.

Suggeriments concrets

En començar un nou curs, m sembla oportú donar-vos alguns suggeriments concrets sobre aquest tema:

—Els preveres hem de viure profundament el misteri eucarístic, en la seva doble dimensió de sacrifici i aliment, per celebrar-lo amb autèntica convicció.

—És necessari que els preveres no oblidin, també, l'obligació de donar una catequesi freqüent sobre el contingut, significat i ritus litúrgics de la missa. A la renovació d'aquests últims, a partir del Concili Vaticà II, no ha estat com hagués hagut de ser, una instrucció completa als nostres fidels. D'aquí la desafecció creixent sobre el misteri i celebració del nucli de la nostra fe.

—Tal vegada seria convenient que en cada parròquia, col·legi o comunitat cristiana es fessin celebracions "especials" de cara a una major

comprensió i participació per part de nens i joves. Sempre, és clar, dins de les normes litúrgiques, evitant les arbitriietats i invents del celebrant, que més deformen que no pas formen. I tot això tenint present la progressiva integració de nens i joves a la comunitat d'adults. (Veure "Directori per les misses amb nens" de la Sagrada Congregació pel Culte Diví, octubre de l'any 1973).

—Als nens que es preparen per la seva participació plena en la celebració eucarística o primera comunió, se'ls ha d'invitar amb insistència, ja des de les primeres catequèsis, a assistir assíduament a la missa de cada diumenge. Una digna celebració de l'Eucaristia és la millor catequesi per a ells.

**Dr. J.L. Viscarri
i Trullàs**

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses i mentals. Alcohòlics.
Visita: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

Canadà

El Papa, preocupat per les escoles catòliques

ROMA.— Joan Pau II féu una defensa de l'escola catòlica a Quebec, demanant que sempre hi hagi lloc, en el marc de l'ensenyament públic, pels establiments catòlics, tota vegada que la majoria dels pares ho desitja.

El Papa, en el discurs que ha fet públic "L'Osservatore Romano", evoca, davant dels bisbes quebequesos vinguts de visita "ad limina" al Vaticà, la seva "gran preocupació" davant dels projectes de reestructuració de les escoles públiques, elementals i de segona ensenyança. Ja que les escoles públiques a Quebec són generalment catòliques pels francòfons i protestants pels anglofons, els canvis previstos pel Govern suprimien llur caràcter confessional.

"Com vosaltres —digué Joan Pau II als bisbes quebequesos— la Santa Seu creu equitatiu que, segons la noble tradició del vostre país, hi ha lloc en aquest camp per les escoles confessionals, dites oficialment catòliques, tota vegada que aquesta orientació correspon al vot dels pares, els primers responsables de l'educació, i que siguin donades per altra banda garanties que permetin de proposar l'ensenyament religiós i l'animació pastoral en el conjunt de les escoles".

"Aquest és un dret normal, per respecte a les consciències dels pares i dels joves", creu el Papa, que demana als bisbes que recordin als pares "la necessitat d'exercir plenament llurs responsabilitats en aquest importantíssim camp". I desitja que els mateixos governants quebequesos comprenguin la importància que té l'afavorir de cara a les joves generacions la formació dels valors morals i espirituals. "Hi va el valor de la societat del demà", digué el Papa.

Finalment, Joan Pau II ha recordat els establiments catòlics privats, el nombre dels quals és relativament reduït a Quebec. I recordà que cal acordar un "just sosteniment" per ells, i mantenir "els drets i els mitjans d'existència". En conclusió, el Papa desitja que les orientacions de les escoles privades i l'educació que imparteixen els permeti ser "autènticament catòliques".

França

"El món musulmà és més fidel als seus principis espirituals", diuen

Són milers les conversions a l'Islamisme

PARÍS.— Hi ha entre 30.000 i 50.000 convertits a l'islam a França en pocs anys, provinents de tots els medis i de tots els horitzons.

Però no és pas el nombre allò que inquieta l'Església catòlica, religió dominant a França, sinó la profunditat de la seva fe i les raons que els han portat a sortir del catolicisme o a ignorar-lo, per passar-se a l'islam "aquesta religió viva en expansió". Aquestes conversions prenen tals proporcions, que un conegut mensual catòlic, "L'Actualité religieuse", el diari "Le Monde" o l'encara mensual "France-Pays Arabes" els han dedicat recentment la seva atenció.

Pel mensual catòlic, que ha aplegat un important dossier sobre aquest problema d'actualitat, aquests nous convertits són totalment diferents dels cristians que es passaven encara recentment a l'islam. Abans, es tractava sobretot de militars que havien vorejat l'islam durant tota la carrera a Àfrica del Nord o bé al Pròxim Orient. El primer entre ells i el més cèlebre fou el general Menou, successor del general Kléber cap de l'exèrcit francès que restà a Egipte després de l'expedició de Bonaparte a començament del segle passat.

Segons un jove convertit, descendent d'una tradicional família militar, "és una solidaritat de guerrers, un atractiu pels valors del coratge, de l'honor, també

de combat, continguts en les tradicions islamo-àrabs". El segon corrent de convertits es compon d'intel·lectuals orientalistes que havent estudiat els textos espirituals i filosòfics musulmans, com René Guénon (1886-1951) atret pels valors místics de l'islam. Però actualment les persones que es converteixen, subratlla la revista, "participen en el moviment més ampli dit de 'retorn del que és espiritual'. Assegats d'espiritualitat, a la vegada van a la recerca de certituds, de rigorisme, de disciplina i d'una fe sense Església, sense jerarquia catòlica després del Concili Vaticà II, ara fa un quart de segle.

Obrers també

Pertanyen a tots els medis, intel·lectuals (el filòsof Roger Garaud, Michel Chodkiewicz, especialista del sofisme), medis artístics (Maurice Béjart, dansarí i coreògraf) però també, i aquest fenomen és nou, empleats i obrers. Així, aquest jove, originari de les Ardenes (Nord-Est de França), esdevingut Abdallah i que a trobat "en la permanència de l'islam" el reconfortament que no trobava en el catolicisme. "Res de dogmes revisats i corregits, diu. Un musulmà vivent diversos segles, retrobarà sempre en el conjunt el mateix islam".

També són atrets per la simplicitat d'una "religió viva", sòbria, despullada, i per la possibilitat que l'islam ofereix "d'adreçar-se a Déu sense intermediari". Un altre, que volia ser monjo, prop dels sufites, després d'un infructuós assaig en un monestir catòlic. Altres motivats per un rebuig de la permissivitat que caracteritza les religions occidentals. "Estan a la recerca de pràctiques desaparegudes, però també de valors, devaluats, oblidats a l'Occident, segons creuen", explica el setmanari cristià. "Generalment, el món musulmà és més fidel als seus principis espirituals i morals que l'univers occidental".

Alguns se senten temptats de viure completament a la manera oriental, i altres somien a anar a viure en un país musulmà. D'altres creuen que no cal pas imitar els musulmans orientals, "al contrari, per l'islam, és el sentit universal el que preval". Un jove mecànic dels barris nord de París, preguntat pel mensual "France-Pays Arabes" declara que ha observat el dejuni, els preceptes del Corà: "Sóc molt estricte, això em dona regles de vida. Vaig a la mesquita". Generalment, subratlla el cronista religiós del diari "Le Monde", Henri Fresquet, les dones representen el 55 per cent dels convertits, sens dubte perquè les franceses casades amb un musulmà adopten voluntàriament la religió del marit.

Santa Infància: de París a Roma

El Papa, en la seva allocució a l'Assemblea Internacional de les Obres Missionals Pontificies, recentment celebrada a Roma, ha avançat aquesta notícia: "Sé que la Secretaria Internacional de l'Obra de la Santa Infància serà traslladada pròximament de París a Roma: això contribuirà a donar-li un impuls i un entusiasme cada vegada més vigorós".

Aquesta notícia, que ha passat desapercebuda, porta el seu darrer una bella lliçó de la història missionera de l'Església en els últims temps. El 1843 naixia, a França, l'Obra de la Santa Infància, que tenia per objecte integrar els nens catòlics en un organisme destinat a proporcionar-los una educació missionera i a fer que els mateixos nens, amb les seves oracions, sacrificis i almoines, ajudessin els nens no cristians dels països de missió.

La Santa Infància s'extengué ràpidament, sobretot per Europa, durant el segle XIX i començaments del XX. L'any 1922 Pius XI elevava a la categoria de "Pontificia" la Santa Infància, juntament amb l'Obra de la Propagació de la Fe i la del Clergat Indígena. Aquestes organitzacions quedaren cons-

tituïdes com a organisme "propis de la Santa Seu". Al mateix temps el Papa disposà que la seu de la Propagació de la Fe es traslladés de França a Roma, on prèviament ja hi era establerta l'Obra del Clergat Indígena; tanmateix, la Direcció Internacional de la Santa Infància restà a París.

Per què? Alguns sectors de l'Episcopat i del catolicisme francès oposaren fortes resistències al trasllat de la Propagació de la Fe al Vaticà; per això, potser per tal de suavitzar les crítiques i les tensions, Pius XI accedí que la Santa Infància no es traslladés de la capital francesa a Roma.

No obstant, fa tres anys, Joan Pau II aprovà els nous Estatuts de les Obres missionals pontificies, que les defineixen com "una única Institució, que comprèn quatre branques diferents"; la branca infantil és la Santa Infància. Per tant, resultava molt lògic que, superant tot chauvinisme, la seu internacional de la Santa Infància s'establís, també, com les altres branques, a la Ciutat Eterna, prop del Suprem Pastor.

Javier Mª Echenique

Xina

Resistències al control de naixements

PEQUIN.— La recent decisió de Xina d'estendre la seva política de control de naixements al conjunt de les seves minories ètniques, sembla que topa amb resistències. Això és el que es manifesta en la premsa provincial de Qinghai, al nord-oest de Xina; en aquesta província la idea d'una política de control de naixements es considera inútil tenint en compte la immensitat de la província i els seus innombrables recursos naturals.

La població Han, és a dir de raça xinesa, està en plena expansió, gràcies especialment a les arribades massives de presoners xinesos destinats als camps de treball de la província durant els trenta últims anys.

La pobresa consentida dels viuen del Fons d'Assistència

"Una de les cares de la pobresa són els vells del FAS (Fons d'Assistència Social). Una pobresa consentida, aprovada, de la qual tots som còmplices. Entre tots els hem condemnat a la misèria sense cap possibilitat de sortir-se'n". Aquestes paraules s'han escrit en l'edició Un aspecte de la marginació a casa nostra. Els beneficiaris del FAS, que ha publicat Caritas Diocesana de Barcelona per tal de donar a conèixer la situació real d'un sector de la societat, els vells, del FAS que viuen en una situació econòmica molt precària. El treball ha pres com a marc la diòcesi de Barcelona.

Les pensions del F.A.S. s'establiren l'any 1962 per tal d'ajudar aquelles persones de més de 75 anys que no tenien cap pensió, que no treballaven, ni tenien altra renda provinent de béns de la seva propietat o usdefruit.

Posteriorment, es milloraren una mica les condicions. L'edat mínima dels beneficiaris es fixà en 69 anys. També s'establí que es podria tenir accés al FAS a partir dels 14 anys, en el cas d'invalidesa certificada per un metge.

Actualment, la dotació de la pensió és de 8.000 pessetes al mes. Fins al mes de maig d'enguany la pensió era de 5.500 pessetes. Es tracta de quantitats que no permeten viure ningú amb certa dignitat.

Mostra representativa

A la diòcesi de Barcelona, l'any 1982, rebien ajut d'aquests Fons d'Assistència Social 32.791 persones, xifra que representa el 8,8% de totes les que la reben a l'Estat espanyol. L'estudi que ha fet Caritas s'ha elaborat amb 31.657 fitxes; la resta, fins arribar a la xifra global, arribaren fora de temps. Això no obstant, es tracta d'una mostra prou representativa.

Segons aquest estudi, el 64% dels beneficiaris només tenen l'ajut econòmic del FAS. Hi ha, però, algun dubte de la veracitat d'aquestes dades. Si fossin certes, moltes persones estarien en la misèria més absoluta. Moltes, evidentment, hi estan, però no pas totes.

Els casos més greus són aquells vells que només reben aquesta pensió i viuen sols. Les carències socials, en aquestes circumstàncies, són més grans perquè acumulen totes les necessitats materials: econòmiques, habitatges, sanitàries...

L'àrea d'estudi, tal com hem assenyalat, és la Diòcesi de Barcelona que comprèn les comarques de l'Alt Penedès, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Vallès Occidental, Vallès Oriental, i part de les comarques de l'Anoia i del Maresme.

La finalitat d'aquest treball sociològic és tenir un coneixement profund d'aquest sector tan important de la nostra societat per tal de portar a terme una planificació racionalitzada de les accions que s'han d'endegar.

Un repte per a la societat

Segons es dedueix de l'estudi de Caritas, un gran nombre de persones grans no reben les atencions que es mereixen i viuen en condicions de misèria. Evidentment, una societat que no té cura dels seus vells no és justa. Tal vegada, s'hauria de canviar l'ordre de prioritats a l'hora d'assignar uns pressupostos. L'atenció i cura dels vells és un tema prioritari perquè no es pot condemnar ningú a una existència miserable.

L'article 50 de la Constitució Espanyola, malauradament, no es compleix. Diu "Els poders públics garantirán la suficiència econòmica als ciutadans durant la tercera edat mitjançant pensions adequades i actualitzades periòdicament". Talment com s'afirma en l'edició de Caritas "de moment són belles paraules".

Les propostes que fa Caritas, després d'haver realitzat aquest important treball sociològic, són demanar a l'Administració una pensió equiparada com a mínim a la pensió de vellesa SOVI per als vells que només reben el FAS i viuen sols o amb d'altres que estan en les matei-

xes condicions. Com a disposició transitòria, mentre s'adeqüen els recursos necessaris per a concedir l'esmentada pensió, demanen que se'ls concedeixi una ajuda individual no periòdica suplementària de 8.000 pessetes mensuals. Això representaria un ingrés mensual de 16.000 pessetes. Una altra petició és que tot el col·lectiu del FAS tingui dret a una assistència sanitària de l'Administració sigui Seguretat Social, Diputació o Ajuntament. El tercer punt demana que l'Administració local, dins el pla de sanejament del casc antic, tingui en compte la construcció d'apartaments en els baixos, a preus adequats. Finalment, es demana que les residències admetin prioritàriament els vells més necessitats, i que gairebé no podran pagar res.

Tomàs Puntí

Els casos més greus són els de les persones grans que estan sols i disposen de pocs recursos econòmics.

vells que ia Social

L'angoixa de la solitud

El llibre de Caritas recull alguns dels casos que han servit per fer l'estudi. Són situacions concretes i actuals a través de les quals es posa de manifest la injustícia de la nostra societat.

Vam saber el cas de la senyora Maria per una veïna, que com tota l'altra gent que la coneix, està impressionada de la misèria i abandonó en què viu aquesta bona vella.

És una dona de 79 anys amb una paràlisi parcial deguda a una trombosi de fa anys. No controla els esfínters i té un xic pertorbades les facultats mentals: moltes vegades no coneix ni els parents.

Viu ben sola en una casa de dos pisos, antiga, freda i humida, en una urbanització de cases bastant aïllades.

La tenen tancada amb clau perquè no surti de casa, d'ençà d'un dia que la van trobar, de nit, ajaguda al carrer, xopa de la pluja que feia hores que queia. A l'hora de dinar, des d'un bar veí li porten un plat de menjar i la tornen a tancar fins al vespre que el seu fill hi va un moment, li porta el sopar i la fica al llit amb el mateix vestit que porta durant el dia. De tant en tant, al matí, hi va la nora per canviar-li la roba i netejar la casa.

Té el matalàs i els llençols podrits, mullats. Sembla mentida que una persona hi pugui dormir.

La primera vegada que hi vaig anar, era al capvespre d'un dia d'hivern. La vaig trobar arraulida damunt d'un sofà, a les fosques, sense cap mena de calefacció. Per terra hi havia trossos de menjar i pells de taronja. I tota la casa feia l'olor característica d'una persona que gairebé mai no utilitza el W.C. per a les seves necessitats.

El seu únic fill és casat. Viu en un pis amb la seva dona, un fill que va a la Universitat i la mare de la seva esposa.

* * *

A penes té relació amb els veïns. Ella mateixa s'ha anat marginant. Té la convicció —posà èmfasi a dir-ho—, que per l'única raó de no ésser catalana, la menyspreen tots.

Viu en una escala d'un edifici proper a la Diagonal alta, en una casa de certa categoria, però ella viu al pis dels antics porters, un piset sense cap luxe, més aviat humil, i al qual manca el més indispensable: no té ni lavabo. A l'estiu es cou i a l'hivern es gela ja que està sobre el terrat i les parets i sostres són ben prims.

És vídua i no cobra res. Fa poc que va morir el seu fill. Ara sols té el consol del nét que la visita algunes vegades. No parla de cap nora.

Aquesta senyora a més del problema de soledat i marginació, està molt malalta. Ha recorregut un gran nombre d'hospitals i clíniques. Té artrosi amb greu deformació de la cadavera i, si això no fos prou, sofreix de quistes hidatídics múltiples que li van extirpant a mida que li apareixen. Camina mig torçada i malgrat no ésser vella encara, està molt gastada per les malalties i les intervencions quirúrgiques a què ha estat sotmesa. Cobra el FAS per malalta.

* * *

És un pis clàssic de l'esquerra de l'eixample. Una casa ni senzilla ni luxosa.

La senyora Aurora té quasi vuitanta anys. És vídua, no ha tingut fills i viu sola, perduda en un pis massa gran. Conserva un cert

orgull d'un temps passat que fou millor.

Està bé de salut i fins ara se les componia per tenir net i endreçat el seu pis.

Vàrem rebre el SOS perquè va caure de l'escala on estava enfilada fent neteja del llum de cristalls. Per culpa de la caiguda es va trencar un braç. Quedà tan decaiguda físicament que quasi no es podia moure del llit.

La senyora Aurora només té el FAS i l'ajuda de la Parròquia. No ha treballat mai quan era jove va ésser educada per a casar-se, i l'educació que rebé es limitava a allò que en aquells temps en deien "d'adorno" i que més tard es comprovà que pràcticament no servia per a res.

* * *

En una casa veïnal d'un petit poble de l'Alt Penedès, hi viuen un avi i una àvia. Després d'una estona de trucar a la porta, apareix l'àvia amb un mocador al cap que no permet veure-li la cara. Porta les mans molt brutes i les ungles llargues i negres.

Un cop m'he explicat bé, em deixa entrar. L'entrada és molt bruta, i en un costat hi ha una escala plena de papers i brutícia. L'àvia em fa passar en una habitació on hi ha un senyor assegut en un llit, sobre d'ell un gos que el senyor agafa pel coll. No el deixa anar, perquè no és gaire de fiar. Damunt del llit hi ha també un plat amb un ou ferrat, ceba i un tros de pa. En aquesta habitació l'olor és tan forta, que quasi no es pot respirar.

L'avi m'explica com ho passen de malament. Els proposo una ajuda a domicili, i sembla com si els obrassin les portes. L'avi té un fill que no viu al poble, però em diu que no s'entenen, encara que no m'explica el perquè.

Quan torno al cap d'uns dies, l'avi ja no hi és, va caure i el seu fill se'l va endur. L'àvia està tota sola, té la cara desfigurada: una noia disminuïda psíquica del poble la va apallissar. L'àvia em diu que els de l'ajuntament li han buscat un asil, però ella mentre pugui farà el ronso i em somriu de la mateixa manera que ho fa un infant després d'una entremaliadura.

Al cap de poc, l'àvia ha estat internada. Si... a l'asil està molt neta i polida, però ella s'estimaria més estar al seu poble... No tornarà a veure més, el seu company.

* * *

El senyor és un ex-sastre de 83 anys. Viu en un carrer petit del districte I. En una escala bruta i fosca on hi ha pisos que són "pensions". Fa por de pujar-hi amb tanta gent que puja per l'escala i que quasi no veus. Pugen a les pensions.

La casa està descurada. La seva companya morí fa 21 anys i de llavors ençà no s'han fet endreces, pel que es veu. Té tot de peces de roba, acabades, que no lliurà per manca de pagament.

La veïna de dalt li dóna menjar; li baixa amb una corriola i ell el guarda a la finestra, encara que té una nevera, desconnectada, que és plena de trastos.

Les finestres no li tanquen bé i ens explica que, a l'hivern, hi passa tant de vent que se'n va a seure al metro. Hi està més calent i més distret. Es posa papers de diari sota la samarreta per no tenir fred i així —ens diu—, no es constipa.

TREBALL

Oferiments

SRA. "CANGUR"

O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR

D'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR

De nivell o cap de vendes
béns industrials.
INEM 18.808.007

ADJUNT

A gerència amb molta experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 31.282

PINTOR

Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-

Analista d'empreses amb gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU

Expert, amb alemany i francès.
Contracte mercantil.

ENGINYER TÈCNIC

Especialista tintoreria i "aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU

auxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446

APARELLADOR

Contracte mercantil.

ADJUNT

A Direcció, comptable o cap de magatzem.
INEM 40.006

S'OFEREIX

secretària de direcció.
INEM 21.089.846.

DEPENDENTA

Administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA

O responsable d'un departament, encarregada d'una botiga, relacions públiques, assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR

Administrativa en pràctiques matins.
INEM 31.705.

CAP

De vendes o cap de magatzems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR

Comercial sector auxiliar Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT

O executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

INEM 14.367.157

DIRECTOR-GERENT

O director-industrial amb experiència. Contracte mercantil.

ADJUNT COMERÇ EXTERIOR

INEM 22152435.

DIRECTOR

De fàbrica de productes químics.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR

Comptable; facturació, caixa, etc.
INEM 1.820.056.

AUXILIAR

Comptable administratiu només matins.
Contracte mercantil.

VIATJANT

Especialitzat en material audiovisual.
Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA.

INEM 18.882.454.

ESPECIALISTA

En comptabilitat analítica, planificació financera, costos, control de gestió i coneixedor temàtica fiscal.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA-

Recepcionista amb experiència.
INEM 17.448.822.

ESTUDIANT

Darrer curs lleis només matins.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA

Molt acostumada tracte amb públic.
INEM 20.758.352.

PROFESSORA CATALÀ

i/o administrativa.
INEM 17575270.

ENGINYER SUPERIOR

Amb experiència en Direcció. INEM 20854001.

AUXILIAR

Administratiu només matins.
INEM 32.375

GERENT

Amb experiència. Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

Contracte mercantil.

ASPIRANT

Amb estudis administratius.
INEM 80923.

DEPENDENT BOTIGA TÈXTIL

O gestió carrer i despatx.
INEM 21.472.631.

ESTUDIANT ECONÒMIQUES.

Experiència en redacció, color, calculadora i mecanografia. INEM 134.137.

EXPERIÈNCIA.

En taquí-mecanografia, amb domini calculadora.
INEM 2.179.

CAP DE VENDES TÈXTIL I VENEDOR.

Amb molta experiència.
INEM 15.329.905

Gerents interessats en algun candidat truqueu a l'Associació Cristiana de Dirigents. Tels. 319 77 21 - 318 79 77.
(De 5 a 8)

ESTUDIANT

Electrònica industrial, només matins. INEM. 20648.

Varis

DIRECTES DE FINANCERA

Crèdits personals, Hipoteques, Rapidesa sense despeses. Tel. 302 75 13.

CASA

Colònies parròquia. Perafita 40 places. Telf. 853 00 26.

ES LLOGA

Mig pis al carrer Rosselló, 102 (porteria) amb preferència senyores soles que treballin.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial

Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora

Cultura General

Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic

Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

VENC

Màquina fotocopiadora de paper tractat semi-nova. Preu a convenir. Interessats trucar al 257 13 77 (Barcelona).

SRTA.

Seriosa, educada, 40 anys. S'ofereix atendre pers. grans. Exp. Carnet C. Isabel. (93) 236 98 41.

SANTA MARTA

Servei a domicili de ATS, INFIRMERS, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel. 245 37 58.

APARELLADOR PROMOCIÓ 1969

Gestió tècnica i econòmica d'obres noves i rehabilitació. Projectes i direcció, decoració i reformes locals i habitatges. Informes, dictàmens i certificacions tècniques. Escriure a CATALUNYA CRISTIANA.

Vendes

FINQUES GUANER
(A.P.I.)

✉ Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETES I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77.02.72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho, junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7.

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

Tel

PREU LÍNIA

50 ptes.	
100 ptes.	
150 ptes.	
200 ptes.	
250 ptes.	
300 ptes.	
350 ptes.	

MES

SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.
Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on., Barcelona-7.

Si som els que molts lluitem per la Justícia seran molts els que tindran Pau.

Si vols informar-te, adreça't a: JUSTÍCIA I PAU
Rivadeneyra, 6, 10è.
Barcelona-2
Tel. 3176177

Dia 20 de novembre
del 1983Diumenge, Solemnitat
de nostre
Senyor Jesucrist Rei
de tot el món
Cicle litúrgic C /
Color blanc
A cura d'Alexandre
Olivar, O.S.B.

diumenge

SOLEMNITAT DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST, REI DE TOT EL MÓN

Jesucrist, nostre Senyor, apareix anomenat rei en la Revelació divina. Quan el poble, reconeixent-lo com a Messies, volia proclamar-lo rei, ell fugia i s'amagava (Joan 6, 15), perquè encara no havia arribat l'hora de ser reconeguda públicament la seva reialesa. Però al moment de la passió, quan ja no existia el perill de ser entesa materialment la seva reialesa, ell mateix la reconeixia. Així ho feu davant Ponç Pilat (Joan 18, 37) i així també contestant al bon lladre que sofria al seu costat el suplici de la creu. Tot i que era rei del món, el seu regne no era d'aquest món (Joan 18, 36). Era i és rei a la seva manera, com cap rei de la terra ho ha estat, ni tot els poders reials acumulats podran mai igualar-se al seu. Les professions messiàniques el proclamen rei. Així el salm 2 avançà en el temps la seva veu: "Jo sóc consagrat rei per ell" (per Déu, el seu Pare) (salm 2, 6). La seva reialesa està fundada en la seva filiació divina: "Proclamo el dret de Jahvè; ell m'ha dit: Tu ets el meu Fill, avui t'he

engendrat" (salm 2, 7). Avui, en l'avui etern que irromp en el temps i retorna a l'eternitat en la glorificació del Crist ressuscitat (cf. Actes 13, 33; Hebr. 1, 5; 5,5). Déu expressa així la dimensió del regne del seu Fill: "Demana-m'ho, i et daré per herència les nacions, per possessió les fronteres de la terra" (salm 2, 7-8). Per tant, el seu regne és universal i res no pto sostreure's del seu domini. L'origen d'aquesta reialesa és també el sacerdocí de Jesucrist, exercit com a Déu i com a home. Amb aquest sacerdocí va fer ofrena a Déu de si mateix a la creu, on va dur a terme la redempció, adquirint amb la pròpia sang novament per a Déu tota la creació, fent-ne el seu regne i sotmentent-ho tot al Pare (1 Cor. 3, 21-23). D'això i de la naturalesa d'aquest regne ens en parla el prefaci de la missa: és un regne de veritat i de vida, de santedat i de gràcia, qualitats que s'expressen en la justícia, en l'amor i en la pau.

1

L'ESTIRP REIAL DE JESÚS

La Revelació ens presenta Jesús com a descendent d'un rei en la línia humana. Ell era fill de David, el rei d'Israel per excel·lència, al qual havia estat promès que del seu llinatge neixeria el Messies. L'àngel digué a Maria, referint-se al fill que havia de tenir: "El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare, regnarà per sempre a la casa de Jacob, i el seu regne no tindrà fi" (Lluc 1, 32-33). Successor de Saül a Hebron, David acaba essent rei de totes les tribus d'Israel, constituint un sol regne. Jesucrist serà també rei de tots els jueus (cf. Lluc 23, 38 i paral·lels), però amb una reialesa universal: serà "únic sobirà, rei dels reis i senyor dels senyors" (1 Tim. 6, 15; Apoc. 19, 16).

Lectura del segon llibre de Samuel

2S 5:1-3

En aquells dies, les tribus d'Israel anaren a trobar David a Hebron i li digueren: "Som família teva, som os del teu os i carn de la teva carn. Ja abans, mentre Saül era el nostre rei, tu conduïes les tropes d'Israel quan anaven a la guerra i quan en tornaven, i el Senyor et digué: 'Tu pasturaràs Israel, el meu poble, seràs el seu sobirà'. Així, quan els ancians d'Israel anaren a trobar el rei a Hebron, el rei David va fer amb ells un pacte davant el Senyor i l'ungiren rei d'Israel.

SALM RESPONSORIAL

Presa per David, la ciutat de Jerusalem esdevé sota aquest rei el centre religiós (la capital) del poble d'Israel. En l'Antic Testament Jerusalem apareix com la ciutat messiànica per excel·lència, i en el Nou serà símbol de la Ciutat de Déu, de l'Església, dita "la nova Jerusalem"; la seu esplendida del reialme de Crist (Apoc. 21, 9-22,5).

121:1-2,3-4a,4b-5 (R.: 1)

Quina alegria quan em van dir:
"Anem a la casa del Senyor".
Ja han arribat els nostres peus
al teu llinar, Jerusalem.

R. Quina alegria quan em van dir:
"Anem a la casa del Senyor"

Jerusalem, ciutat ben construïda,
conjunt harmoniós;
és allà que pugen les tribus,
les tribus del Senyor. R.

A complir l'aliança d'Israel
a lloar el nom del Senyor.
Allí hi ha els tribunals de justícia
els tribunals del palau de David. R.

2

EL REGNE DEL FILL

La realitat sobrenatural que Jesús predicava i que ell compendia amb l'expressió "Regne de Déu", en la teologia de sant Pau rep, entre altres, els noms de "Regne de la llum" i "Regne del Fill estimat", títols fonamentats en la Revelació que Crist ha vingut a dur a la terra i al rescat del pecat. Jesucrist com a Fill de Déu i igual al Pare no és solament amo i rei de l'univers perquè per ell han estat creades totes les coses, tant les materials com les espirituals, les quals li són destinades com a causa final, sinó que en l'ordre sobrenatural el Fill de Déu s'ha fet doblement seva la creació pel fet d'haver pres carn humana i d'haver reconciliat amb si mateix, per la sang vessada en la creu i per la seva resurrecció, la humanitat i amb ella tot l'univers. Si és ell qui pel seu actuar creador dóna connexió i unitat a l'univers, és ell també qui dóna unitat de vida a l'Església, el seu cos, i constitueix un sol regne de la gràcia, en el qual és santificada la naturalesa sencera, ja que ell és la plenitud de tot.

Lectura de la carta de sant Pau
als cristians de Colosses

Col 1:12-20

Germans, doneu gràcies al Pare, que us ha fet dignes de tenir part en l'heretat del poble sant, en el Regne de la llum. Ell ens lliberà del poder de les tenebres i ens traspasà al Regne del seu Fill estimat, en qui tenim el nostre rescat, el perdó dels nostres pecats.

Ell és imatge del Déu invisible, engendrat abans de tota la creació, ja que Déu ha creat totes les coses per ell, tant les del cel, com les de la terra, tant les visibles com les invisibles, trons, sobirans, governs i potestats. Déu ha creat tot l'univers per ell i l'ha destinat a ell. Ell existeix abans que tot, i tot es manté unit gràcies a ell.

Ell és també el cap del cos, que és l'Església. Ell n'és l'origen, és la primícia dels qui retornen d'entre els morts, perquè ell ha de ser en tot el primer. Déu volgué que residís en ell la plenitud de tot el que existeix; per ell Déu volgué reconciliar-se tot l'univers, posant la pau en tot el que hi ha tant a la terra com al cel, per la sang de la creu de Jesucrist.

3

COM JESUCRIST OSTENTA
PER ÚLTIMA VEGADA EL
SEU TÍTOL DE REI A LA TERRA

Tanmateix Jesús es presentà com un rei estrany: un rei que acabà per tenir com a tron una creu. El títol messiànic de rei que el poble (el poble voluble que després es burla de Jesús) li havia reconegut i que el Salvador al moment de la passió ja no tenia motiu per amagar, penjava clavat a la mateixa creu. Però no tothom feia escarn d'aquest rei: un dels criminals crucificats al seu costat, mentre sofria amb ell trobà el penediment i hi va veure clar, i demanà a Jesús que es recordés d'ell quan arribés al seu regne. Jesús li assegurà la salvació immediata en l'avui etern del seu renege ultraterrenal.

Evangeli segons sant Lluc

Lc 23:35-43

En aquell temps, les autoritats i la gent que s'ho estava mirant es reien de Jesús clavat en creu i deien: "Ell, que en salvava d'altres, que se salvi ell mateix, si és el Messies de Déu, l'Elegit". Els soldats també se'n burlaven: tot oferint-li vinagre, li deien: "Si ets el rei dels jueus, salva't tu mateix". Sobre d'ell hi havia un rètol que deia: "El rei dels jueus".

Un dels criminals penjats a la creu, també li deia insultant-lo: "¿No ets el Messies? Salva't a tu mateix i a nosaltres". Però l'altre, renyant-lo, li respongué: "¿Tu que estàs sofrint la mateixa pena tampoc no tens temor de Déu? I nosaltres ens ho mereixíem, perquè estem sofrint el càstig que ens correspon pel que hem fet, però aquest no ha fet res de mal". I deia: 'Jesús, recordeu-vos de mi, quan arribeu al vostre Regne'. Jesús li respongué: "T'ho dic amb tota veritat: Avui seràs amb mi al paradís".

PUNTS DE REFLEXIÓ

1. Nostre Senyor Jesucrist no és rei com ho solen ser els reis dels països civilitzats del nostre món. Com a Verb creador és amo absolut de tot ésser; com autor de la gràcia exigeix de nosaltres una correspondència absoluta en l'amor, ja que d'ell som noves criatures.

2. El reialme de Crist o el reconeixement de la seva reialesa han de topa necessàriament amb dos adversaris essencials. El primer d'ells socada u de nosaltres mateixos. Lliures com som i inclinats al mal, li costarà, a Jesucrist, implantar en cada u de nosaltres el seu reialme. És una conquesta, en la qual, a ell, li cal la nostra

collaboració. lliure, i en això, prou ho sabem, hi haurà moments penosos i difícils.

3. El segon adversari és col·lectiu: el món, al qual Jesús fa moltes vegades al·lusió en l'Evangeli de sant Joan. Per la seva mateixa naturalesa el Regne de Crist, que no és d'aquest món (Joan 18, 36) provoca indispen-sablement el món, el qual es constitueix en regne oposat i bel·ligerant (qui en dubte?). Fara la guerra contra l'Anyell, però l'Anyell els vencerà, perquè és Senyor de senyors i Rei de reis, i tot sels cridats que van amb ell són escollits i fidels" (Apoc. 17, 14).

Calendari

Diumenge, 20 de novembre. Solemnitat de Jesucrist Rei. Sant Fèlix de Valois, fundador i Sant Benigne, bisbe. El sol surt a les 6,47 i es pon a les 4,27 (hora solar).

Dilluns, 21 de novembre. La Presentació de la Mare de Déu. Sant Honori, màrtir.

Festa major a Lluçà i La Pobla de Cèrvoles.

Fira a Sedò.

Dimarts, 22 de novembre. Santa Cecília, verge màrtir. Sants Filemó i Apfia, esposos màrtirs.

Festa major a Molló, Santa Cecília de Voltregà i Sous. Fira a Artesa de Segre i Mieres.

Dimecres, 23 de novembre. Sant Climent I, papa; Sant Columbà, abat i Santa Lucrècia, verge i màrtir.

Festa major a Coll de Nargó, Fòrnols de Cadí, Granyena de les Garrigues i Sant Climent de Llobregat.

Dijous, 24 de novembre. Sant Crisògen i Sant Crescencià, màrtirs. Santa Flora i Santa Maria, verges i màrtirs.

Festa a Riudoms.

Fira a Banyoles.

Divendres, 25 de novembre. Sant Gonçal, bisbe; Sant Erame, màrtir i Santa Caterina, verge màrtir.

Festa major a Arbèca i Vinyols.

Dissabte, 26 de novembre. Sant Silvestre, abat fundador. Sant Joan Berchmans, S.J. i Sant Conrad, bisbe.

Invocació

Santa Cecília gloriada,
Vos, que us trobareu encisat
el cor amb música celeste
comuniqueu-nos-en l'esclat.

S. Juan

L'Església celebra

20 de novembre. Diumenge. Jesucrist, Rei de l'Univers. Lectures: Primera 2 S 5,1-3, S 121, segona Col 1,12-20, tercera Lc 23,35-43.

21 de novembre. Dilluns. Lectures: Primera Dn 1,1-6.8-20, Dn 3,52-56, segona, Lc 21,1-4.

22 de novembre. Dimarts. Lectures: Primera Dn 2,31-45, Dn 3,57-61, segona Lc 21,5-11.

23 de novembre. Dimecres. Lectures: Primera Dn 5,1-6.13-14.16-17.23-28, Dn 3,62-67, segona Lc 21,12-19.

24 de novembre. Dijous. Lectures: Primera Dn 6,11-27, Dn 3,68-74, segona Lc 21,20-28.

25 de novembre. Divendres. Lectures: Primera Dn 7,2-14, Dn 3,75-81, segona Lc 21,29-33.

26 de novembre. Dissabte. Lectures: Primera Dn 7,15-27, Dn 3,82-87, segona Lc 21,35-36.

HOMES I INSTITUCIONS

Anti-intel.lectualista el doctor Torras i Bages?

A un observador superficial, d'aquells que, com tants n'hi ha, s'accontenten de llegir tres o quatre coses corrents i de pressa i de repetir allò que els acaben de dir, li podria semblar que el Doctor Torras i Bages mirava de reüll els intel.lectuals.

Hom pot retreure-li, certament, unes quantes coses que a primera vista podrien donar aquesta impressió. Per exemple que, ja al 1906, publicàs una carta pastoral "La Confessió de la Fe" amb aquest subtítol tan significatiu: "Contra la vanitat dels qui es diuen intel.lectuals".

A més, hom troba entre els seus escrits inèdits, l'esbós d'altres dues pastorals, titulada, l'una, "La superstició de la cultura" i "La ciència mundana i la ciència de la creu", l'altra, totes dues incidint, doncs, sobre el mateix tema.

Però és, sobretot, en la postdata de la seva darrera pastoral, "La Ciència del Patir", redactada —com és sabut— en el seu llit d'agonia al seu secretari Dr. Dachs, que puntualment l'anà escrivint sobre la tauleta de nit, on ha deixat estampada la més dura requisitòria anti-intel.lectualista en dir que "Jesucrist no ha vingut al món a fer intel.lectuals sinó homes pràcticament virtuoses".

Era, doncs, realment anti-intel.lectualista el Doctor Torras?

L'essència de la vida

Contrari dels pseudo-intel.lectuals, sí que ho era. És a dir d'aquells que, com ell mateix ens explica en la citada pastoral "La Confessió de la Fe", "tenen la pretensió d'arribar al coneixement de la Veritat infinita, al regne de la perfecció, sense refiar-se de l'auxili diví". D'aquells "la vanitat dels quals és insuportable", car "ignoren el misteri de la vida i, no obstant, volen ser mestres de la vida humana; viuen entre tenebres i caminen palpant i ensopegant i s'anomenen fills de la llum; són enemics de la fórmula i no s'adonen que l'univers és una fórmula i que és una fórmula el nostre enteniment i una fórmula, la nostra vida. En el llenguatge de la Sagrada Escripura la paraula fórmula, **verbum**, expressa no sols la idea, sinó la realitat de les coses: és l'essència de la vida. Hem de viure segons la fórmula i la nostra fórmula és la santa fe catòlica, emanada del Verb de

Déu, fill de la Immaculada Verge Maria i de l'Esperit Sant. Contrari, doncs, d'aquesta mena d'intel.lectuals que refusen la norma de l'Evangeli i, en comptes d'aquesta fórmula divina, "tot ho volen fer passar pel cedàs de la seva intel.ligència (per això es diuen intel.lectuals) i volen donar-nos a nosaltres la regla de vida. Volen ser la regla i els petits déus d'aquest món".

I rebla el clau dient: "Però allò essencial del món, allò essencial de la societat, l'enoblement de la vida humana no neix d'una força humana, perquè una cosa no pot néixer d'ella mateixa: la més noble vida humana neix d'una força sobrehumana. L'orientació de la nostra vida no depèn del drama, de la novel·la, de la crítica o de la filosofia". "Els intel.lectuals no sabem que hagin orientat mai ningú, però, sí, desorientat molta gent."

I acaba la carta pastoral tot ressaltant: "gent de talent i idiotes, tots ens havem de seure en el mateix banc a l'escola de Jesucrist, tots hem d'estudiar la lliçó en el mateix llibre i tots hem de tenir el mateix Mestre".

Ell mateix, era un intel.lectual

Ara bé, d'altra banda, que el Doctor Torras no era enemic d'un intel.lectualisme ben entès ho demostra a bastament tota la seva vida. Ell mateix era un gran intel.lectual. Havia fet

la carrera de Dret a la universitat de Barcelona i cursat, més tard, amb gran dedicació els estudis eclesiàstics en els seminaris de Vic i de Barcelonà i en la universitat de València. Tota la seva vida és una vida d'estudi i no pas solament de les ciències eclesiàstiques sinó també profanes (dret, filosofia, literatura, història, sociologia...)

Consiliari del "Cercle Artístic de Sant Lluç" es relacionà amb la plana major dels artistes del seu temps (els germans Llimona, Gaudí, Dionís Baixeras, Martorell, Utrillo...) i per a ells escriví unes profundes i admirables conferències estètiques.

Es relacionà també amb altres intel.lectuals de l'època com Prat de la Riba, Maragall, Unamuno, Clascar, amb alguns dels quals arribà a tenir veritable amistat.

Tots els seus escrits revelen un pensador profund.

No era, doncs, de cap manera un anti-intel.lectual, sinó tot el contrari: un gran intel.lectual, que posava, però, per damunt de tot la ciència de la fe, sense la qual esdevé completament enigmàtica i inexplicable la vida humana.

Per això diu: "Mai no sóc cultivat les lletres per les lletres. Sempre ha estat l'amor a Déu i a la pàtria el que ha posat la ploma a la meua mà".

Àngel Miralda

Vice-Postulador de la Causa de Beatificació de Torras i Bages

VIST, OÏT, VISCUT

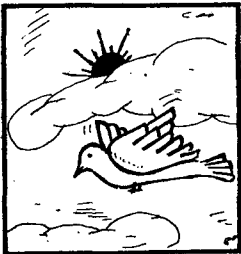
La confessió

Ara que amb motiu del Sínode dels Bisbes tant es parla de penitència i reconciliació, i de les formes i fórmules d'administrar-ne el sagrament, em ve a la memòria aquell frare caputxí que fou agraciad amb el càrrec de confessor d'una comunitat de monges clarisses.

Un dia, anant a complir el seu ministeri, fent camí vers el convent, l'home anava meditant els seus capficaments. Arribat a terme, quan la consirosa veu de la germana tornera exhale el clàssic "Ave Maria puríssima... ¿qui hi ha?", mig d'esma va respondre: "El carro de les escombraries..."

I és que és molt natural que els sacerdots restin lassats exercint el ministeri penitencial. Perquè són humanament l'abocador de les deixalles i brutícies que produïm amb els nostres comportaments en allunyar-nos per qualsevol motiu del camí que Crist ens ha traçat.

Oriol Camps

espero, suggestivament, per "eucaristitzant" — comença la segona lectura de la missa de la solemnitat de Jesucrist, Rei de l'Univers. **Donant gràcies al Pare.** És el que fem cada vegada que ens apleguem per celebrar el memorial de la mort i la resurrecció de Jesús. **Per ell, amb ell i en ell, vós, Déu Pare omnipotent, en la unitat de l'Esperit Sant, rebeu tot honor i tota glòria pels segles dels segles. Amén.** Aquesta és la nostra eucaristia. La nostra acció de gràcies. I al centre de la nostra actitud, hi ha Jesucrist, que és qui dóna sentit i valor a la nostra lloança agraïda. Tal com fa sant Pau als colossencs, també nosaltres, cada diumenge en l'aplec dels creients —l'església— hem de sentir i proclamar que **donem gràcies al Pare, que ens ha fet dignes de tenir part en l'heretat del poble sant, en el regne de la llum. Ell ens alliberà del poder de les tenebres i ens traspasà al regne del seu Fill estimat, en qui tenim el nostre rescat, el perdó dels nostres pecats** (vv. 12-14). Llavors entendríem de ple el sentit profund de la celebració de la missa i la necessitat que en tenim per alimentar la nostra comunió: amb el Pare i amb els germans **per la sang de la creu de Jesucrist** (v. 20).

"Eucharistountes": donant gràcies

(Col 1:12-20)

El centre de la vida cristiana

L'eucaristia és el centre de la vida cristiana. L'eucaristia celebrada, cap a la qual, tota l'activitat del cristià conflueix. L'eucaristia menjada, veritable comunió amb els misteris i la persona de Jesucrist, i amb la força salvadora que comporta. Per això l'eucaristia és urgència de sincera i pràctica comunió amb els germans i impuls ardit cap a la santificació del món i de la història. L'eucaristia venerada en el silenci del sagrari que omple de llum els més profunds

Amb aquesta paraula grega —que si m'atrevis traduiria bàrbarament i alhora,

espais de la nostra pregària, diàleg amb el Germà gran, que per nosaltres i per la nostra salvació, resta entre nosaltres, havent plantat la seva tenda entre els nostres. Així tota la vida cristiana esdevé una gran missa: **per ell, amb ell i en ell**, ens oferim al Pare amb tot el que som i fem. "Eucaristitzant".

La vocació a posseir l'heretat

Som el que som gràcies al Pare. Ell és qui ens ha cridat i **ens ha fet dignes de tenir part en l'heretat del poble sant** (v. 12b), a

nosaltres que havíem nascut lluny del poble escollit i que després de la vocació divina, encara ens entestem a trescar per camins de perdició. Déu que ens coneix i sap el que podem donar de nosaltres mateixos i de què som capaços, ens crida a tenir part en la seva heretat, que és **el regne de la llum** (v. 12c). Així hem estat traspasats al regne del seu Fill estimat, un cop alliberats del poder de les tenebres, gràcies a la mort i a la resurrecció de Crist, **en qui tenim el nostre rescat, el perdó dels nostres pecats** (v. 14). Del no-ser del pecat hem estat cridats al ser-de-la-plena-vida. Així hem entrat al regne de Crist. Val la pena que ens mirem, per veure quina mena de súbdits som, i com tenim tots els motius per a donar gràcies al Pare que ens ha fet entrar a la seva vida. I tot per obra i gràcia de Jesucrist, el Senyor. Ell és el veritable Rei de tot l'univers. Per això sant Pau, després de dir als colossencs com cal que es dediquin sincerament a l'acció de gràcies, cantarà les glòries de Jesucrist, **imatge del Déu invisible** (v. 15a).

Aquest himne, el vam llegir ja enguany, precisament en la segona lectura de la missa del diumenge quinzè de durant l'any. Trobareu el comentari que hi vam dedicar, en el n. 198 de CATALUNYA CRISTIANA.

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."
Antonino Zichichi

25 - Sobre l'origen de l'home

Tal com vam prometre la setmana passada encetarem avui el tema de l'origen de l'espècie humana. En els 24 articles que hem escrit fins al present, dedicats a l'exposició de les teories sobre l'evolució dels vivents, no havíem parlat encara explícitament d'aquesta qüestió que és la més interessant de totes: si l'home també ha aparegut sobre la terra com a resultat de l'evolució d'un animal anterior, simiesc. La resposta a aquest particular és delicada. Potser per això algun lector s'havia pensat que era que volíem esquivar el tema. Precisament tot al contrari: és sent més important que el de l'evolució d'animals en animals, l'hem volgut deixar a part, per a tractar-lo amb l'extensió que es mereix en els articles que seguirem.

Què ens hi diu l'Església Catòlica?

En aquesta secció de "CULTURA CIENTÍFICA" pròpiament només ens toca parlar del que ens hi digui la ciència. I sabem que podem fer-ho tranquil·lament sense tenir cap "topada" amb l'Església, ja que Ciència certa i Religió vera són dos camps que, on coincideixin, no poden contradir-se perquè la veritat no pot oposar-se a la veritat, i, per consegüent, l'autèntica ciència (la que exposa coses certes, veritables) no pot afir-

mar res contra els ensenyaments autèntics de la Religió Cristiana (que també són certs, per la Veracitat de Déu que revela). Només la falsa ciència o una falsa interpretació de la Revelació divina poden originar conflictes com els que sabem (gràcies a Déu, pocs) que s'han esdevingut al llarg de la història (el cas de Galileu...).

Però com que hi ha lectors que ens agrairan que diguem què ens ensenya l'Església Catòlica sobre aquest punt, que fins no fa pas gaire encara suscitava polèmiques ben aspres entre creients i ateus, diguem-ho:

La revelació divina continguda en el Gènesi —llibre religiós, no pas científic— sobre l'origen de l'home ens diu l'Església que és: 1er: L'home és creat per Déu. —2on: Quant al cos, és tret "del fang de la terra", és a dir, de matèria preexistent (la qual pot ésser, és clar, una llarga sèrie d'animals sorgits, també ells, d'alguna manera de la terra). —3er: Quant a l'ànima, Déu la hi dóna directament (el buf de la vida). — Aquests punts són doctrina catòlica. Ara bé, Pius XII en l'encíclica "Humani Generis" de 1950 (mireu si ja fa temps!) hi afegeix: "Per tant el Magisteri de l'Església no prohibeix que la doctrina de l'"evolucionisme", pel que fa referència a l'origen del cos humà que provindria d'una matèria ja existent i vivent —ja que pel

que fa a les ànimes la fe catòlica ens mana creure que són creades immediatament per Déu— sigui tractada segons l'actual estat de les ciències i de la teologia..." I això vol dir que és compatible amb la fe catòlica la teoria que afirmi que el cos humà és fruit de l'evolució a partir d'un animal anterior. I és cert aquest origen del cos de l'home per evolució? Això ja no ens ho dirà l'Església, que no li pertoca, perquè no cau dins de l'àmbit de la fe; que ho digui, si de cas, la ciència. Doncs del que aquesta ens diu parlem:

L'estafa de l'home de Piltdown

Ja vam explicar que la propagació de les idees darwinianes es féu sota la bandera de l'ateisme. Molts materialistes cregueren que en la teoria evolucionista tenien un instrument amb què atacar la doctrina cristiana. I, per cert, molts catòlics (i protestants!) també ho creien, no tenint encara clars els principis que hem exposat, i en nom de la fe, basant-se en una interpretació massa literal de l'Escriptura, declaraven absurda la doctrina evolucionista, que ridiculitzaven i combatien amb arguments que volien ésser científics. Que anaven equivocats, ho hem vist ja en els articles precedents, que han mostrat precisament que

l'evolució tal com s'ha desenvolupat, amb un finalisme meravellós, exigeix una Intel·ligència que l'hagi orientada... Però, per la seva banda, els que anaven contra la fe en un Creador, no veient encara prou segurs els arguments a favor de l'evolució, recorrien de vegades a l'engany. Per exemple el famós Haeckel en embriologia presentà dibuixos retocats i per tant falsos...; però l'enganyifa més cèlebre fou el cas de l'"home de Piltdown" que us vull explicar amb detall:

Era l'any 1912. A les graves properes al poblet de Piltdown, comtat de Sussex (Anglaterra), Charles Dawson descobrí entre altres fòssils d'animals un tros de crani força semblant al d'un home actual i una mandíbula molt simiesca. Examinades aquelles restes per Smith Woodward, foren considerades que havien pertangut a un ser intermedi entre l'home i el simi, eren el "missing link" (l'anella perduda) de l'evolució. Aquest home-simi rebé el nom científic d'"Eoanthropus dawsoni". Com que dos anys més tard es trobaren dues restes més, semblants a les anteriors, encara que alguns científics posaven objeccions a la troballa, la majoria acabà admetent que havia existit l'"Eoanthropus". I la de tinta que van fer córrer aquells ossos! Passen de 150 els articles apareguts parlant-ne...

Fins que arribem al 1953. Tres investigadors anglesos, Weiner, Le Gros Clark i Oakley analitzaren la quantitat de fluor per trobar l'antiguitat dels ossos i trobaren que els cranis eren neolítics, o sigui força recents, i les mandíbules totalment actuals; examinades a fons, resultà que eren de ximpanzés banyades amb bicromat potàssic per a donar-hi una patina d'antiguitat, i amb les peces dentàries llimades perquè semblessin més humanes. Avui dia ja no hi ha cap llibre de Paleontologia que posi l'"Eoanthropus dawsoni" entre els homínids fòssils antecessors de l'home. Ja veieu fins on va arribar la passió (de no sabem qui) per justificar una teoria "científica": enterrar unes peces manipulades per enredar els savis!

La ciència certa és una altra cosa

Coses com aquesta, gràcies a Déu, ja no en passen ara. El qui té autèntic esperit científic no té ni pot tenir cap interès a enganyar. Què se'n treuria? Ningú no vol que es repeteixi un cas com el de l'home de Piltdown.

La història de les troballes dels fòssils autèntics de sers simiescos semblants a l'home i la seva interpretació científica és el que ens ocuparà els pròxims articles.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Teologia de Barcelona

EL 3 TORNA EL 20

Per celebrar l'ampliació de la nostra cobertura, TV3 - Televisió de Catalunya, emetrà el proper dia 20 de Novembre un nou programa especial.

Aquest dia arribarem no solament a les mateixes zones que ja ens van poder rebre, sinó que també serem presents al Garraf, l'Alt Penedès i la Garrotxa.

Si viu a la zona on ja es va rebre l'emissió del 10 de Setembre (Barcelonès, Baix Llobregat, el Vallès Occidental, el Vallès Oriental, el Bages, l'Osona o el Maresme), sintonitzi la carta d'ajust de 9 del matí a 10 del vespre, per UHF, en el seu televisor i, si no ens rep, consulti al seu instal·lador d'antenes.

A les zones de nova cobertura (Garraf, l'Alt Penedès i la Garrotxa) no caldrà dur a terme modificacions a les antenes.

En aquest programa especial, a més d'espais dedicats a les noves zones de cobertura, estrenarem els nostres serveis informatius, retransmetrem el partit entre el

Futbol Club Barcelona i la Real Sociedad, un gran documental commemoratiu del vintè aniversari de l'assassinat del President John F. Kennedy i, ara, J.R. no solament dirà «mare».

CANALS DE SINTONITZACIÓ

- EL GARRAF I L'ALT PENEDE'S (Reemisor de Sant Pere de Ribes): Canal 42
- LA GARROTXA (Reemisor de Olot): Canal 21
- EL BAGES (Reemisor de Montserrat): Canal 28
- L'OSONA (Reemisor de Collsuspina): Canal 26
- EL BARCELONÈS, EL MARESME, EL VALLÈS OCCIDENTAL, EL VALLÈS ORIENTAL i EL BAIX LLOBREGAT des d'el Tibidabo: Canal 44

(En aquest darrer cas, comprovi si la seva antena és adequada per rebre'ns: a aquesta zona —només a aquesta— estem ja emetent la nostra carta d'ajust. Per a qualsevol dubte, consulti'ns o consulti el seu instal·lador d'antenes.)

20 DE NOVEMBRE... PROPERA EMISSIÓ

GENERALITAT DE CATALUNYA

Es pot fer

Catalunya

sense

els joves?

Aquesta és d'aquell tipus de pregunta que tothom contesta que no a ulls clucs, sense pensar-hi. Que la joventut és la base del futur és un de tants tòpics que s'estableixen en discursos i declaracions de principis, però que després no porten a res.

Es curiós, la nostra societat acostuma a utilitzar simultàniament o de manera paral·lela, dos tipus d'afirmacions sobre els joves que, de fet, són contradictòries. Per una banda, es fan genèriques afirmacions sobre com és de valuós tot allò que té a veure amb la joventut: la joventut és plenitud, el futur, l'esperança... Però, per altra banda, es blasmen algunes conductes juvenils concretes, que es prenen com a exemple màxim de l'aparició de tots els mals: les drogues, la delinqüència juvenil, l'absència de principis morals. Així, hom es refereix a un ideal de joventut que no existeix enlloc i que no és possible a la pràctica i, alhora, es parla com si les conductes més típicament juvenils fossin les que adopten alguna forma de marginalitat. Vet aquí un galdós carreró sense sortida!

No hi ha dubte que sobre els joves plouen tot un seguit de problemes que haurien de fer-nos plantejar molts tòpics. ¿Com dir, com havíem sentit dir abans, a un jove que s'ha de fer un "home de profit" si sabem que a Catalunya un de cada dos joves no té feina? Això vol

dir que només si ens plantejem els problemes reals que tenim al davant i no els que somiem o enyorem podem donar una resposta operativa.

En la meua opinió, els greus problemes globals no ens han de fer perdre l'agilitat per donar respostes concretes. Perquè del que es tracta és de descobrir aquelles possibilitats que ja són avui entre nosaltres, sense esperar que hagi de venir algú des del cel (o des d'algun càrrec) a resoldre allò que només és possible amb la nostra iniciativa.

A la Direcció General de Joventut hem dit sempre que volíem augmentar els espais de protagonisme i iniciativa dels joves. I que això és el que vol dir treballar per millorar la qualitat de vida. Del que es tracta és d'oferir camps en els quals hi hagi un espai obert a l'exercici de la pròpia responsabilitat. I això, a Catalunya, és una experiència quotidiana per a moltes organitzacions i associacions juvenils. Perquè, en definitiva, si pretenem que una millora de la qualitat de vida mení a un creixement del benestar social és perquè creiem que, en darrer terme, volem que hi hagi un veritable progrés en el desenvolupament personal. Ara bé, això només serà realitat si tots ens fem responsables i, ultra caure en el compte de les dificultats que trobem, fem també trobar alternatives operatives.

Retornem a la nostra pregunta inicial. Catalunya no és possible sense els joves.

Però això només és veritat si ens proposem un estil de treball que permeti la participació, el protagonisme i la iniciativa de tots. I això és el

que caldria preguntar-se a les escoles, les associacions de tota mena, als clubs d'esplai, a tots els llocs on hi hagi activitat humana. Perquè si bé res no és possible al marge de la iniciativa autònoma dels joves, aquesta esdevindrà margi-

nalitat si de fet només troba les limitacions que se li imposin des d'un context social que tan sovint és el que margina.

Enric Puig
(Director General de Joventut)

Una experiència juvenil recixida

La revista "El cric" de Riudellots

Un grup de joves de Riudellots de la Selva, entusiastes i treballadors, fa, regularment, la revista "El Cric". Ja han tret setze números al carrer i segueixen amb ganes de tirar endavant. No ha estat, com en d'altres ocasions, un projecte inestable i de curta vida.

"El Cric" ha viscut dues etapes. El primer any, la revista va sortir, més o menys, puntualment, amb una periodicitat mensual. La segona etapa ha de cobrir tot el segon any; respecte de la primera ha canviat en el sentit que surt cada dos mesos, és més àmplia i ha millorat substancialment el contingut. Dels objectius que en principi s'havia plantejat la gent de "El Cric" se n'han bandejat alguns. D'altres han estat plenament assolits. La revista vol informar de tot el que volta el poble, però també té seccions obertes als pobles veïns i vol tenir un contingut realment informatiu, d'interès actual. Un bon encert és dedicar algun número a un sol tema majoritàriament gairebé monogràfic sobre la problemàtica i la gestió del medi ambient a Riudellots.

Ara per ara la revista, tot i no estar plenament consolidada i moure's a ritme inconstant, és sens dubte una bona eina per a la comunicació a Riudellots, i bona part del poble se la fa ben seva. Caldria, però, una col·laboració més estreta dels lectors en la realització de la revista.

VI Trobada de les Comunitats Cristianes Populares

Una alternativa al marge de l'ortodòxia capitalista i marxista

"De què li serveix a una persona dir que té fe, si no té obres?" Aquesta frase de Sant Jaume és la que ha donat origen i inspiració a les anomenades Comunitats Cristianes Populares, una realitat post-conciliar. Una de les seves característiques ha estat unir una lectura cristiana de la vida amb un compromís actiu per la transformació de la societat, a partir d'una opció pels més pobres i oprimits, pel poble. D'aquí l'objectiu de "populars".

Els dies 29, 30 i 31 d'octubre es va celebrar en les "Llars Mundet" de Barcelona la VI Trobada de Comunitats Cristianes Populares, a nivell d'Estat espanyol.

A més a més de Catalunya, hi assistiren representants de les comunitats procedents de Castella, Euskadi, Aragó, València i Andalusia, així com de l'emigració espanyola.

Utopia i compromís

El tema general de la VI trobada fou "Utopia i compromís", plantejant-se el paper de la fe en una situació, en què la utopia d'una societat nova sembla allunyar-se.

"La nostra, no és un opció política —declarava Manuel Raya— deduïda d'una anàlisi científica de la realitat, sinó que, en la majoria de nosaltres ha nascut com a una opció que sorgia de la nostra fe mateixa, que ens impulsa, seguint l'exemple de Jesús, a encarnar-nos amb el poble, a comprometre'ns a canviar l'home i la societat.

La lluita per la igualtat, la llibertat o la solidaritat no solament és una opció política sinó que està en el centre de la nostra fe. En l'evangeli hem vist sempre una crida a l'amor, però a un amor concret que es manifestava, en llenguatge bíblic, en donar menjar al qui te fam, guarir i visitar el malalt".

Més de vuit-cents participants

Va haver-hi una cordial acollida als vuit-cents participants en les jornades del moviment. Segons el programa que es va repartir després de les salutacions de benvinguda, se celebrà la presentació del resum-ponència, que, com ja s'ha dit, versava sobre "Utopia i compromís".

Al segon dia es distribuïren els assistents en quatre grups per l'estudi i diàleg sobre el temari. Al mateix temps, visitaren diferents zones del gran cinturó de Barcelona on existeixen comunitats, per fer-ne una valoració crítica.

A la tarda de l'últim dia, després de la posada en comú de tot allò que es va tractar, tingué lloc la celebració de l'Eucaristia en la qual hi abundà la lectura de diferents textos bíblics, en els quals destacaven les cites al·lusives al Poble d'Israel subjugat per Egipte, i d'altres cites extra-bíbliques que es referien a la ideologia del moviment. Al mateix temps, abundaren els cants i l'anomenat "mim" (ges-

tos mímics, per ajudar a la comprensió de tot allò que volia expressar).

Les jornades acabaren amb un to molt festiu: sopar comuni-

tari i el comiat amb un compromís d'amistat entre tots els participants.

Un cert estancament

Hem tingut una breu conversa amb Lluís Borràs, vicari de la parròquia de Sant Rafael (Guineueta) de Barcelona, que assistí a la VI Trobada de les Comunitats Cristianes Populares.

—El propòsit de la trobada fou analitzar la situació d'aquestes comunitats, així com també el seu marc d'actuació i les seves relacions amb l'Església jeràrquica.

Lluís Borràs es va allistar al grup que tractà de la joventut.

—Referent als joves es van dir coses molt interessants i realistes. Sembla que abans hi havia un ideal que els unia; als joves, actualment, els costa integrar-se a qualsevol moviment. La gent gran és més comprensiva; els joves són més radicals i intransigents. El problema de l'atur és un fenomen que ha incidit en les opcions dels joves, en el sentit que els obliga a quedar-se a casa. Abans, la independència econòmica els donava més llibertat per a prendre decisions en la seva vida. Ara, es veuen "integrats" en la família que els manté. Viuen "resignats" a casa. Tot això repercuteix a l'hora de fer proselitisme juvenil per engrandir aquest moviment.

Li preguntem si en la VI Trobada es detectà un retrocés en el caminar de les Comunitats Populares.

—No es parlà de retrocés, sinó més aviat d'estancament, en relació a èpoques anteriors,

quan existia l'ímpetu i la il·lusió d'estar formant una alternativa en l'Església.

—Aquesta trobada s'ha celebrat al marge de la jerarquia eclesiàstica?

—No. Es va notificar al cardenal Jubany, que envià un delegat seu en la persona de mossèn Josep M. Galvany. Això no nega que el moviment de les comunitats cristianes populars sorgeix de la base eclesial i es caracteritza —avui igual que ahir— per la seva posició crítica respecte a l'Església institució.

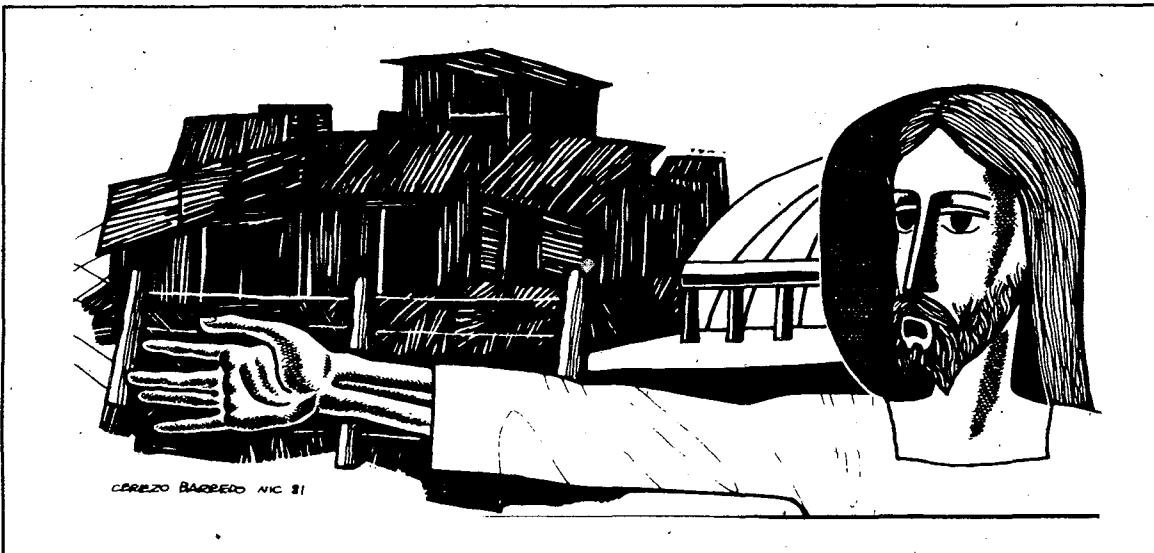
Una alternativa cara al futur

El sociòleg Mario Gaviria ha escrit que tant els capitalistes com els marxistes clàssics, malgrat les seves evidents divergències i antagonismes coincidien en una cosa: capitalistes i marxistes tenien una fe cega en el progrés de la humanitat. Creien que la ciència i la tecnologia eren la palanca que arrencaria de la terra riqueses sense fi. Creien en el creixement il·limitat. Creien que el treball transforma el món. I com més és treballa, més es transforma tot.

En canvi, la crisi profunda per la que travessa el nostre món ha trencat la fe en el progrés il·limitat. I se cerquen alternatives cretives al marge de l'ortodòxia capitalista i marxista.

¿Aconseguiran les Comunitats Cristianes Populares obrir una escletxa en la porta tancada del futur? Allò que ningú no negarà és que aquestes comunitats ofereixen modestament unes pistes per a la recerca d'unes alternatives.

Francesc Gamissans

—"La lluita per la igualtat, llibertat i solidaritat està en el centre de la nostra fe"

—¿Aconseguiran les Comunitats Populares obrir una escletxa en la porta tancada del futur?

Llibres

Més aprofundiments sobre el Parenostre (1)

L'editorial Claret ha aconseguit un nou triomf i ha fet un servei extraordinari als seus lectors en publicar, a la col·lecció El bri, el quart llibre del conegut teòleg Leonard Boff, *El Parenostre*.

Fa poc, l'abadia de Montserrat ens proporcionava un excel·lent comentari del parenostre, obra del conegut i profund escriptor, el P. Miquel Estrader.

Podria semblar, doncs, innecessari aquest petit llibre de butxaca sobre el mateix tema i en llengua catalana; no obstant, el parenostre és una deu inesgotable, i homes com Leonard Boff saben descobrir magnífiques variacions nous corrents d'aigua fresca que fan més entenedora la pregària més bonica de tots els temps.

El subtítol del llibre, "L'oració de l'alliberament integral" indica, des del primer moment, l'òptica en què l'autor se situa. Autor prou conegut al nostre país per la nova, valenta i alliberadora teologia, provocada per la realitat desesperada del Tercer Món americà.

De les quatre obres publicades a la col·lecció "El bri": *NADAL, L'AVE-MARIA, VIACRUCIS DE LA JUSTÍCIA, EL PARENOSTRE*, aquesta és la més densa, la més profunda i la més acabada.

Els fragments, molt ben seleccionats que encapçal·len cada capítol, ja preparen l'esperit per a la meditació i la pregària.

El *Parenostre* de Boff és un llibre per aprofundir, per a meditar. L'autor ha fet un esforç extraordinari per a resumir la teologia de l'alliberament en poc

més de dues-centes pàgines, atapeïdes, sinceres, cordials, impregnades d'allusions bíbliques i de cites aclaridores d'autors notables.

Des de la primera afirmació "L'encarnació significa la implicació del diví i de l'humà, la interpretació de la història i de l'eternitat "fins a l'última". Més gran que la certesa de les nostres necessitats, és la confiada certesa de saber que Déu ens escolta". Boff ens subjugua per la seva manera d'aprofundir les meravelles del *Parenostre*.

Tot i que el rigor teològic mai no resta aigualit pel sentiment ni per la poesia, sovint el poeta que Boff du a dins, dona al text la gràcia i l'agilitat de pàgines denses i transparents alhora.

Perquè aquesta afirmació no pugui semblar gratuïta, donem només unes mostres: "El cor no pot ser defraudat per sempre" (p. 33) "...la Providència té cura de la vida biològica (el pa) i social (el perdó); de la Gran Crisi i de la temptació" (p. 38) "Aleshores —quan el Pare eixugui totes les llàgrimes —només aleshores, els homes podran fruit del somriure de Déu que és la pau— (p. 40); "...menjar és un acte comunitari i, com a tal, té un caràcter sagrat de comunió" (p. 130).

Els lectors catalans estem d'enhorabona per aquesta encertada publicació. El traductor, Josep Casas, ha fet un treball a l'altura del text.

J.L.P.

(1) *El Parenostre*, Leonard Boff, Editorial Claret.

Homes que fan història

En el traspàs de Vicenç Munné

L'havia anat a veure moltes vegades a la torre, on vivia —retirat— a Tiana amb la seva muller. Havia conegut el senyor Vicenç Munné i Fité amb motiu d'actuacions seves exemplars i desinteressades a favor de vells amics, i m'agradava sentir-lo contar detalls de la seva vida que palesaven els seus profunds criteris morals i l'amor al nostre país. I he tornat a Tiana, ara a l'església parroquial per participar en una missa per la seva ànima; va morir el sis d'octubre prop passat; el seu cos, per expressa voluntat, va ser donat, per a utilitat d'altri i a servei de les investigacions i pràctiques mèdiques: un gest molt propi d'ell, d'un home altruista, que no esperava honors, i que en la seva fe sabia bé que la desfeta del seu cos no seria pas obstacle per l'omnipotència de Déu el dia de la Resurrecció de la Carn.

Secretari del President Macià

Funcionari de la Mancomunitat de Catalunya, treballà prop de Prat de la Riba en aquells engrescadors moments de construcció del país; i restituida la Generalitat, fou Secretari de Francesc Macià, i col·laborador pròxim de Lluís Companys, i la seva carrera administrativa culminà en la tasca de ser el primer Director del Diari Oficial de la Generalitat, i s'estroncà el gener de 1939.

Ell també va ser un dels homes bons —a ell li va tocar en aquells moments— que han tingut l'experiència de la presó, per bé que hagi estat —sortosament— curta, perquè la Providència va voler que, en uns moments en què també s'aplicava sovint d'una manera sumària i expeditiva l'actuació judicial, el jutge que s'havia d'ocupar de la seva causa, es llegís com cal, amb atenció, l'expedient. La decisió va ser ràpida: sobreseure el processament i donar-li un salconduit.

En Munné havia conservat sempre el record d'aquell oficial estampillat que havia tingut sentit de la justícia i li havia salvat la vida, i no va parar fins a localitzar-lo. Volia fer-li una visita personal i agrair-li la seva intervenció. Va saber que aquell jove advocat d'aleshores era ara en una contrada de l'Empordà, emparentat amb nobles famílies arrelades allí desde segles, un gran senyor rural; i hi va anar a retre-li aquell homenatge personal; i com a record li va fer donació d'aquell auto de sobresseïment i el salconduit amb què va recuperar la llibertat. Va ser —deia— com un romiatge. Per això va fer de manera que el viatge comportés també un xic de sacrifici: no va permetre que cap dels seus amics l'hi portés en cotxe, sinó que hi va anar en taxi, perquè així li costaria més. Va haver de deixar la Gene-

ralitat i va passar a fer rendir aquella àmplia cultura que en bona part com a autodidacta havia adquirit, en unes indústries d'edició, que han fet molts mèrits en l'àmbit de les lletres catalanes. I en els dies del seu retir ha esmerçat moltes estones dedicant-se, de franc, a la correcció d'estil i de proves per a una de les entitats culturals del nostre país.

Companys va morir com a cristià

Vicenç Munné sabia posar de relleu les coses bones de les persones amb qui havia conviscut. Resta per ara incomplert el treball periodístic que m'havia suggerit, de recollir totes les dades existents —testimoniatges diversos, escrits i orals— que mostren que el president Companys va morir com a cristià.

El seu treball acurat i la seva honestetat tingué un camp on manifestar-se especialment: en l'edició del Diari Oficial de la Generalitat. En els dies de la guerra, es passava dies i nits enteres en el recinte de la Casa de la Caritat, perquè, en aquell desori ningú no aprofités un descuit per fer aparèixer notes no aprovades pels responsables de la Generalitat. En aquest sentit m'explicava que un dels capitosts d'un dels partits polítics aleshores potent se li presentà en una ocasió a tal hora de la nit, amb presses, perquè es publicqués una nota que portava. Munné li preguntà si tenia el Vist i Plau del President, i com que no era així, malgrat les pressions d'aquell personatge, no la va publicar. I aleshores el visitant amb to persuasiu li fa:

"Vós us hauríeu de fer del nostre partit". "De cap manera", respongué.

"I per què?". "Perquè aleshores m'obligaríeu a fer coses com la que ara preteníeu". Sempre va voler ser veritablement independent, en la fidelitat però a les seves conviccions profundes.

Em va parlar un dia d'Irla —el President a l'exili antecessor de Tarradellas—, i em va dir que no era creient, però que no era maçó. I va recordar que el 19 de juliol va ésser que es destruïssin els altars i les imatges de l'església de la casa de la Caritat. Hi va fer posar, tapant-ho tot, uns grans draps blancs i uns rètols, fets a la impremta de la Casa, que deien: "Hospital de Sang".

Per cert que aquell afecte de

Munné per les persones va donar ocasió a trobar el tractament del President de la Generalitat. Quan ell era Secretari de Macià es va plantejar la qüestió de quin tractament s'empraria. I Vicenç Munné es va recordar que en els seus primers anys havia treballat amb el Cònsul honorari de l'Argentina, persona que es dedicava al comerç i per la qual havia conservat una gran estima, i que aquell títol d'Honorable que li corresponia, bé podria servir per al que es pretenia ara.

Segons ell la cosa va ser així de senzilla.

El seu honor i la seva mort

Tanmateix, més que allò que altres puguem dir d'ell, unes paraules d'en Munné al recordatori de la seva vida i mort (Hostafrancs, 29-7-1983-Tiana, 6-10-1983) poden resumir la seva existència i el seu bon humor de sempre:

"Fill meu, no et traeixis mai: siguis sempre lleial amb tu mateix. (Consell del meu avi Fité). I així ho he fet sempre.

Treballa com si no t'haguessis de morir mai i comporta't com si t'haguessis de morir ara mateix. (Ha estat el meu lema: La primera part l'he complerta joiosament. Quant a la segona, l'ambient d'aquest segle i la flaqueja humana fa propícia la transgressió...)"

Comiat cívica:

Vaig néixer català.

He viscut català.

Deixo aquesta vida català.

Gràcies, Senyor."

Però això encara em fa pensar en els seus pares, en l'agraïment amb què me'n parlava un dia: el pare era rajoler (només podia treballar a l'estiu i havia d'estalviar per a la resta de l'any); la mare, teixidora. I comentava que els exemples dels pares, els judicis que exposen sobre ells, van de manera ineluctable contribuint a formar el criteri dels fills. I en veia una prova en allò que hom diu: "em sembla que al pare no li agradaria". I afegia que ara no és tan corrent sentir-ho.

Són unes quantes mostres dels trets d'una personalitat. Recordar-les ha estat el meu homenatge a aquest home bo, lleial, honrat, i la reconeixença al fet que hagués volgut que fos jo una de les persones a qui de primer es comunicués el seu traspàs. Al Cel sigui, amb els seus amics.

F.B.

Equip Dr. Viscarri i Trullàs

Neuropsiquiatria. Psicologia
Tratament malalties nervioses
Quequesa.

Problemes conjugals.

Alcoholisme.

Drogodependències.

Informació: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.

Telèfon: 247 50 97.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

RACÓ DEL LLENGUATGE

El pa i el vi (3)

El pa ha passat a ser significatiu d'aliment de qualsevol mena, i encara més, de tot el nodriment necessari per a viure i dels mitjans per a aconseguir-lo. Ho trobem corroborat en nombroses dites populars i, fins i tot en textos religiosos com quan demanem el nostre pa de cada dia o quan parlem de guanyar-se el pa amb el suor del front. La pobresa extrema és no tenir ni un pa a la post, és a dir al prestatge on es col·locaven els pans acabats de fer. Com a element indispensable per a la vida és un bé al qual ningú no renuncia i els pares se'l treuen de la boca perquè no manqui a llurs fills, si bé diuen que aquests arriben amb un pa sota l'aixella. Un dia sense pa és molt llarg i dur de suportar. Una persona dòcil i de bons sentiments és bona com el pa. Com que som afortunats, tenim pa sempre que en necessitem i aquesta mateixa facilitat ens li ha fet perdre el respecte. No és estrany, doncs, que ens hi permetem algunes familiaritats i ens mirem la cosa pel cantó còmic. Quan algú té la cara ampla, molsuda i vermella diem que té galtes de pa de ral, i d'un que no veu clares les coses més evidents diem que té pa a l'ull. Els afeccionats a explicar exageradament les seves proeses, hi posen més pa que formatge. De quin pa fem rosegons!, quan menystenim una cosa valuosa. I una cosa no tan valuosa, més aviat de baixa qualitat, la considerem de pa sucats amb oli. Ja sabem el pa que s'hi dona, en determinades circumstàncies que ens han fet sofrir i que procurem evitar. Quan volem expressar l'animadversió i l'enemistat a una persona, li neguem el pa i la sal.

El vi és el resultat de tantes o més manipulacions que el pa. El pagès o, en aquest cas vinyater, té cura dels ceps, planta de fulla caduca, que s'han d'esporgar perquè rebrotin amb ufana per la primavera, i s'han de tractar a ruixar amb molt de mirament per tal de deslliurar-los de plagues i malures.

El cep produeix el raïm, la major part del qual és destinat a la producció de vi. Les branques del cep són els sarments o les sarments, indistintament, i les fulles són els pàmpols. Potser no es dona en cap més planta el cas de tenir un nom especial per a branques i fulles. Unes mans sarmentoses, per semblança, són molt seques i amb els nusos de les articulacions dels dits, prominents.

Un pàmpol també és, per extensió, el dispositiu que recull la claror de la bombeta i n'evita la dispersió.

Perles ortogràfiques

El delinqüent va fer-se escàpol a tranques i barranques. Llegit en un diari local. Una expressió detronant per pretensiosa al costat d'un castellanisme declarat. Haurien pogut dir que el delinqüent va fugir a empenyes i rodolons.

Correcte, planer i senzill.

Albert Pera

VI Jocs Florals de la Tercera Edat

El nostre col·laborador
Esteve Busquets i Molas,
premiat amb la Viola d'argent

S'han celebrat en el Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona els VI Jocs Florals de la Tercera Edat, organitzats per la Coordinadora per a l'Anxianitat.

Obtingué la Flor Natural, el poeta Francesc Castells i Pla, de Blanes qui designà Reina de la Festa a la seva esposa. L'Englantina fou per Ester Martínez Pastor i la Viola, otorgada al nostre col·laborador, Esteve Busquets i Molas. El premi en llengua castellana el guanyà Lina Casanovas, d'Argemón.

Obtingueren premis extraordinaris i accessits, entre d'altres, el Dr. Miquel S. Salarich i Torrents, Josep Clarà i Roca, Pere Elias i Busquets, Mercè Sala i Joan Castells i Casas, de Torelló.

En fou president del Jurat el Dr. Dídac Parellada qui encarregà a Tomàs Roig i Llop el discurs de Mantenidor que fou llegit per Francesc Alfonso i Orfila. Una peça literària de gran volada que fou llargament ovacionada pel públic posat dempeus.

Finalment fou entregat a Francesc Blancher i Puig, el títol de Mestre en Gai Saber d'aquests Jocs Florals, pel qual havia estat proclamat en l'anterior edició.

LLIBRES

Una història moralitzant

"Hogar del Libro", dins la col·lecció "Nova Terra", ha editat el llibre *Opinions d'un pallaso*, del novel·lista alemany Heinrich Böll, un escriptor prolífic i prestigiós.

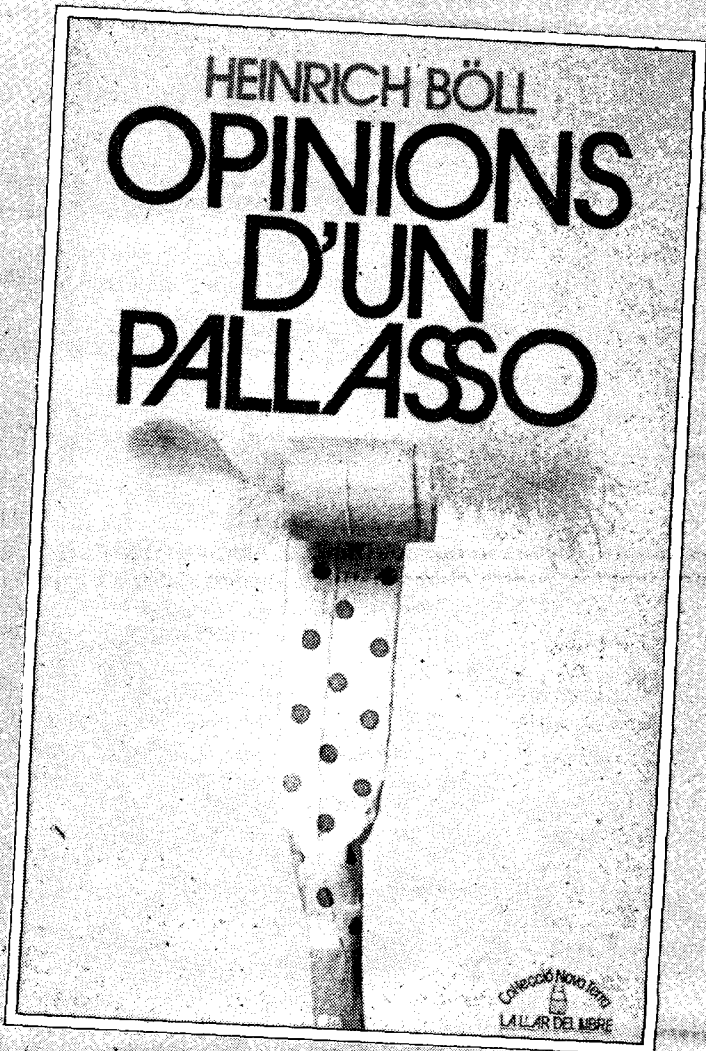
La narració s'endinsa en les intimitats i vivències d'un pallaso que viu una existència trista i contradictòria. El protagonista explica en veu alta les seves reaccions, esperances i frustracions. Tot això s'exposa amb una prosa planera, àgil i atractiva que posa clarament de manifest les qualitats narratives de Böll.

L'escriptor, com ja ha succeït en d'altres obres, aprofita, de tant en tant, per moralitzar. Ho fa, com sempre, d'una manera discreta i dissimulada. No se li veu massa el llautó.

La novel·la, per l'agilitat narrativa de l'autor, és de fàcil i entretinguda lectura. Això no obstant, Böll va molt més enllà, ja que permet la reflexió del lector que, possiblement, pot sentir com a seves moltes de les angoixes del protagonista.

T.P.

(1) OPINIONS D'UN PALLASSO
Heinrich Böll
Col·lecció Nova Terra
Hogar del Libro

La sardana i la dansa

Concurs musical de sardanes
"Ciutat de Tarragona"

Amb l'objectiu de potenciar la creació de sardanes dedicades a Tarragona i amb l'ideal de divulgar les melodies pròpies del folklore local, la colla sardanista "Joventut Tarragonina" ha convocat un concurs musical de Sardanes al qual poden concórrer tots els compositors que ho desitgin, amb un màxim de dues sardanes cada un, rigorosament inèdites i instrumentades per a cobla d'onze instruments. Com a requisit essencial d'aquesta convocatòria figura el d'incloure en l'estructura musical de les sardanes presentades un dels temes del folklore tarragoní, com són "Ball de Dames i Vells", el "Ball de la Baieta", el "Ball de Santa Tecla", el "Ball de Sant Roc" i el "Ball de Sant Andreu", que es proposen en les bases del concurs.

Els premis establerts són de 80 mil pessetes el primer; 50 mil pessetes el segon; 30 mil el tercer; i 10 mil pessetes a cada un dels dos accessits que les bases preveuen d'atorgar. Tots els interessats a participar en aquest certamen musical de sardanes "Ciutat de Tarragona" poden demanar les bases a Anna M.ª Gussó, secretària de la colla sardanista "Joventut Tarragonina", carrer de Cova-

donga núm. 10, primer-primer, de Tarragona (Tel. 977/ 22 97 40 i 23 03 36). El termini d'admissió d'originals finalitzarà el 1er. d'abril de 1984 i s'anunciaran l'estrena de les sardanes guardonades el dia 16 de juny següent.

Aplecs gironins

El dia 5 de novembre, l'Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les Comarques Gironines celebrà la seva cinquanta-cinquena trobada, que en aquesta ocasió tingué lloc a l'Estartit. L'esmentada reunió se celebrà a l'Hotel Medas II de l'esmenta-

da població. L'acte fou presidit pel Sr. Albert Manent, director general de Difusió Cultural de la Generalitat de Catalunya i, entre els temes a tractar destacà l'elecció del càrrec de tresorer de l'Agrupació dels Aplecs gironins i la distribució dels fons de la Borsa de Compensació establerta per tal de cobrir el risc de pluja durant la celebració dels Aplecs de l'any 1984 i, finalment, es lliurà una distinció honorífica al Sr. Joan Saqués, Cap dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i ponent de la Diputació de Girona.

CALENDARI LITÚRGIC
PASTORAL 1984

preparat per Mn. Pere Farnés Scherer, pvre.

Inclou, com les edicions d'anys passats:

- Normes obligatòries per a la celebració de les mises i de la Litúrgia de les Hores.
- Suggestiments per a l'elecció d'elements i de formularis, quan les normes oficials deixen llibertat.
- Celebracions pròpies de totes les diòcesis del Principat i de les Illes.
- Relació dels llibres litúrgics oficials necessaris.

Preu de venda: 475 ptes.

EDITORIAL REGINA
Mallorca, 87-89 - Barcelona-29

CUINA

Pastís de xocolata al rom

quatre ous
150 gr. de mantega
150 gr. de sucre glás
125 gr. de farina
1 tauleta de xocolata

fondant
dues cullerades de rom
una cullerada de llevat
25 gr. d'ametlles torrades

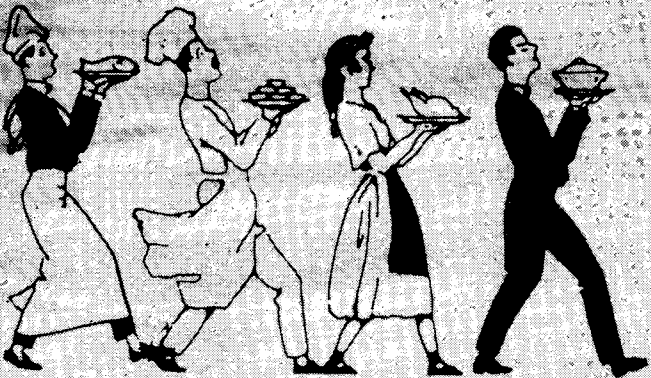
Estoveu 150 gr. de mantega, si es necessari escalfeu-la lleugerament, treballeu-la amb el sucre glás, després afegiu-hi la farina a poc a poc i treballant-lo sempre, afegint-hi la culleradeta de llevat Royal.

Ratlleu mitja tauleta de xocolata i apropieu-la al foc perquè es fongui, després afegiu-la a la massa, després els quatre rovells d'ou, les dues cullerades de rom i finalment les quatre clares batudes a punt de neu forta.

Unteu un motlle amb mantega, poseu-hi paper de plata en el fons, també untat i ompliu-lo amb allò que heu preparat.

Coeu-lo al forn (suau) uns quaranta minuts; quan estigui llest, tireu-lo damunt d'una reixeta i deixeu-lo refredar. Ratlleu l'altra meitat de la tauleta i foneu-la escalfant-la, després fora del foc, afegiu-hi cinquanta gr. de mantega, deixeu-lo refredar una mica i cobriu la vora del pastís, alliseu-lo amb un gavinet inoxidable, poseu-lo en la plàtera i tireu la resta del xocolata damunt del pastís; amb el gavinet escampeu-lo i alliseu-lo, col·loqueu les ametlles torrades formant estrella i deixeu-ho assecat.

Maria Gloria Muntanola

MODA

Un hivern molt variat

És el que ens proposa la firma RODIER-PARIS, en la seva doble versió femenina masculina a través de la seva recent col·lecció tardor-hivern 83/84.

Es tracta d'una firma amb missatge internacional, que arriba a nosaltres una vegada més a través d'unes col·leccions molt variades, on el tema home/dona, sempre molt ben desenvolupat, ens ofereix unes tendències molt diverses i, per damunt de tot, sempre molt personals.

Tendències generals dona: Una col·lecció plena d'idees originals que es basa en sis temes forts que vénen marcant la moda proposada per RODIER.

Els Rústics: Presenta una silueta molt confortable, superposada i abrigada. Materials nobles i colors naturals com blanc, cru i negre, passant per tots els beix i torrats.

Els Gràfics: És un tema basat en siluetes de teixit, amb gran varietat d'efectes "xinès". Accessoris vius com a contrast.

El Sportswear: Conjunts sport de tall modern i original, amb tot tipus de combinacions de matèries. Accessoris ben seleccionats.

Els Bàsics: Línies molt coordinades i bonics teixits en relleu. Tots els colors d'una gran tendència hivernal. Cinturons de cuir.

El Rigor Masculí: "Trench" llarga sobre vestit pantalón, com a avantguarda, així com jaqueta curta sobre faldilla recta i llarga. Tots els teixits masculins i, com a contrast, camises en satí brillant. Accessoris refinats.

"Glamour": Siluetes molt femenines, amb escots a l'esquena, faldilles ajustades i obertures. La faldilla s'imposa als pantalons. Molt negre i gris; alguns colors vius. Accessoris brillants i talons alts.

Tendències general home: Es compon de dues línies bàsiques: "Farmer Look". Que podem definir com a "estil gran-

ja" per la qual s'han escollit els tons naturals. Teixits en relleu, que es poden portar tant en la ciutat com durant el cap de setmana.

"Campus Universitaris": És una línia d'inspiració americana, l'ambient esportiu del qual es nodreix dels tons bàsics, si bé existeix una gamma complementària, composta d'ambients més elèctrics. Muletó, franel·les, lonetes i draps, com a materials preferents.

En resum, una col·lecció molt digna, d'acord en tot moment amb la firma que l'ha presentat.

Maria José Ejarque

COSTUMS I TRADICIONS

L'espasa del comte "Tallaferro"

En temps molt llunyans hi havia a Besalú un comte molt valent i coratjós. N'hi havia d'altres arreu, però dels més coneguts, era, potser, el millor. Fa de mal dir, és clar, però la gent d'aleshores així ho creia. El cas és que davant de les seves mainades es carregava —si em permeteu la paraula— tots els moros que s'apropaven a les seves terres.

Un dia li digueren que pel cantó de Banyoles es veien molts serraïns en direcció a la plana de Santa Pau. El comte, sense perdre temps reuní la seva host i els va sortir al pas derrotant-los en el primer encontre.

Amb tot, un accident estigué a punt d'igualar l'èxit inicial i és que al comte se li partí l'espasa i això podia suposar la demoralització dels seus soldats que si bé eren coratjosos, en no tenir al davant el comte podien flaquejar.

Per tal d'animar-los, el cavaller cridà fort: —Ara torno! Muntà a cavall i empenqué la galopada vers l'ermita de sant Martí, propera a l'indret on es lliurava la batalla i es posà a resar fervorosament perquè el sant li proporcionés una espasa invencible per acabar d'una vegada amb la morisma.

Sant Martí, com és sabut, era un brau soldat abans d'arribar a bisbe. Fou en aquells dies de batallador quan amb la seva espasa partí la pròpia capa per abrigar un pobre. Ara, encara que se'n morís —és un dir— de ganes, no podia estossinar islàmiques, però podia ajudar el comte i accedint

als seus precs li donà l'espasa pròpia.

Content com un guerrer amb espasa nova, el noi amb sabates noves —ja sé que es diu a l'inrevés, però m'agrada dir-ho d'aquesta manera—, corregué cap al pla i de nou davant dels seus, aquest vull i l'altre també, en un tres i no res acabà amb els moros que encara restaven.

Després, amb els supervivents dels seus soldats, anà novament a l'ermita i allí donaren gràcies al sant, per la seva protecció. Perquè el comte els havia explicat, ja, com havia entrat en possessió d'aquella espasa, arma definitiva per aconseguir la victòria.

Una vegada hagueren donat les gràcies a sant Martí s'enfilaren muntanya amunt cap a Besalú. En arribar a Collsatrapa reposaren perquè la jornada havia estat molt dura i la pitrada vers el cim, molt forta.

Aleshores, el comte, molt cofoi amb l'espasa volgué demostrar als seus guerrers la fortalesa de l'acer i d'un cop sec partí una roca de la qual sempre més se'n diria la Pedra Tallada.

Aquesta és la història o llegenda que donaria nom al comte. Un comte que es féu popular i que en morir seria sebollit en el Monestir de Santa Maria de Ripoll: Tallaferro. I és que, segons diuen, aquella espasa no sols partia les roques, sinó que era prou forta per a partir el ferro.

Esteve Busquets i Molas

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Tel. 246 60 00 (10 línies). Telex 54063.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS
ADREÇA
POBLACIÓ

BARCELONA, A DEL

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

Jornada 11

La Lliga, d'un cop d'ull

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
14+4	14+4	14+2	14+2	14+4	14+4	13+1	12+2	12+2	12	11-1	11-1	10-2	8-4	7-5	7-3	7-3	6-6

ENCREUATS

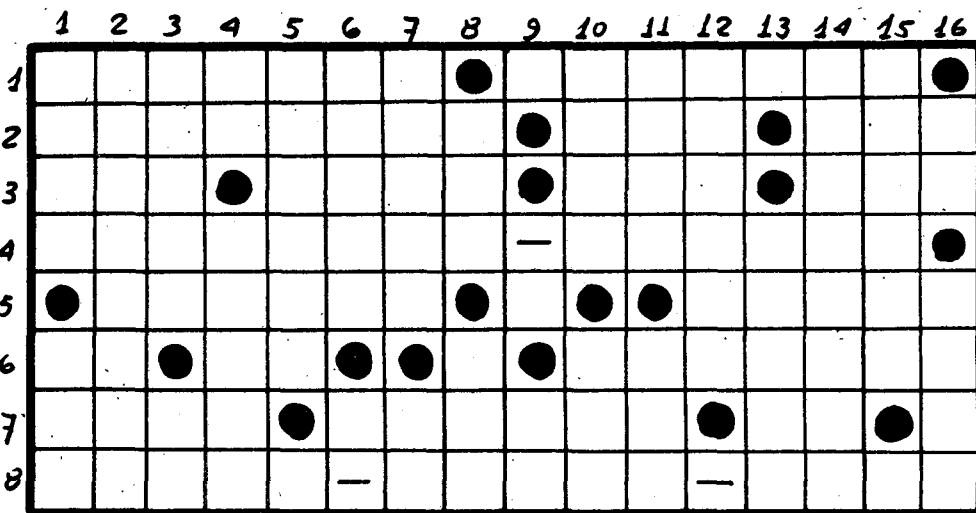
Per Rosa Collet

HORITZONTALS:

1.— Llibre de pregàries de la Bíblia. Deessa grega de la natura i de la caça.
2.— Xifres romanes. (A l'inrevés, muller de Jacob. (A l'inrevés), barreta rodona de fusta que va apimant-se des del mig cap als extrems i serveix en la filatura a mà per a torçar i enrotllar el fil. 3.— (A l'inrevés), serp molt gran, que mata la gent i animals ofegant-los. El cap suprem de l'Església. Forma prefixada que denota relació amb l'espatlla. Sentiment profund de malvolença envers algú. 4.— Cadaqués 1858, economista i polític, estudià. Dret a Barcelona i es doctorà a Madrid amb un treball sobre l'emigració europea a Estats Units. 5.— Interjecció d'advertència, d'atenció. Deu. (En castellà), fill de Dèdal. 6.— Consonants consecutives. La primera nota de l'escala musical, que ha estat reemplaçada per "do". Preposició. Contemplin, considerin amb admiració. 7.— Marejat fins a tenir ois o nàusees. Aiguat del que sols se salvà Noè i llur família. (A l'inrevés), article. Conjunció. 8.— El nou bisbe de Vic.

VERTICALS:

1.— (A l'inrevés) que no és veritat. (A l'inrevés), l'home de la Bíblia tan provat

per Déu. 2.— Acte sols degut a Déu. 3.— Escrit difamatori contra algú o alguna cosa. Campió. 4.— (En castellà), tu. Té una cosa que deu. 5.— Versat en una cosa de la que en té coneixença per la pràctica. Consonant. 6.— (A l'inrevés), fer traïció. Cinc-cents. 7.— Mancada de religió. Nou-cents-noranta-nou. 8.— (A l'inrevés), fill de Noè. Membre de les aus. 9.— Preposició. Deu. Pàtria de Jacob.

10.— Navalla molt fina. El pare del pare o de la mare. 11.— (A l'inrevés), tela quadrada que es posa sobre les espatlles el sacerdot per a celebrar. Part natural del dia. 12.— Déu. 13.— Mil. (A l'inrevés), forma prefixada del mot grec que significa dolç. 14.— Aïllareu. 15.— Llençol amb què s'embolcalla el mort. Conjunció. 16.— Final. Calcedònia llistada de diferents colors.

VERTICALS

1.— staF. boJ. 2.— Adoració. 3.— Libel. As. 4.— Ti. Deute. 5.— Expert. P. 6.— riarT. D. 7.— Impia. iM. 8.— maC. Ala. 9.— A. X. Ur. 10.— Raor. Avi. 11.— timA. Dia. 12.— Elhoim. 13.— M. ocilg. 14.— Isolareu. 15.— Sudari. i. 16.— Fi. Onix.

HORITZONTALS

1.— Salteri. Artemis. 2.— LDIXIMM. aIL. soF. 3.— oab. Papa. Omo. Odi. 4.— Frederic. Rahola. 5.— Alerta. X. ícaro. 6.— BC. Ut. A. Admirin. 7.— Oiat. Diluvi. IE. i. 8.— Josep Maria Guix.

SNOICNTOS

CADECA

Camàndules

Allò que les idees d'un altre no semblen bé (hi ha gent que només considera que les seves són vàlides), és quelcom corrent en la vida. Cert que de vegades desestimar un projecte ho fan per manca de suficient documentació o coneixement de causa, però altres vegades, i abunden, és per mer caprici.

No formen, doncs, legió, els que accepten amb complaença els suggeriments o propòsits, no solament de qui dirigeix, objectiu segur de la crítica (tan de bo fos constructiva) sinó que la manca de comprensió o ajuda, és un fet fàcilment comprovable.

Sense voler criticar la gent madura, que n'hi ha de molt conscient i oberta, si que podríem constatar que aquest estat de coses, de les queixes per minúcies, d'esperar que un s'absenti per treure la censura, de cercar aviat culpables per si quelcom no va bé, en això, la joventut almenys la d'avui, molt més autèntica i sincera, i espontània, es distingeix o diguem que es diferencia d'altra edat, pel seu conceptual expositiu de claretat i col·laboració i de no cercar problemes, sinó fer front a les situacions tal com es produeixen i trobar la solució; que s'encerti, per això ningú no és infalible ni profeta segur.

A CADECA, ens plau dir-ho, l'esperit de col·laboració en els adolescents i joves, és total, no es defuig, no cerca excuses, sempre fútils, sinó que s'neixen esforços i d'aquí vénen moltes coses que pensem fer i les altres de les que ja s'ha pogut assolir els objectius proposats.

Els joves no estan per camàndules, per entretenir-se obstaculitzant petites coses, de poca transcendència. Això no és útil, és millor utilitzar la vulgar paraula dels xicotets, això està "xupat" que no començar a veure les coses com antany, o sigui, entretenir-se, pensar-ho molt i després no ser-hi a temps.

Construir és positiu. Ara, a CADECA, farem un triple esforç que ja sabem que ni en una ni en dues temporades podrem desenvolupar la idea plenament. Farà falta més temps, però ho intentarem, amb idea solidària, amb esperit d'equip (aviat està dit, però gràcies a Déu, entre nosaltres existeix) i en números vinents de CATALUNYA CRISTIANA anirem explicant. Avancem només uns nous serveis assistencials i precisament dels adolescents i joves a la tercera edat. I ja estem en marxa.

CARVAL

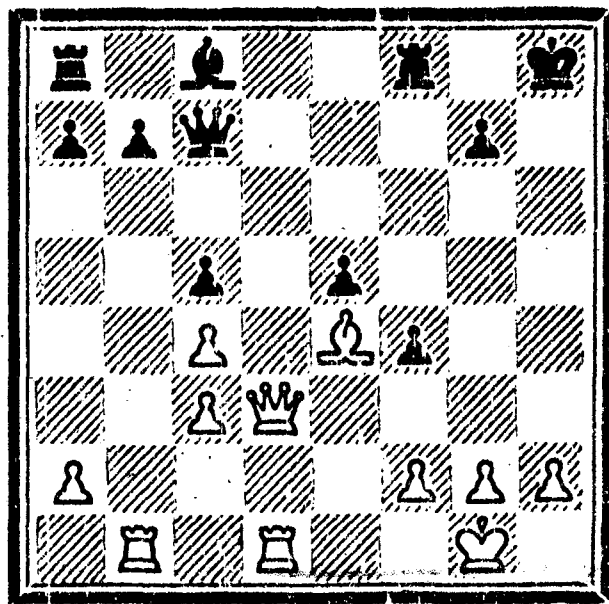
ESCACS

Per Jaume Mora

DIAGRAMA 89

Blanques juguen i guanyen

Estic segur que els que frueixen fent xacs a dotzenes s'hi trobaran bé. És clar que s'acabarà massa aviat.

Solució al Diagrama 88

1... Tf3-f1; 2. Dg1xf1, Cg4xh2; 3. Df1-g1, Ch2-f1+; 4. Tg2-h2, Dh3-f3+ i abandonaren.

Jesús ens parla

Busqueu l'evangeli d'avui: Evangeli de Sant Lluc, capítol 23, versets del 35 al 43. (El trobareu també a la pàgina de "Diumenge".)

Reflexionem:

1. Avui celebrem la festa de Crist Rei. Però Jesús no és pas rei com ho són els reis de la terra. Ell no vol pas dominar i tenir poder.
2. El Regne de Jesús és un regne d'amor. Ell estima a tothom, i vol regnar en el nostre cor. Ell vol que regni en tot i en tots, l'Amor, la Pau i la Justícia.
3. Ell regna des de la creu; amb la seva passió, amb la seva mort i amb la seva RESURRECCIÓ, obre els braços de bat a bat a tots els homes i a tots els pobles, i els dona la salvació i la VIDA ETERNA.

El mossèn

El concert Canon (5 v.)

W. Geissler
(1886)

(A) Les vi - o - les gri - nyo - len, gri - nyo - len i tre - mo - len, les vi -
o - les gri - nyo - len, les vi - o - les iels vi - o lins.
Die Ge - ge be - ginnt sie ju - belt und klingt, Die klingt.

(B) El cla - ri - net, el cla - ri - net, fa dua dua dua - net El net.
Die kla - ri - net, die kla - ri - net macht Dua Dua Dua - nett Die nett.

(C) Les gros - ses tim - ba - les sols fan du - es no - tes: Sol bum!
do, do, do, sol, sol i bum! bum! bum!
Die Pau - ke hat's Leicht denn sie spielt nur zwei Tön - ne Fünf Bum.
eins und eins Fünf und Bum Bum Bum Bum

(D) La trom - pe - ta ens des - per - ta: Ta ta ta ta ta ra ra ta ta ta ta ra ra. La trom. ta!
Die Trom - pe - te sie schmettert: Ta ta ta ta ra ra ta ta ta ta ra ra. Die trom. ta

(E) El corn, el corn, res - pòn tot sol. El sol.
Das Horn, das Horn, das Ruht sich aus. Das aus.

NOTA: Este canon puede interpretarse de muy diversas maneras. Una de ellas es, por ejemplo, la siguiente: 1) Sopr. y Contr. (A). 2) Ten. y Baj. (C). 3) (A)-(C). 4) Contr. (D). 5) (A)-(B)-(C). 6) Ten. (D). 7) (A)-(B)-(C)-(D). 8) Bar. (E). 9) (A)-(B)-(C)-(D)-(E).

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA" ANY V 178

Hola, Francesc!

En Francesc és un amic meu. En Francesc està malalt. Almenys ja fa un mes que fa llit. Escolta la ràdio i veu la "tele", i tots els de casa, quan tenen un moment, li fan companyia. Però, és clar, tothom té la seva feina. En Francesc, moltes vegades, s'avorreix. A tots els nois i noies de la nostra edat, el que més ens agrada és parlar amb els amics i amigues, jugar, saltar i córrer. I ell, no pot fer-ho.

Quan el vaig a veure, està més content...! Xerrem de tot el que passa al "cole", i de tots els nostres companys. Ell ho escolta i, vinga a riure! Perquè en Francesc és un noi alegre i simpàtic. Jo li porto llibres de contes i "tebeos", i alguna vegada, quan he pogut fer estalvis, caramels i alguna pasta. Ell diu que no n'hi porti, però jo endevino que li agrada que pensi en ell.

He volgut escriure això, perquè des d'ara, tots els eixerits i eixerides siguin també amics seus. Així, encara que no ens vegi, sabrà que mai no està del tot sol.

Es empipador estar malalt. Però, si d'altres pensen en tu i t'estimen, no tant, oi?

L'Eixerit

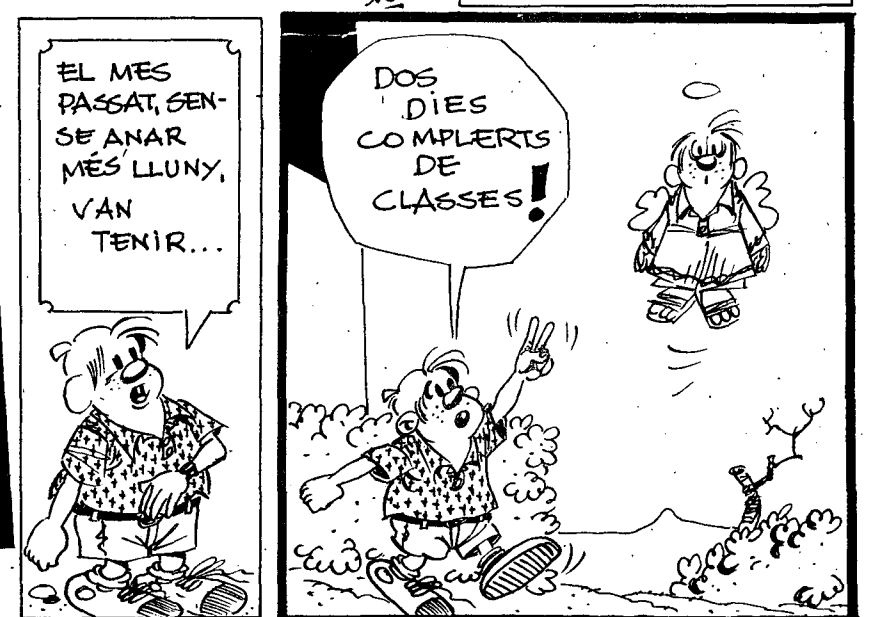
L'Angelet Ignasi

NO CREC QUE LA UNIVERSITAT ESTIGUI TAN MALAMENT COM DIUEN.

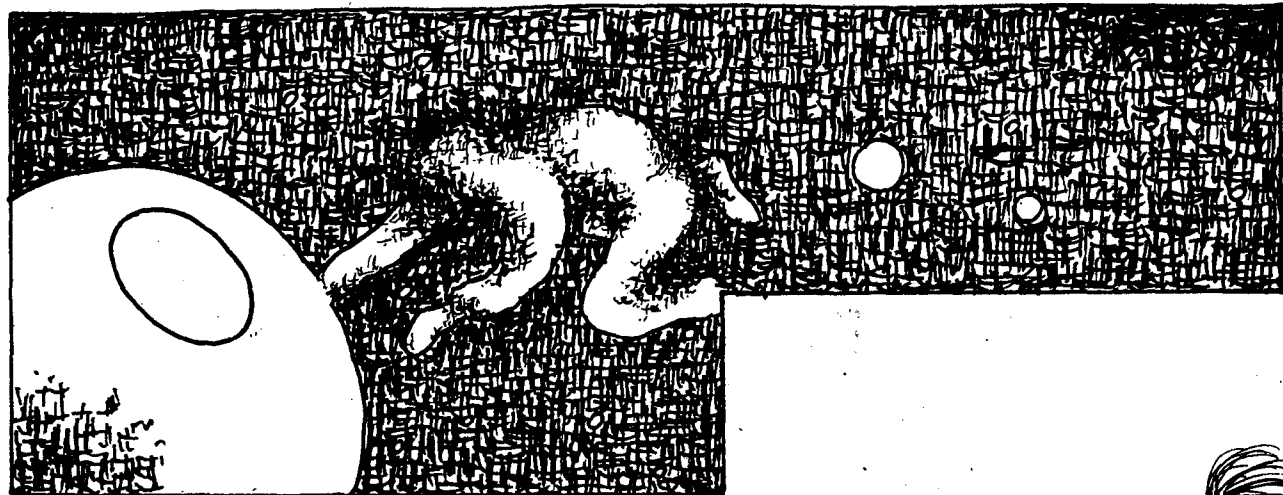

EL MES PASSAT, SEN-SE ANAR MÉS LLUNY, VAN TENIR...

DOS DIES COMPLETS DE CLASSES!

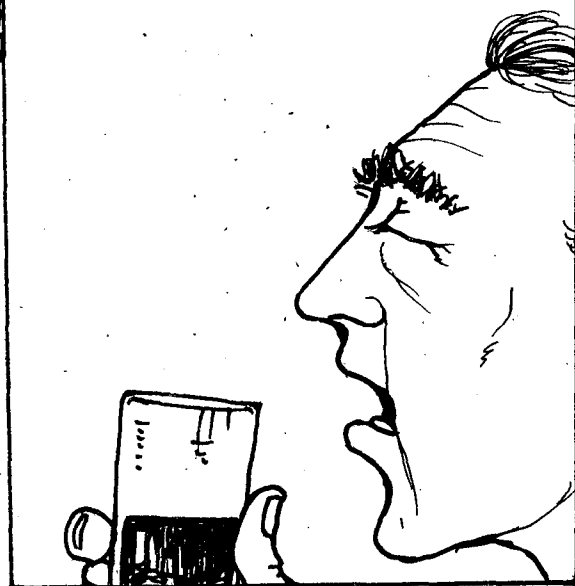
Avet Set — **Avet Set** —

Llegendes

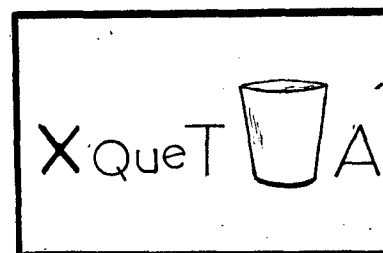
Sí! Com ja dèiem, és possible que en el futur ens ho posin tot als peus i no ens posin res al cap. És possible que n'hi hagi que després d'haver-se passejat per tots els cels ens diguin que no han vist Déu enlloc. Però per aquells temps quedaran encara homes com un meu parent que quan bevia vi tancava els ulls. Els tancava —deia— perquè el vi no cal veure'l. Cal assaborir-lo. De vi en bevia poc. Un glop i prou. El primer glop —deia— té tots els gustos. Els altres van perdent. Quan hom té set el primer glop és únic: El meu parent formava part d'una cultura que no era ni la del GOL ni la del OLE. Ell formava part de la cultura dels badocs. Els badocs —segons expliquen alguns— no intetaren

Els badocs —segons expliquen alguns— no intentaren abastar la lluna amb les mans. Es limitaren —simplement— a mirar-la i a seguir el seu curs. Una mica cada dia. Poc a poc. Amb paciència i sense violentar-se el clatell. Els badocs s'h'o miraven tot. Eren tranquils com un dia de mar quieta i vent reposat. La cultura dels badocs era una cultura d'estar per casa. Artesana.

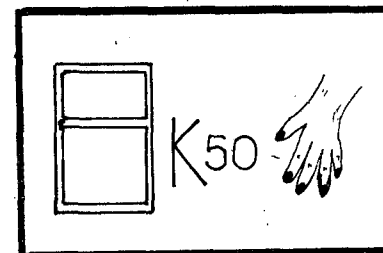

Avet Set eslips per a nenes i nens

1. ¿Per què li fa tant de mal?

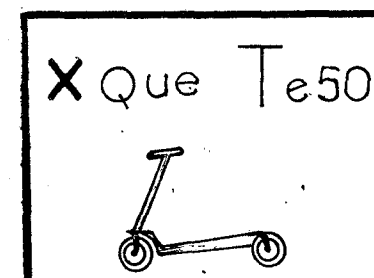
2. ¿Oí que triga molt?

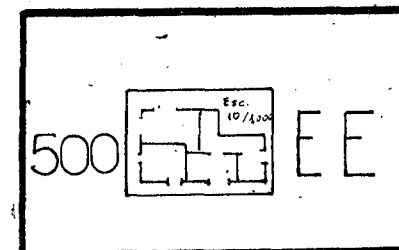
Jeroglífics

Per Rosa Collell

3. ¿Per què hi vas tant?

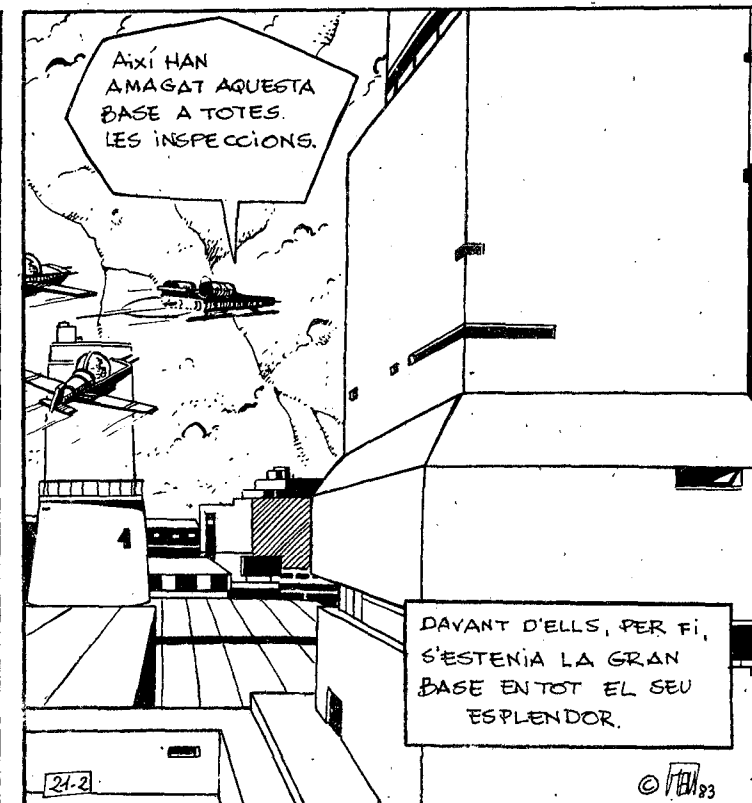
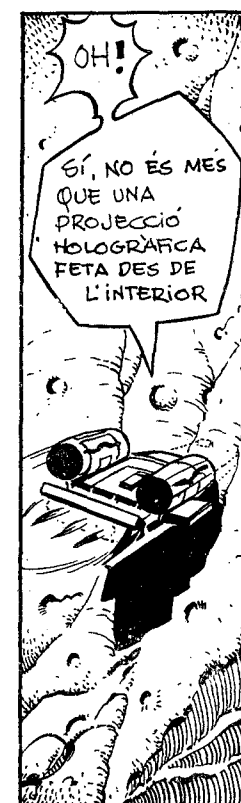
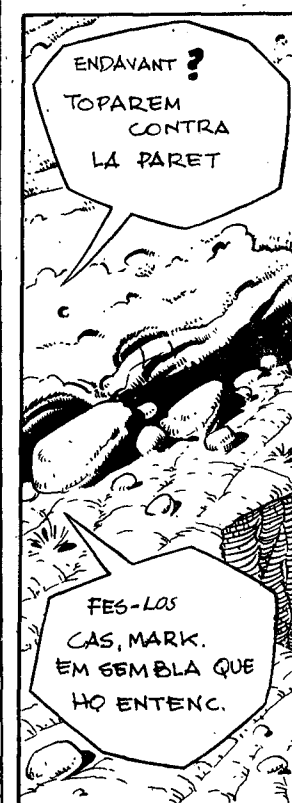
4. ¿D'on és la Roser?

5. Sí, el Montseny era blanc.
4. De Planolès.
3. Perquè té el pati net.
2. Porta calma.
1. Perquè té gota.

Solucions:

FEDRO-41 UNA AVENTURA DEL ROBOT PI per a Toni Penar 83.

Avet Set — Avet Set —

DIUMENGE 20

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

10.30 EL DIA DEL SENYOR
11.30 GENT JOVE
12.30 TEMPS I MARCA
14.30 AQUESTA SETMANA
15.00 NOTÍCIES
15.20 INFORMACIÓ ESPORTIVA
15.35 DR. SNUGGLES
16.05 FAMA
17.00 I TANMATEIX T'ESTIMO
18.00 MÓN SUBMARÍ
18.55 INFORMACIÓ ESPORTIVA
19.00 NI EN VIU, NI EN DIRECTE
19.30 ESPECIAL MUSICAL:
"Mercedes Sosa".
20.30 NOTÍCIES
20.50 INFORMACIÓ ESPORTIVA
21.05 LOU GRANT
22.05 ALTRES POBLES:
"Venecolans".
23.00 ESTUDI ESTADI
24.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 SOLO CUANDO ME RIO
16.00 ZARABANDA
16.30 ULTIMES PREGUNTES
17.00 ESTRENAS TV: "Walter".
(1982)
18.25 ESPECIAL:
"Mis Universo 83".
19.00 DOCUMENTAL
20.00 FLAMINGO ROAD
21.00 DOMINICAL
22.00 LLARGMETRATGE: "El volar
es para los pájaros". (1970)
23.55 COMIAT
CIRCUIT CATALÀ
10.30 MISSA
11.25 DOCUMENTAL
11.35 MIRAMAR ESPORTIU
13.50 DOCUMENTAL
14.00 CARA A CARA

DILLUNS 21

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CREAM I VIURE
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 TOMAS I SARA
16.35 LA TARDA
17.05 ENCONTRES EN LLIBERTAT
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTO

18.55 CANTINFLAS
19.05 PISTA LLIURE
20.00 CONSUM
20.30 TELEDIARI
21.05 OMNI
21.35 WAGNER
22.35 ESPANYOLS
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 CICLE: ACTORS EN PRIMER
PLA
18.00 DOCUMENTAL
18.15 LA GRESCA DEL SAC DE
GEMECS
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ
ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 FILA-7
21.00 AVUI A LA 2
21.30 EL MELODRAMA: "Carta de
una desconocida". (1948)
23.15 MUSICA I MUSICS
23.45 COMIAT

DIMARTS 22

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 TERENCI A LA FRESCA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 TOMAS I SARA
15.35 LA TARDA
17.05 UN MÓN PER A ELLS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTE
19.00 CANTINFLAS
19.10 TOCATA
20.00 POBLE DE DÉU
20.30 TELEDIARI
21.05 EL ARCA DE NOÉ
21.35 LA COMEDIA: "Las tormentas
no vuelven", de Santiago
Moncada.
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PER MOLTS ANYS
17.45 D'ANSA AL TINELL
18.15 DOCUMENTAL
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 MIRAMAR EDICIÓ
ESPORTIVA

CIRCUIT ESTATAL

19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 TELEFILM JOVENIL
20.30 RECORDANT A...:
"Pat Boone".
21.00 AVUI EN LA 2
21.30 EL JARDÍ DE VENUS
22.15 SI JO FÓS PRESIDENT
24.00 COMIAT

DIMECRES 23

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 QUÈ VOL VEURE?
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 TOMAS I SARA
16.35 LA TARDA
17.00 LA MUSICA EN EL TEMPS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTE
18.55 CANTINFLAS
19.05 NOSALTRES
20.00 DOS EN DISCORDIA
20.30 TELEDIARI
21.05 DINS D'UN ORDRE
21.35 SESSIÓ DE NIT: CICLE CINE
NEGRE AMERICA: "Tener y
no tener". (1945)
23.25 TELEDIARI
23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PUNT DE REUNIÓ
17.30 TALLER DE COMÉDIES.
(Reposició.)
18.00 DOCUMENTS DE LA HISTÒRIA
18.30 XERINOLA
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ
ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 TEMPS DE PAPER
21.00 AVUI A LA 2
21.30 ESTUDI OBERT
23.00 LA BONA MÚSICA
24.00 COMIAT

DIJOUS 24

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES

14.00 CINC CENTIMS DE CULTURA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSIÓ FLAMBARDS
16.35 LA TARDA
17.05 D'AQUÍ CAP ENLLÀ
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 EL LLANERO SOLITARIO
18.55 CANTINFLAS
19.05 DINS DEL LABERINT
19.30 ELS RIUS
20.00 DE PELICULA
20.30 TELEDIARI
21.05 BONA NIT
22.05 LLIÇONS DE TOCADOR
22.35 SEQUÈNCIES DEL MÓN
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 TAULA DE SO
17.15 VOSTÈ PREGUNTA
18.15 TEATRE PER A NOIS I NOIES
18.45 MIRAMAR EDICIÓ
ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.30 ROBINSON
21.00 AVUI A LA 2
21.30 CINE CLUB. CICLE: BUÑUEL
EN MEJICO: "El gran calavera".
(1949)
23.30 L'EDAT D'OR
00.55 COMIAT

DIVENDRES 25

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 PARLAMENT
14.00 APERITIU AMB...
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSIÓ FLAMBARDS
16.35 LA TARDA
17.05 L'ART DE VIURE
18.00 BARRI SESAMO
18.35 LAS FABULAS DEL BOSCH
VERT
19.00 CANTINFLAS
19.05 DABADABADA
20.00 VAL MÉS PREVENIR
20.30 TELEDIARI
21.05 UN, DOS, TRES
22.40 ANILLOS DE ORO
23.45 TELEDIARI
00.05 BAREMBOIM

00.30 TESTIMONI
00.35 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 L'ÈPOCA DE LES
CATEDRALS
16.30 CAMPEROLS
17.25 MUSICAL EXPRESS
18.25 EN PARAL·LEL, ELS JOVES
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 AVUI A LA 2
20.30 LA CLAVE
00.30 COMIAT

DISSABTE 26

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

11.00 COM HO VEUS
13.00 CONCERT
14.00 REVISTA DE TOROS
14.30 LES CORTS ESPANYOLES
15.00 NOTÍCIES
15.35 ELS PITUFOS
16.05 PRIMERA SESSIÓ: "Tarzán,
y las Sirenas". (1948)
17.10 DOCUMENTAL
18.00 ERA UNA VEGADA...
L'HOMME
18.20 ELS VIATGES DE DARWIN
19.25 VOSTÈ PER EXEMPLE
20.00 NOTÍCIES
20.10 FUTBOL: Cadiz-Barcelona.
22.15 INFORME SETMANAL
22.45 DISSABTE CINE: "Todos los
hombres del Presidente".
(1976)
01.15 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 LA GRESCA DEL SAC DE
GEMECS
11.00 DIBUIXOS ANIMATS
11.15 XERINOLA
11.30 A CAN 80
13.00 ALLÒ QUE EL TEMPS NO
S'EMPORTA
14.30 RECULL INFORMATIU
15.00 LES NOSTRES COSES
CIRCUIT ESTATAL
14.30 LA VIGÍLIA DEL NOSTRE
TEMPS
17.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
19.00 EL CARRO DE LA FARSA
20.00 ULTIMA FRONTERA
21.00 LOS GOZOS Y LAS SOMBRAS
22.00 TEATRE REAL
24.00 COMIAT

TELE-CRITICA

Per una moral televisiva (II)

Individus o persones, és igual; descomptant les degudes excepcions, tots som manipulats, en més o en menys, per la televisió.

En aquella societat on la massa domina, és possible que s'extengui fins a límits insospitats, el fenomen de la manipulació a través d'aquest concret mitjà.

Manipulació és una activitat que pretén presentar allò que és fals com a veritable, el que és èticament il·lícit com a lícit.

Un dels casos més palesos d'aquest procedir, consisteix en la manipulació del que és sexual que se'n ofereix per televisió.

L'esmentada manipulació, és en la

base de les activitats comercials pornogràfiques, ja sigui a través de la premsa (revistes pornogràfiques) ja sigui a través del mitjà esmentat, amb serials de pròpia confecció o estrangers, on es desnaturalitza el plaer sensual, i es transforma en únicament humà, en exclusiu motiu de viure.

Mantenint aquest estat d'opinió per diversos mitjans, i durant molt de temps, aquests principis es converteixen en fet trivial i corrent: Si és corrent, és normal; si és normal, no hi ha pecat.

D'aquesta propaganda viu la pornografia: revistes, anticonceptius, modes procaces.

Joan Sans

FILATELIA

Por Enric Graupera

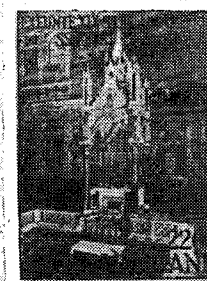
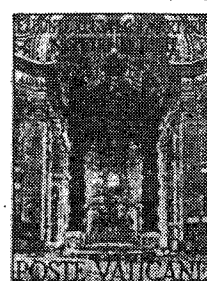

El 15 de juny del 1967 el Vaticà commemorà el XIX Centenari del martiri de Sant Pere i de Sant Pau, amb una sèrie composta per 5 valors de facial: 15, 20, 55, 90 i 220 lires. Filigrana: claus de St. Pere. Dentat: 14.

El de 15 lires representa a St. Pere, color negre, ocre i bru; el de 20, St. Pau, color negre, ocre i bru; el de 55, els dos sants, color bru, vermell i groc; el de 90, el baldaquí de Bernini, policromat; el de 200, el tabernacle d'Arnolfo di Cambio, policromat.

Sant Pere, anomenat Simó Bar Jona, fou tancat en presó per Neró. Fou conduït al Vaticà, i per la seva condició de jueu mendicant, li aplicaren el suplici de la creu. Pere demanà el posessin de cap per avall, per respecte al seu Diví Mestre. Tenia 67 anys. Fou enterrat a les catacumbes, i poc després al Vaticà. Sembla confirmat el seu martiri en el circ de Neró, sota l'actual Vaticà.

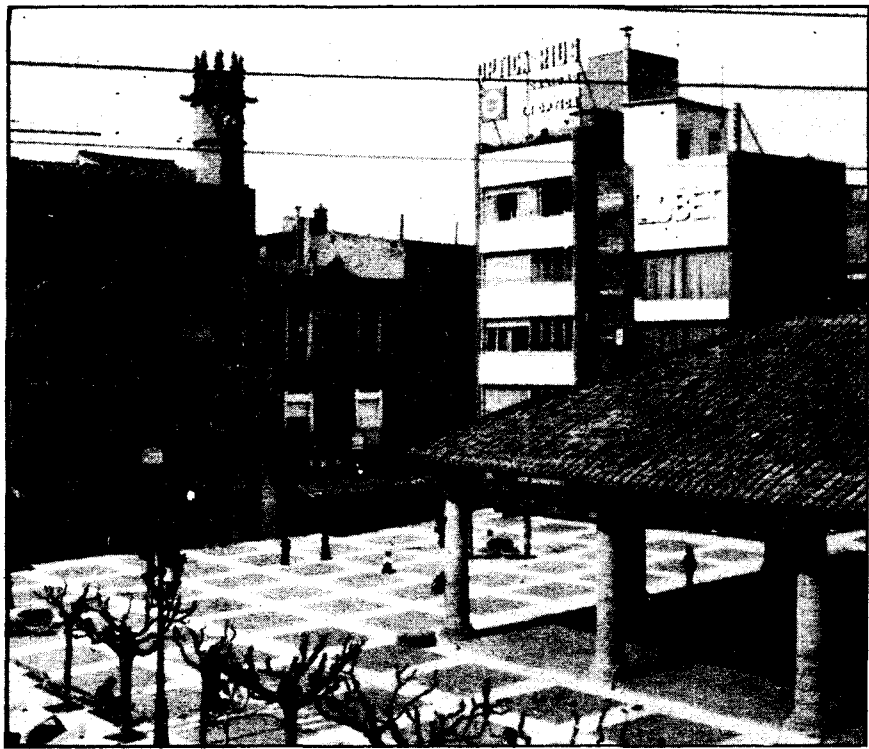
Sant Pau havia sofert moltes persecucions i presons. Finalment fou conduït a Roma i tancat en un Tullianum. Des de la presó escriví a Timoteu: "jo, ja ho veus: sóc ofert en sacrifici i l'hora de l'arrencada s'acosta. He fet un bon partit; he corregut fins a la fi; m'he mantingut fidel. Ara m'està reservada la corona de justícia. Me la donarà el Senyor en arribar el seu dia, ell que és jutge just" (2 Tm 4, 6-8a). Segons l'antiga tradició fou executat a espasa en el camp d'Ostia.

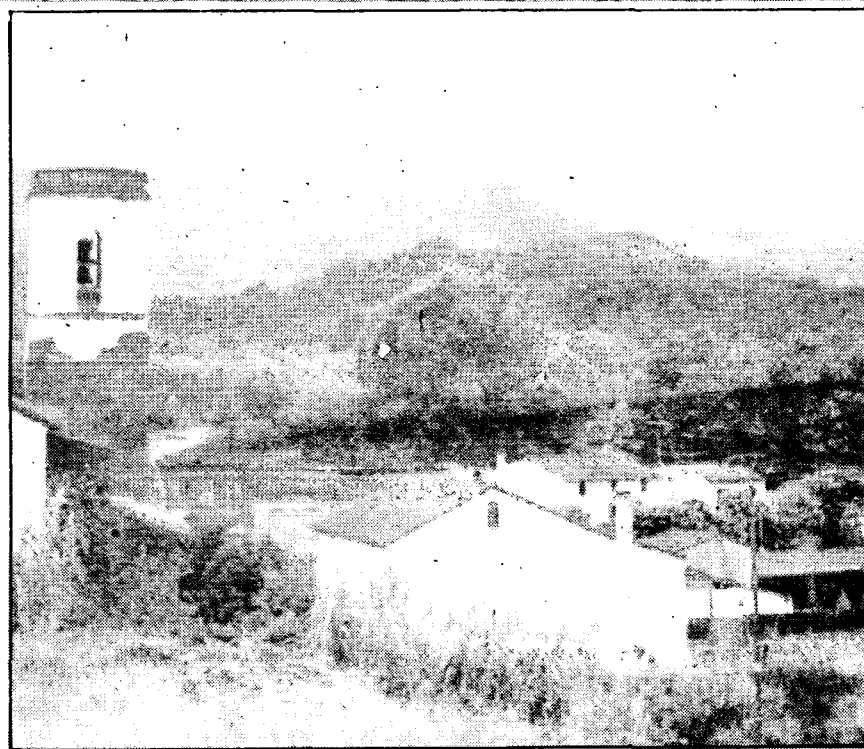
Dia 27 de novembre del 1983

XVII VIATGE CULTURAL A

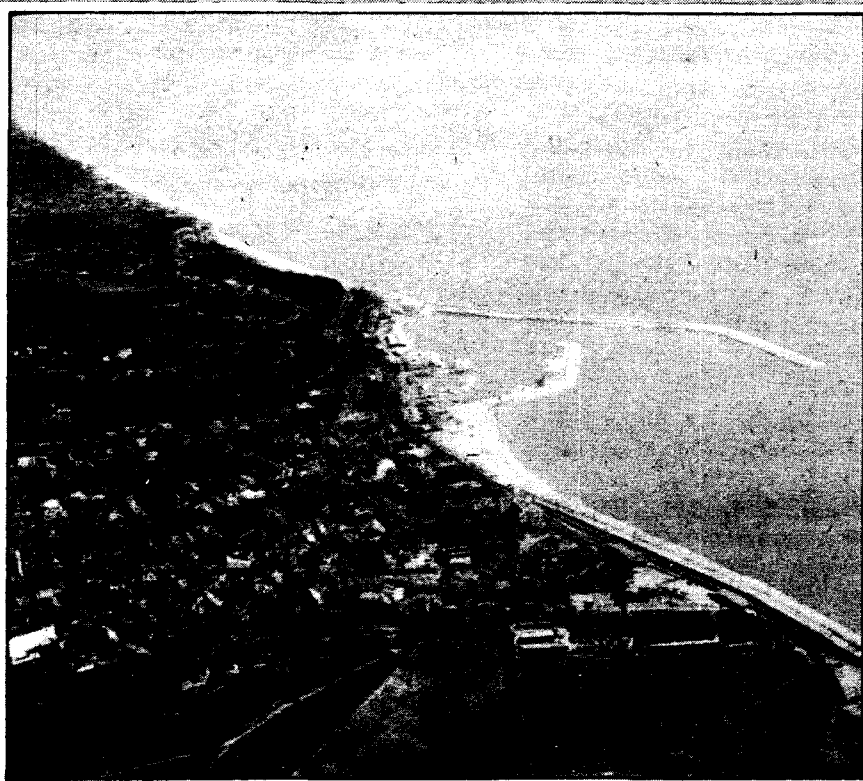
GRANOLLERS on visitarem el Museu instal·lat en un edifici notable, inaugurat el 1976. Conté seccions d'arqueologia prehistòrica ibèrica, grega i romana; numismàtica de diverses èpoques i països; ceràmica variada; pintura i escultura dels segles XV al XIX; armes del XVI al XIX; caixes de núvia del XVII; indumentària; art popular i oriental i, encara, un llarg etcètera. També veurem la Llotja.

La plaça Gran de Granollers, amb la casa de la ciutat i l'antiga Llotja.

Vallgorguina.

La Vila i el port d'Arenys de Mar.

VALLGORGUINA, dinar al Restaurant "Xeramell". Visita al DOLMEN DE "PEDRA GENTIL", lloc tradicional de reunió de les bruixes.

ARENYS DE MAR on visitarem el nou "Museu Marès" de puntes al coixí i blondes, instal·lat en un edifici adequat i amb nombroses peces exhibides, de molt interès.

PREU: 1.500 pessetes, que compren el viatge, el dinar al restaurant Xeramell, de Vallgorguina i les entrades als Museus.

SORTIDA: A les 9 del matí, del carrer València xamfrà Balmes.

Per informació i inscripcions: Sra. Montserrat, "Catalunya Cristiana", c/. València, 244, 2on. Telef. 215 27 39; 28 05; 24 33, hores d'oficina.